

IÂ-LĪ-BÍ (24)

1 Piān-ngá-bín toē, A-ná-tút siâⁿ ê chē-si tiong, Hi-lèk-ka ê kiáⁿ, Iâ-lī-bí ê oē kì tī ē-toé. ²Tng Iû-tāi ông A-bùn ê kiáⁿ Iok-se-a chē-ūi ê chấp-saⁿ--nī, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu i. ³Koh tī Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng chē-ūi ê sī, tít-kàu Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Se-tí-ka chấp-it--nī ê lō·bé; gō·gèh kan, Iâ-lō·sat-léng lāng siū-liáh ê sī, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu i.

⁴Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu goá kóng, ⁵Goá bē chhòng-chō lí tī pak-tó·lāi ê tãi-seng, Goá bat lí; lí bē chhut-thai ê tãi-seng, Goá hun-piat lí choè-sèng; siat-líp lí choè liát-kok ê sian-ti. ⁶Goá chiū kóng, Hāi--ah! Chú Iâ-hô-hoa ah, lí khoàⁿ, goá boē hiáu kóng, in-ūi goá sī gín-ná. ⁷chóng-sī Iâ-hô-hoa tui goá kóng, Lí m̄-thang kóng, Goá sī gín-ná; in-ūi Goá kìⁿ-ū chhe lí, lí tiòh khi; Goá kìⁿ-ū hoan-hù lí, lí tiòh kóng. ⁸Lí bōh-tit kiaⁿ--in, in-ūi Goá kap lí tī-teh, beh kiù lí; che sī Iâ-hô-hoa kóng ê. ⁹Iâ-hô-hoa chiū chhun I ê chhiú bong goá ê chhui. Iâ-hô-hoa kā goá kóng, Lí khoàⁿ, Goá ū chiong Goá ê oē, hē tī lí ê chhui. ¹⁰Khoàⁿ ah, kin-á-jit Goá siat-líp lí tī liát-pang liát-kok ê téng-bīn; sī ūi-tiòh beh pūih-chhut, beh thiah-húi, beh pāi-hoāi, beh chhia-tó, beh kiàn-líp, beh chai-poē.

¹¹Iâ-hô-hoa ê oē koh līm-kàu goá kóng, Iâ-lī-bí ah, lí khoàⁿ-kìⁿ sím-mih? Goá kóng, Goá khoàⁿ-kìⁿ hēng-chhiū ê chit-ki. ¹²Iâ-hô-hoa

chiū tui goá kóng, Lí só· khoàⁿ sī tiòh; Goá teh koan-kò· Goá ê oē lāi chiâⁿ--i. ¹³Iâ-hô-hoa ê oē tē-jī pái līm-kàu goá kóng, Lí khoàⁿ-kìⁿ sím-mih? Goá kóng, Goá khoàⁿ-kìⁿ chit ê tiáⁿ teh kún, i ê bīn tui pak--sì òng kè--lāi. ¹⁴Iâ-hô-hoa chiū tui goá kóng, Beh ū chai-ē tui pak-hng hoat-chhut, līm-kàu chit só·chāi it-chhè khiā-khi̍ ê peh-sìⁿ. ¹⁵Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh tiâu pak-hng liát-kok ê cheng-chók; in beh lāi, ták-ê an chō-ūi tī Iâ-lō·sat-léng chiaⁿ ê siâⁿ-m̄ng-kháu; chiu-ūi kong-kek siâⁿ-chhiūⁿ, iáh beh kong-kek Iû-tāi it-chhè ê siâⁿ. ¹⁶Lūn-kàu chit ê peh-sìⁿ it-chhè ê pháiⁿ, chiū-sī lī-khui Goá, òng pát ê siōng-tè sio-hiūⁿ; kúi-pài in ê chhiú só· choè--ê; Goá beh kóng-khi̍ Goá ê phoàⁿ-toàn lāi kong-kek in. ¹⁷Só·í lí tiòh hā-io, khi̍--lāi, chiong Goá só· hoan-hù lí it-chhè ê oē kā in kóng; bōh-tit in-ūi in lāi kiaⁿ-hiâⁿ, kiaⁿ-liáu Goá hō· lí tī in ê bīn-cheng lāi kiaⁿ-hiâⁿ. ¹⁸Khoàⁿ ah, in-ūi Goá kin-á-jit hō· lí chiâⁿ-choè kian-kò· ê siâⁿ, choè thih-thiāu, choè tâng-chhiūⁿ, lāi tít-tng choân-toē, í-kip Iû-tāi ê liát-ông, kúi-chók, chē-si, kap chit só·chāi ê cheng peh-sìⁿ. ¹⁹In beh kong-kek lí, chóng-sī boē-oē iâⁿ lí; in-ūi Goá kap lí tī-teh, beh chín-kiù lí; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

2 Iâ-hô-hoa ê oē koh līm-kàu goá, kóng, Lí khi̍ òng Iâ-lō·sat-léng lāng ê hī-khang kiò kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí siàu-liân ê un-

ài, hun-in ê ài-chêng, lí cháiⁿ-á-iūⁿ tī không-
iá, tī bē-bat chêng-choh ê toē, kun-tè Goá;
Goá lóng ká lí kì-tit. ³Hit-sī Í-sek-liát choè-
sèng kui Iâ-hô-hoa; choè I khí-khâu sèk ê thó-
sán; kìⁿ-nā thun-chiáh i--ê, beh sng choè ũ
choē; chai-ē beh lîm-kàu in; che sī Iâ-hô-hoa
kóng--ê.

⁴Ngá-kok ê ke ah, Í-sek-liát ke ê ták pâng-
thâu ah, lín tióh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē. ⁵Iâ-
hô-hoa án-ni kóng, Lín ê liát-chó[·] khoàⁿ Goá
ũ sím-mih put-gī, keng-jiân lī-khui Goá hng-
hng, khi thàn hiah ê hu-ké--ê, lâi choè hu-
ké--ê ah? ⁶In iáh bô kóng, Hit ê chhoā lán
chhut Ai-kip toē ê Iâ-hô-hoa tī toh-lòh? I
sī chhoā lán keng-kè không-iá, soa-bô, kap
chhim-khiⁿ ê só-chāi, không-hân sí-ìm ê toē;
bô lêng keng-kè, bô lêng khiā-khiⁿ ê keng-kài.
⁷Goá chhoā lín jíp pui ê toē, hō[·] lín chiáh hit
tióng-kan ê ké-chí kap hó-mih; chóng-sī lín
jíp-lâi-liáu, chiū phah lâ-sâm Goá ê toē; hō[·]
Goá ê sán-giáp chiân-choè khó-òⁿ--ê. ⁸Chè-si
lóng bô kóng, Iâ-hô-hoa tī toh-lòh leh? káng-
kái lút-hoat--ê m̄-bat Goá, koaⁿ-tiúⁿ poē-biū
Goá, sian-ti khò Pa-lék lâi chhâm-gú, koh
thàn bô lī-ek ê sū.

⁹Iâ-hô-hoa kóng, Goá in-ũi án-ni beh kap
lín cheng-piân; iáh beh kap lín ê kiáⁿ-kiáⁿ
sun-sun cheng-piân. ¹⁰Lín tióh kè-khiⁿ Ki-thê
chiah ê hái-sū lâi koan-khoàⁿ, chhe lêng khi
Ki-tát liū-sim cha-khó; khoàⁿ bat ũ chit-hō sū
á-bô. ¹¹Kiám ũ chit-kok koé-oāⁿ in ê siōng-
tè mah? kí-sít hiah-ê m̄-sī Siōng-tè; chóng-sī
Goá ê peh-siⁿ chiong in ê êng-kng lâi oāⁿ hit-ê
bô lī-ek--ê. ¹²Chiah ê thiⁿ ah, tióh in-ũi chit-
ê lâi gông-ngiáh, kék-kí kiaⁿ-hiáⁿ, chīn-chāi
lêng-chēng; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹³In-ũi
Goá ê peh-siⁿ choè nng-hāng pháiⁿ-tāi, chiū-
sī Goá choè oáh-chúi ê goân-thâu, in lī-khui

Goá; koh ũi ka-kī khui tī, sī phoà-līh boē toē
chúi ê tī.

¹⁴Í-sek-liat sī lô[·]-pók mah? Sī ke-tiong siⁿ
ê lô[·]-pók mah? Ūi-hô chiāⁿ-choè siū chhiúⁿ ê
mih ah? ¹⁵Ióng ê sai ñg i h̄m-h̄m-háu, chhut
toā-siaⁿ, hō[·] i ê toē pha-hng; siāⁿ iáh lóng sio-
húi, bô lêng khiā-khiⁿ. ¹⁶Lô-hut lêng kap Tap-
pí-lék lêng iáh phah-chhùi lí ê thâu-khak-
teng. ¹⁷Chit ê sū kiám-m̄-sī lí ka-kī chhú--ê
mah? in-ũi lí ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa chhoā lí
kiāⁿ-lō[·] ê sī, lí ũ khi-sak I. ¹⁸Taⁿ lí siáⁿ-sū tī
Ai-kip ê lô[·], sī beh lim Se-hat ê chúi mah?
lí siáⁿ-sū tī A-sút ê lô[·], sī beh lim Toā-hô ê
chúi mah? ¹⁹Lí ka-kī ê pháiⁿ beh keng-kài
lí; lí poē-gék ê sū beh chek-pī lí; tui án-ni
thang chai, thang khoàⁿ-chhut lí khi-sak lí
ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa, bô chūn keng-ũi Goá ê
sim, chiū-sī pháiⁿ koh kan-khó[·] ê sū; che sī
Chú bân-kun ê Iâ-hô-hoa kóng--ê.

²⁰Goá tī kó[·]-chá ê sī, at-chih lí ê taⁿ, tháu-
khui lí ê soh; lí kóng, Goá m̄ sūn-hók; in-ũi
lí tī ták ê koāiⁿ-soaⁿ-teng, ták chāng chhiⁿ-
chhùi ê chhiū-kha, khut-lòh sin-khu kiāⁿ-im.
²¹Nā-sī Goá bat chai-chêng lí, sī siōng-teng
ê phū-tô-chhiū, choân-jiân sī chin ê cheng-
chí; lí tui-tī Goá cháiⁿ-iūⁿ pìⁿ-choè pát-khoán
phū-tô-chhiū ê pháiⁿ-ki ah? ²²Lí sui-bóng ēng
kíⁿ, ēng choē-choē soat-būn lâi soé, lí ê choē-
ok ê hūn-jiah iū-goân hián-chhut tī Goá ê bīn-
chêng; che sī Chú Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²³Lí
thái-thó oē kóng, Goá bô bak--tióh lâ-sâm,
bô tè chiah ê Pa-lék ah? lí khoàⁿ, lí soaⁿ-kok-
tióng ê lô[·], chiū chai lí só[·] kiāⁿ--ê cháiⁿ-iūⁿ; lí
sī toaⁿ-niā gâu cháu ê lók-tô, cháu-lâi cháu-
khi. Lí sī iá-lū, koàiⁿ-sì tī không-iá; iók-sim
hoat-tōng, chiū khih-hong; siáu ê sī, chī-chui
oē chó[·]-chí i ah? kìⁿ-nā chhē i ê m̄-bián tióh-
boā; tī i hit-gêh, tek-khak oē chhē--tióh. ²⁵Lí

tiòh kìm-chí lí ê kha, bián-tì bô oē; kìm-chí lí ê nâ-âu, bián-tì chhùi-ta; chóng-sī lí kóng, Che sī bô chhái-kang, m̄--ah; goá í-keng loân-bô pát-ê; goá beh tè in. ²⁶Chhát hō· lāng liáh--tiòh, cháiⁿ-iūⁿ kiàn-siàu, Í-sek-liát ke kap in ê kun-ông, kùi-chók, chè-si, sian-ti, iáh lóng án-ni kiàn-siàu. ²⁷In tùi chhâ-thâu kóng, Lí sī goá ê pē; tùi chiòh-thâu kóng, Lí sī siⁿ-goá-ê. In ēng ka-chiah ñg Goá, bô ēng bīn ñg Goá; kàu tú-tiòh hoân-lān ê sī, chiah kóng, Khí--lâi, lâi kiù goán. ²⁸Lí ũi ka-kī só· chō ê siōng-tè tī toh-lòh? i nâ oē kiù lí, tī lí tú-tiòh hoân-lān ê sī, chiū tiòh khí-lâi kiù lí; Iû-tāi ah, lí ê siōng-tè ê siàu-giáh kap lí ê siáⁿ ê siàu-giáh pīⁿ-pīⁿ choē.

²⁹Iâ-hô-hoa kóng, Lín siáⁿ-sū kap Goá cheng-piān? lín lóng poē-gèk Goá. ³⁰Goá tok-chek lín ê kiáⁿ-jī, sī khang-khang; in bô siū keng-kài. Lín ê to, chhin-chhiūⁿ bêng sai, thun-kā lín ê sian-ti. ³¹Chit sè-tāi ah, lín tiòh bēng Iâ-hô-hoa ê oē; Goá tùi-tī Í-sek-liát kiám bat choē chhin-chhiūⁿ không-ia, á-sī bat choē chhin-chhiūⁿ o·-àm ê toē ah? Goá ê peh-siⁿ siáⁿ-sū kóng, Goán thoat-lī iok-sok, m̄ koh kui-ñg Lí lah? ³²Chāi-sek-lú kiám oē boē-kì-tit i ê chng-thāⁿ mah? sin-niū kiám oē boē-kì-tit i ê súi-saⁿ? chóng-sī Goá ê peh-siⁿ boē-kì-tit Goá boē sng-tit jlt. ³³Lí cháiⁿ-iūⁿ siu-chéng lí ê lō·, iau-kiū thióng-ài; lián pháiⁿ hū-jīn-lāng, lí iáh ēng lí ê lō· kà-sī in. ³⁴Koh lí ê saⁿ-á-ku ũ bô-choē ê sòng-hiong lāng ê huìh; m̄-sī tī iah chhù-khang ê só·-chāi tú-tiòh, sī tī ták só·-chāi lóng ũ. ³⁵Lí iáu-kú kóng, Goá bô choē; Iâ-hô-hoa ê siū-khì tek-khak oát-túg lī khui goá, Khoàⁿ ah, Goá beh sím-m̄ng lí, in-ũi lí ka-kī kóng, Goá bô hoân-choē. ³⁶Lí siáⁿ-sū cháu-tang cháu-sai, beh koé-oāⁿ lí ê lō· ah? lí beh in-ũi Ai-kíp lâi kiàn-siàu, chhin-chhiūⁿ

chēng in-ũi A-sút lâi kiàn-siàu chit-iūⁿ. ³⁷Lí iáh beh siang-chhiú phō thâu-khak, tùi hia chhut-lâi; in-ũi Iâ-hô-hoa í-keng khi-choát lí só· oá-khò--ê; lí iáh boē tùi in tit-tiòh heng-thong.

3 Ũ teh kóng, Lāng nā lī-chhut i ê bó·, bó· chiū lī-khui i, kè pát-lāng; chiū i chēng ê tióng-hu kiám thang koh chhin-kūn i mah? nā án-ni, hit ê toē-hng kiám bô bak-tiòh lâ-sâm mah? tók-tók lí kap choē-choē chhin-ài--ê kiáⁿ-im, iáu-kú thang kui tī Goá; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²Lí tiòh kiáh-bák khoàⁿ chiah ê kng-khō-khō koàiⁿ ê só·-chāi; tī toh-lòh bô ũ im-hēng ah? lí chē tī lō·-piⁿ thēng-hāu, chhin-chhiūⁿ A-láh-pek lāng tī không-ia chit-iūⁿ; koh ēng lí ê im-hēng siá-ok phah lâ-sâm choân-toē. ³In-ũi án-ni, hó ê hō·-chúi thēng-chí, chhun-thiⁿ ê hō· bô lòh; lí iáu ũ chhiong-ki ê bīn, m̄-chai kiàn-siàu. ⁴Lí kiám m̄ tùi chit-sī kiò Goá kóng, Goá ê pē ah, Lí sī goá siàu-lián ê sī, ín-chhoā goá--ê? ⁵I kiám éng-éng khng siū-khì, lâu kàu lō·-bé mah? khoàⁿ ah, lí ũ án-ni kóng, iáu-kú chīm lí só· oē--ê kiáⁿ-pháiⁿ.

⁶Tng Iok-se-a ông chē-ũi ê sī, Iâ-hô-hoa koh tùi goá kóng, Poē-gèk ê Í-sek-liát só· choē--ê, lí ũ khoàⁿ-kìⁿ bô? I chiūⁿ chiah ê koàiⁿ-soaⁿ, tī lóng-chóng chhiⁿ-chhùi ê chhiū-kha kiáⁿ im-loân. ⁷I kiáⁿ chiah ê tãi-chì í-âu, Goá kóng, I beh kui-oá Goá, chóng-sī i bô, i kan-chà ê sio-bē Iû-tāi iáh ũ khoàⁿ-kìⁿ. ⁸Poē-gèk ê Í-sek-liát kiáⁿ im-loân, Goá ũi-tiòh chit ê iân-kò· hō· i lī-su, lī-chhut i; Goá khoàⁿ-kìⁿ i kan-chà ê sió-bē Iû-tāi, iû-goân bô kiaⁿ, iáh sī khi kiáⁿ-im. ⁹I sūi-piān kiáⁿ i ê im-loân, chiū phah lâ-sâm chit ê toē-hng; chiū kap chiòh-thâu chhâ-thâu kiáⁿ-im. ¹⁰Sui-jiān ũ chiah-ê it-chhè ê sū, i kan-chà ê sió-bē Iû-tāi iû-goân

bô choan-sim kui-ng Goá, put-kò sī ké-ì nā-tiāⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹¹Iâ-hô-hoa tùi goá kóng, Poē-gèk ê Í-sek-liát, pí kan-chà ê Iû-tāi, iáu khah ū gī. ¹²Lí tiòh khi ñg pak-hng thoân chiaⁿ ê oē, kóng, Iâ-hô-hoa kóng, Poē-gèk ê Í-sek-liát ah, tiòh tò--lâi; Goá bô beh ēng siū-khi ê bák-chiu khoàⁿ lín; in-ūi Goá sī chū-ài--ê, Goá bô beh éng-oán khng siū-khi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹³Tók-tók tiòh jīm lí ê choē, chiū-sī lí ūi-poē Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè; tī lóng-chóng chhiⁿ-chhiⁿ ê chhiū-kha, cháu-tang cháu sai, chhē pát-ê; bô thiaⁿ-thàn Goá ê oē; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁴Iâ-hô-hoa kóng, Poē-gèk ê kiáⁿ-jī ah, tiòh tò--lâi; in-ūi Goá choē lín ê tiōng-hu; koh Goá beh chiong lín tùi chit ê siáⁿ chhiⁿ chit lāng, tùi chit-chók chhiⁿ nng lāng, toà kàu Sek-an. ¹⁵Goá beh chiong háp Goá ê sim ê bók-chiá siúⁿ-sù lín; in beh ēng chai-bat kap tì-hui iúⁿ-chhiⁿ lín. ¹⁶Iâ-hô-hoa kóng, Lín tī kok-lāi siⁿ-thoàⁿ choē-choē; tng hiah ê jīt-chí, lāng bô beh koh kóng-khi, Iâ-hô-hoa ê iok-kui; iah bô beh kì tī sim--nih; lóng boē-kì--tit, lóng bô khi chhē, iah bô koh choē-i. ¹⁷Hit-sī lāng beh chheng Iâ-lō-sat-léng choē Iâ-hô-hoa ê pó-chō; bān-kok beh chū-chíp kàu hia; chiū-sī in-ūi Iâ-hô-hoa ê miā, lâi kàu Iâ-lō-sat-léng; in bô koh chiàu ka-kī pháiⁿ-sim ê kong-ngī kiáⁿ tãi-chi. ¹⁸Tng hiah ê jīt-chí, Iû-tāi ke beh kap Í-sek-liát ke tâng-kiáⁿ; tùi pak-hng ê toē saⁿ-kap lâi, kàu Goá siúⁿ-sù lín ê liát-chóⁿ choē-giáp ê toē.

¹⁹Chóng-sī goá kóng, Goá cháiⁿ-iūⁿ oē thang pài-liát lín tī chiaⁿ ê kiáⁿ ê tiōng-kan, chiong hó ê toē siúⁿ-sù lí, chiū-sī liát-kok-tiong siōng-hó ê giáp? Goá koh kóng, Lín tiòh chheng Goá kóng, Goá ê pē ah; iah bô koh tò-túg khi, m̄-tè Goá. ²⁰Í-sek-liát ke ah, lín

tùi Goá kiáⁿ kan-chà, chin-chiáⁿ chhin-chhiūⁿ hū-jîn kiáⁿ kan-chà lī-khui i ê tiōng-hu; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²¹Tī kng-khō-khō koàiⁿ ê sóⁿ-chāi thiaⁿ-kìⁿ siaⁿ, chiū-sī Í-sek-liát lāng thī-khau khún-kiū ê siaⁿ; chiū-sī in-ūi in kiáⁿ siā-phiah ê lōⁿ, boē-kì-tit in ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa. ²²Lín chiaⁿ ê poē-gèk ê kiáⁿ-jī ah, tiòh tò--lâi; Goá beh i-hó lín ê poē-gèk. Khoàⁿ ah, goán lâi kàu Lí chia; in-ūi Lí sī goán ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa. ²³Tùi sió-soaⁿ á-sī toā-soaⁿ ê lâu-jiát, ñg-bāng tit-tiòh pang-chān, sít-chāi sī khang-khang; Í-sek-liát ê tit-tiòh kiū, chin-chiáⁿ chāi-tī goán ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa. ²⁴Tùi goán siàu-liân í-lâi, hit ê thang kiàn-siàu ê sū, chiong goán ê liát-chóⁿ sóⁿ tiòh-boā lâi tit-tiòh--ê, chiū-sī in ê iūⁿ-kūn, gū-kūn, kap in ê kiáⁿ, cha-bóⁿ-kiáⁿ, lóng thun-chiáⁿ--khi. ²⁵Goán tó tī goán ê kiàn-siàu-tiōng, goán ê lēng-jiók jia-khām goán; in-ūi tùi siàu-liân kàu taⁿ, goán kap goán ê liát-chóⁿ siōng-siōng tek-choē goán ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa; bô thiaⁿ-thàn goán ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa ê siaⁿ.

4 Iâ-hô-hoa kóng, Í-sek-liát ah, Lí nā khéng tò--lâi, chiū tò--lâi Goá chia; nā tùi Goá ê bīn-cheng tū-khi lí khóⁿ-òⁿ ê sū, iah bô chhin-chhiáⁿ kiáⁿ; ²iah chiàu sēng-sít, kong-pēng, kong-gī, kí Iâ-hô-hoa ê éng-oáh lâi chiū-choā; chiū liát-kok beh tùi I lâi ka-kī kiū hok-khi; iah beh in-ūi I lâi khoa-kháu.

³Iâ-hô-hoa tùi Iû-tāi lāng kap Iâ-lō-sat-léng án-ni kóng, Tiòh khai-khún lín ê thóⁿ-toē, bók-tit iā-cheng tī chhiⁿ-phè-lāi. ⁴Iû-tāi lāng kap Iâ-lō-sat-léng khiā-khi ê peh-siⁿ ah, lín tiòh kā pún-sin kiáⁿ kat-lé, kui tī Iâ-hô-hoa; tū--khi sim-lāi ê su-iók; kiaⁿ-liáu Goá ê siū-khi, in-ūi lín sóⁿ-kiáⁿ ê pháiⁿ, lâi hoat-choh; chhin-chhiūⁿ hé tóh--khi-lāi, sīm-chi bô lāng oē phah-hoa.

⁵Lín tiòh thoân tī Iû-tāi, pò tī Iâ-lō·sat-léng kóng, Lín tiòh tī kok-lāi pûn sàu-kak, toā-siaⁿ kiò kóng, Lín tiòh chū-chip, lán thang chìn-jíp kian-kò· ê siâⁿ. ⁶Eng-kai òng Sek-an khiā toā-kî; tiòh tô-cháu, m̄-thang thêng-kha; in-ûi Goá beh hō· chai-ē kap toā ê húi-hoãi tùi pak-hng lâi. ⁷Ū sai tùi âm ê chhiū-nâ-tiong chiūⁿ--lâi, húi-hoãi liát-kok--ê, i í-keng khí-sin, chhut i ê pún só·chāi; beh hō· lí ê toē pha-hng, hō· lí ê siâⁿ hong-hoè, bô lêng khiā-khí. ⁸Ūi-tiòh án-ni, lín ê io tiòh hâ môa-pò·, toā-siaⁿ thi-khâu; in-ûi Iâ-hô-hoa ê toā siū-khì bô tùi lán oát-tò-túg. ⁹Iâ-hô-hoa kóng, kàu hit-jit kun-ông ê sim, kùi-chòk ê sim, lóng beh siau-biát; chè-si lóng beh chhiⁿ-kiaⁿ, sian-ti lóng beh gông-ngiáh. ¹⁰Goá kóng, Ai--ah, Chú Iâ-hô-hoa ah, Lí chin-chiàⁿ sī toā-toā khi-phiàn chit ê peh-siⁿ kap Iâ-lō·sat-léng; ká in kóng, Lín beh tit-tiòh pêng-an, kî-sit to-kiám hâi-tiòh in ê siⁿ-miā. ¹¹Hit-si beh ū oē tùi chit ê peh-siⁿ kap Iâ-lō·sat-léng kóng, Beh ū jiát-jiát ê hong, tùi không-iá kng-khō-khō koaiⁿ ê só·chāi, òng Goá ê chêng peh-siⁿ chhe--lâi; m̄-sī beh poà-i, iáh m̄-sī beh hō· i chheng-khì. ¹²Beh ū koh-khah toā ê hong, ūi-tiòh Goá chhe--lâi; taⁿ Goá koh beh hoat-chhut phoàⁿ-sū lâi kong-kek in. ¹³Khoàⁿ ah, i beh chhin-chhiūⁿ hūn khí-lâi; i ê chiàn-chhia chhin-chhiūⁿ kúg-lê-hong, i ê bé pí eng-chiáu khah kín; ū chai-ē ah, in-ûi lán pāi-bô lah. ¹⁴Iâ-lō·sat-léng ah, lí tiòh soé-chheng lí ê sim, lâi tū--khì pháiⁿ, hō· lí thang tit-tiòh kiù; pháiⁿ liām-thâu chûn tī lí ê sim-lâi, beh kàu tī-si ah? ¹⁵Ū siaⁿ tùi Tàn thoân-pò, tùi Í-hoat-liân soaⁿ pò chai-ē. ¹⁶Lín tiòh thoân hō· liát-kok, pò-kò kong-kek Iâ-lō·sat-léng ê tãi-chì, kóng, Ū ūi-khùn siâⁿ--ê, tùi hng-hng ê só·chāi lâi; chhut in ê siaⁿ, kong-

kek Iû-tāi chiaⁿ ê siâⁿ. ¹⁷In chhiū-ûi kong-kek i chhin-chhiūⁿ kò·hng ê lêng; in-ûi i poē-poân Goá; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁸Lí ê só·kiâⁿ, lí ê só·choè, tì-kàu lí ū chiaⁿ ê sū; che sī lí ê choē-ok, sit-chāi sī khó·, sī hâi kàu lí ê sim.

¹⁹goá ê chōng-hú ah, goá ê chōng-hú ah, goá ê sim thàng-thiàⁿ, goá ê sim tī goá ê lâi-bīn peh-pak, goá boē-oē chēng-chēng bô kóng-oē; in-ûi goá í-keng thiaⁿ-kìⁿ sàu-kak ê siaⁿ, kau-chiàn ê hoah-hiām. ²⁰Lâng teh pò húi-hoãi, koh húi-hoãi; in-ûi choân-toē pāi-hoãi, goá ê pò·pīⁿ hut-jiân pāi-hoãi, goá ê tiūⁿ-ûi tiap-á-kú phoà-lh. ²¹Goá khoàⁿ-kìⁿ toā-kí, thiaⁿ-kìⁿ sàu-kak ê siaⁿ; beh kàu joā-kú ah? ²²Goá ê peh-siⁿ gū-gōng, m̄-bat Goá; in sī gū-gōng bô chhang-miā ê kiáⁿ; kiáⁿ-pháiⁿ chiū gâu, kiáⁿ-hó chiū ham-bān.

²³Sian-tī kóng, Goá khoàⁿ toē, khoàⁿ ah, toē sī khang-khang hūn-tūn; goá khoàⁿ thiⁿ, thiⁿ iáh bô kng. ²⁴Goá khoàⁿ hiah ê toā-soaⁿ, khoàⁿ ah, in lóng tín-tāng; sió-soaⁿ iáh lóng iô-lâi iô-khì. ²⁵Goá koh khoàⁿ, khoàⁿ ah, lóng bô lêng; khong-tiong ê pe-chiáu, iáh lóng pe-cháu. ²⁶Goá koh khoàⁿ--i, khoàⁿ ah, pui ê chhân pìⁿ-choè pha-hng ê toē; it-chhe ê siâⁿ tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng, in-ûi I ê toā siū-khì, lóng-chóng tó-hoãi. ²⁷In-ûi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Choân-toē tek-khak pha-hng; chóng-sī Goá bô beh húi-biát kàu-chīn. ²⁸In-ûi án-ni toē beh iu-būn, thiⁿ-téng iā beh o·-àm; Goá í-keng kóng--i, í-keng tiāⁿ-tiòh--i, tek-khak bô thè-hoé, iā bô oát-túg ì-sù, m̄ choè-i. ²⁹Ták ê siâⁿ ê lêng in-ûi bé-peng kap siā-chiⁿ ê lêng ê hoā-hoā-háu, chiū lóng tô-cháu, chìn-jíp chhiū-nâ, pē-chiūⁿ chiòh-poāⁿ-téng; ták ê siâⁿ tú-tiòh khì-sak, bô lêng khiā-khí. ³⁰Lí soe-pāi ê sī beh cháiⁿ-iūⁿ choè? Sui-jiân chhēng chu-âng ê saⁿ, ēng kim-khì

chng-thāⁿ, ēng sek-liāu ūi lí ê bák-chiu, án-ni tián hó-khoàⁿ, sī khang-khang; loân-ài lí-ê khoàⁿ-khin lí, soà siàu-siūⁿ lí ê sīⁿ-miā. ³¹In-ūi goá thiaⁿ-kìⁿ siaⁿ chhin-chhiūⁿ siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lâng, chhin-chhiūⁿ siⁿ thâu-chiūⁿ-kiáⁿ ê kan-khó[·], chiū-sī Sek-an cha-bó[·]-kiáⁿ ê siaⁿ, i chhoán toā-khui, thí-khui chhiú kóng, Goá ū chai-ē ah, in-ūi goá ê sîn-hûn ūi-tiòh thâi-lâng-ê lâi hûn-khi.

5 Lín tiòh cháu-lâi cháu-khi tī Iâ-lō[·]-sat-léng ê koe-lō[·] lâi khoàⁿ lâi thàm-thiaⁿ, tī i ê khoan-khoah ê só[·]-chāi lâi chhē, khoàⁿ oē tú-tiòh chit-lâng, á-sī ū lêng kiâⁿ kong-gī, kiū sêng-sít; Goá chiū beh sià-bián chit ê siâⁿ. ²In sui-jân kóng, Iâ-hô-hoa sī oáh--ê, in só[·] chiū ê choā sít-chāi sī ké. ³Iâ-hô-hoa ah, Lí ê bák-chiu kiám-m-sī ñg sêng-sít mah? Lí phah in, in iā bô iu-siong; Lí húi-biát in, in m̄-khéng siū kàu-tok; in hō[·] in ê bīn pí chiòh khah-tēng, m̄-khéng hoê-thâu. ⁴Goá chiū kóng, Chiah ê lêng sít-chāi sī sòng-hiong, sī gū-gōng, in-ūi m̄-bat Iâ-hô-hoa ê lō[·], kap in ê Siōng-tè ê hoat-tō[·]; ⁵goá beh khi kìⁿ in ê sè-ka, kap in kóng-oē; in-ūi in bat Iâ-hô-hoa ê lō[·], kap in ê Siōng-tè ê hoat-tō[·]. Nā-sī in tâng-sim at-chih taⁿ, phah-tng pák i ê soh. ⁶Só[·]-í chhiū-nâ ê sai beh chhut-lâi kâ-sí in; ê-hng-sí ê chhâi-lông beh thun-chiáh in, pà beh tī chiah ê siâⁿ-goā tng-tán in, kìⁿ-nâ chhut-siâⁿ-ê tek-khak hō[·] in thiah-chhùi, in-ūi in ê choē-koà chin-choē, poē-gék ná siong-tiōng. ⁷Che Goá thái oē sià-bián lí ah? lí ê kiáⁿ-jī lī-khui Goá, koh kí chiah ê m̄-sī Siōng-tè--ê lâi chiū-choā; Goá hō[·] in pá-chiok, in chiū kiâⁿ kan-îm, kui-tīn chū-chíp tī chhiong-ki ê chhù. ⁸In chhin-chhiūⁿ chhī-pá ê bé sī-koē pháu; ták-ê ñg i chhù-piⁿ ê bó[·] chhin-chhiūⁿ bé ki-ki-háu. ⁹Iâ-hô-hoa kóng, Goá kiám bô in-ūi chiah ê sū lâi pân in

mah? Goá ê sim kiám bô beh tui chit hō ê kok-bīn lâi pò-siū mah?

¹⁰Lín tiòh chiūⁿ i ê phû-tô-hng ê chhiūⁿ lâi húi-hoai i, chóng-sī m̄-thang húi kàu-liáu; tiòh tū--khi i ê ki, in-ūi in bô siók tī Iâ-hô-hoa. ¹¹In-ūi Í-sek-liát ke kap Iû-tāi ke toā-toā kiâⁿ khui-chà, kong-kek Goá; che sī Iâ-hô-hoa kóng ê. ¹²In m̄-jîn Iâ-hô-hoa, chiū kóng, Che pēng m̄-sī I; chai-ē bô beh lîm-kàu goán; to-kiám kap ki-hng goán iā boē-oē tú-tiòh. ¹³Sian-ti ê oē beh chiâⁿ-choē hong, Chú ê oē bô tī in ê sim; beh chiàu án-ni hō[·] in tú-tiòh. ¹⁴Só[·]-í bân-kun ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa kóng, In-ūi lín kóng chit ê oē; khoàⁿ ah, Goá beh hō[·] Goá ê oē tī lí ê chhùi choē hé, hō[·] chit ê peh-siⁿ choē chhâ, chit ê hé beh sio-biát in. ¹⁵Iâ-hô-hoa kóng, Í-sek-liát ê ke ah, lí khoàⁿ, Goá beh hō[·] chit-kok tui hng-hng lâi kong-kek lín, chiū-sī kiông ê kok, tui kó[·]-chá chiū ū ê kok, i ê giân-gú lí boē hiáu-tit, iā boē bēng-pék i só[·] kóng--ê. ¹⁶In ê chīⁿ-tē sī khui-khui ê bōng; in lóng sī ióng-sū. ¹⁷In beh chiáh-liáu lí ê gō[·]-kak kap lí ê bí-niū, chiū-sī lí ê kiáⁿ cha-bó[·]-kiáⁿ só[·] tiòh chiáh ê; iā beh chiáh-liáu lí ê iūⁿ-kún, gū-kún; chiáh-liáu lí ê phû-tô kap bû-hoa-kó; koh beh ēng to húi-hoai lí só[·] óa-khò kian-kò[·] ê siâⁿ. ¹⁸Iâ-hô-hoa kóng, Chiū-nâ kàu hit-sī Goá iā bô beh it-chīm châu-biát lín. ¹⁹Hit-sī lín nâ kóng, Iâ-hô-hoa goán ê Siōng-tè ūi-tiòh siáⁿ-sū tui goán kiâⁿ che it-chhè ê sū ah? lí tiòh in i kóng, Chhin-chhiūⁿ lín í-keng pàng-sak Goá, hók-sāi pát-hō ê siōng-tè tī lín ê toē-hng, án-ni lín iā beh hók-sāi goā-pang lêng tī bô siók lín ê toē-hng.

²⁰Lín tiòh thoân tī Ngá-kok ke, pò tī Iû-tāi kóng, Gōng-gōng bû-ti ê peh-siⁿ ah, lín ū bák-chiu boē khoàⁿ, ū hī-khang boē thiaⁿ, taⁿ tiòh thiaⁿ chit ê oē; ²³Iâ-hô-hoa kóng, Lín

m̄ kiaⁿ Goá mah? bô ngiáuh-ngiáuh-chhoah tī Goá ê bīn-chêng mah? Goá siat éng-oán ê lē, ēng soa choè hái ê kài-hān, i boē poāⁿ-kè; i ê éng sui-jian giā koāiⁿ, iā boē-oē iāⁿ; sui-jian hoā-hoā-háu, iā boē-oē poāⁿ-kè. ²³Tók-tók chit ê peh-siⁿ ū hoán-poān poē-gék ê sim; in poē-gék Goá choè in khi. ²⁴In sim-lāi iā bô kóng, Taⁿ lán tiòh keng-ùì Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè, I chiàu-si siúⁿ-sù hō·chúi, chiū-sī chêng ê hō·; āu ê hō·; I iā ū tēng chiah ê siu-sēng ê sī-kī, lâu-teh hō· lán. ²⁵Lín ê choē-giát hō· chiah ê sū hoán-tng lí-khui lín; lín ê choē-ok hō· lín boē-oē tit-tiòh hok-khi. ²⁶In-ūi tī Goá ê peh-siⁿ-tiòng ū chhē-tiòh pháiⁿ-lâng; in bih--teh, chhin-chhiūⁿ siat oáh-tauh ê lâng teh tng-tán; in tiuⁿ lô-bāng lâi liáh lâng. ²⁷In ê chhù ū khúì-chà moá-moá, sī chhin-chhiūⁿ chiáu-lâng-lāi ū chiáu moá-moá; só·-í in chiāⁿ-choè toā koh hó-giáh. ²⁸In pui koh kng-siⁿ, choè pháiⁿ kè-thâu; bô ūi-tiòh lâng sin-oan, chiū-sī bô ūi-tiòh bô-pē ê kiáⁿ sin-oan, hō· i heng-thong; iáh bô in-ūi sòng-hiong lâng phòⁿ-toàn. ²⁹Iâ-hô-hoa kóng, Goá kiám bô in-ūi chiah ê sū lâi pān in mah? Goá ê sim kiám bô beh tui chit-hō ê kok-bīn lâi pò-siū mah?

³⁰Chit ê thó·-toē ū kī-īⁿ khó·ò·ⁿ ê sū; sian-ti thoān hu-ké, chè-si óa-khò in lâi pà-koān; Goá ê peh-siⁿ iáh ài i án-ni; kàu kiát-kiók, lín beh cháiⁿ-iūⁿ choè?

6 Piān-ngá-bín lâng ah, lín tiòh cháu-chhut Iâ-lō·sat-léng; tī Thê-ko-a pūn sàu-kak; tī Pek-hap-ki-lim pàng ian-tun; in-ūi ū chai-ē kap toā ê húi-biát tui pak-hng lóh-lâi. ²Goá beh châu-biát Sek-an ê cha-bó·-gín-ná, chiū-sī hit ê súi koh iù-siū--ê. ³Bók-chiá kap i ê iūⁿ-kūn beh kàu i hia, tī i ê chiu-ūi tah pò·pīⁿ; ták-ê tī i só· chiām ê toē, hō·

iūⁿ chiah-chháu. ⁴Lín tiòh pī-pān kau-chiàn kong-kek i; khí-lâi ah, lán tiòh thàn tiòng-tàu ê sī chiūⁿ-khì; chhám--ah, jít í-keng chhiā-sai, beh àm ê iáⁿ í-keng thoa-tng. ⁵Khí-lâi ah, lán tiòh thau-mi chiūⁿ-khì, húi-hoai i ê kiong-tiān. ⁶In-ūi bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín tiòh chhò chhiū-bák, khí thô·tui, kong-kek Iâ-lō·sat-léng; che sī hit-ê eng-kai siū heng-hoat ê siāⁿ; in tiòng-kan it-chīn sī pō-giók. ⁷Chíⁿ cháiⁿ-iūⁿ chhèng-chhut chúi, chit ê siāⁿ iáh án-ni chhèng-chhut pháiⁿ; tī in tiòng-kan siòng-siòng thiaⁿ-kìⁿ ū kiong-pō húi-biát ê sū; pīⁿ-thiāⁿ sún-siong iáh siòng-siòng tī Goá ê bīn-chêng. ⁸Iâ-lō·sat-léng ah, lí tiòh siū kà-sī; bián-tit Goá ê sim kap lí chhiⁿ-so·; bián-tit Goá hō· lí pha-hng, chiāⁿ-choè bô lâng khiā-khi ê toē.

⁹Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, In beh it-chīn liáh Í-sek-liát chhun ê peh-siⁿ, chhin-chhiūⁿ tiah phū-tô chit-iūⁿ; lí tiòh chhin-chhiūⁿ tiah phū-tô-ê, chhiú koh tng-jíp chhiū-ki. ¹⁰Taⁿ goá beh tui chī-chui kóng-oē choè kan-chèng, hō· in thiaⁿ ah? khoàⁿ ah, in ê hī-á bē siū kat-lé, boē-oē thiaⁿ; khoàⁿ ah, Iâ-hô-hoa ê oē, in liáh-choè kiàn-siāu, bô hoaⁿ-hí--i. ¹¹In-ūi án-ni, goá hō· Iâ-hô-hoa ê siū-khi chhiong-moá, lún-boē-tiāu; goá beh choē-chit-ē piāⁿ tī koe-lō· ê gín-ná, kap chū-hoē ê siāu-lián lâng; lián tiòng-hu kap i ê bó·, lâu-lâng kap jít-chí moá-chiok--ê, lóng beh siū-liáh. ¹²In ê chhù-théh, chhân-hng, kap bó·, lóng beh piàn-choè pát-lâng-ê; in-ūi Goá beh chhun-chhiú kong-kek chit só·-chāi khiā-khi ê peh-siⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹³In-ūi in tui tē-it soè kàu tē-it toā--ê, lóng it-bī tham-sim; tui sian-ti kàu chè-si, lóng kiāⁿ kan-chà. ¹⁴In chhin-chhin chhái-chhái i-tī Goá ê peh-siⁿ ê siòng, kóng, Pēng-an lah, pēng-an lah;

kî-sít bô pêng-an. ¹⁵In kiâⁿ khó-òⁿ ê sū, chai kiàn-siàu mah? bô, in lóng bô kiàn-siàu, iáh boē âng-bīn; in-ūi án-ni, in beh poáh-tó tī poáh-tó ê lāng ê tiong-kan; Goá pān in ê sī, in beh tian-tó; che sī Iâ-hô-hoa kóng ê.

¹⁶Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín tiòh khiā tī lōⁿ-nih khoàⁿ; chhâ-mng kū ê lōⁿ, hit tiâu hó-lōⁿ tī toh-lóh, chiū tiòh kiâⁿ--i; án-ni lín ê sim beh tit-tiòh an-hioh; chóng-sī in kóng, Goán m̄ kiâⁿ--i. ¹⁷Goá kâ lín siat siú-bāng-ê, kóng, Tiòh thiaⁿ sàu-kak ê siaⁿ; chóng-sī in kóng, Goán m̄ thiaⁿ. ¹⁸Liát-kok ah, in-ūi án-ni lín tiòh thiaⁿ; hoē-chiòng ah, lín tiòh chai in tiong-kan ū sím-mih sū. ¹⁹Toē ah, tiòh thiaⁿ; khoàⁿ ah, Goá beh hōⁿ chai-ē kàu chit ê peh-siⁿ, chiū-sī in ê tôⁿ-bôⁿ ê kiát-kó; in-ūi in m̄ thiaⁿ-thàn Goá ê oē; Goá ê lút-hoat, in iáh khi-choát. ²⁰Tùi Sī-pa chhut ê jú-hiuⁿ, tùi hng-hng ê sóⁿ-chāi chhut ê chhiong-pôⁿ, toà lâi hōⁿ Goá, beh siáⁿ-tāi? lín ê sio-chè bô tit-tiòh chiap-láp; lín ê lé-mih, Gáo iáh bô hoaⁿ-hí. ²¹Sóⁿ-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hē that-gāi ê chiòh tī chit ê peh-siⁿ ê bīn-chêng; pē kap kiáⁿ beh choē-chit-ē poáh tī hit téng-bīn; chhù-piⁿ kap pêng-iú iáh lóng beh biát-bô.

²²Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, ū chit chióng ê peh-siⁿ tùi pak-hng lâi; iáh ū chit ê toā-kok heng-khí, tùi toē-kék lâi. ²³In kiáh keng kap chhiuⁿ; in chân-jím bô lín-bín; in ê siaⁿ chhin-chhiūⁿ hái hoā-hoā-háu; Sek-an ê cha-bóⁿ-gín-ná ah, in lóng khiā bé liát-tīn, chhin-chhiūⁿ chiàn-sū beh kong-kek lí. ²⁴Goán thiaⁿ-kìⁿ in ê hong-siaⁿ, chhiū chiū nng--lôh-khì; thòng-khóⁿ khíⁿ-tiòh goán, thàng-thiàⁿ chhin-chhiūⁿ siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lāng chit-iūⁿ. ²⁵Lín m̄-thang chhut-khì chhân--nih, iáh m̄-thang kiâⁿ tī lōⁿ-nih; in-

ūi tī-hia ū tùi-ték ê to-kiàm, si-ūi ū kiaⁿ-hiáⁿ.

²⁶Goá ê peh-siⁿ ah, tiòh hâ môa-pôⁿ, kō tī hé-hu-tiong; tiòh pi-siong, chhin-chhiūⁿ sòng-sit tók-siⁿ kiáⁿ, thòng-sim thi-khau; in-ūi chân-hāi--ê beh hut-jian kàu tī lán. ²⁷Goá siat-líp lí tī Goá ê peh-siⁿ-tiong, choē chhi-giām--ê kap oē-sóⁿ; hōⁿ lí chai lâi chhi-giām in ê kiâⁿ-choē. ²⁸In lóng sī toā poē-gék ê lāng; si-koē kiâⁿ hui-pòng; in sī tâng, sī thih; lóng sī kiâⁿ hui-hoai--ê. ²⁹Hong-kui sio--tiòh, iân í-keng iūⁿ tī hé-lāi; in tit-tit thoàn-liân, kàu-bé sī khang-khang; in-ūi pháiⁿ--ê iáu-bē tū-khì. ³⁰Lāng beh chheng in choē siū khi-sak ê gūn, in-ūi Iâ-hô-hoa í-keng khi-sak in.

7 Ū oē tùi Iâ-hô-hoa kàu Iâ-lī-bí, kóng, Lí tiòh khiā tī Iâ-hô-hoa ê chhū ê mng, tī-hia soan-thoan chit ê oē, kóng, Hoan-nā siók Iū-tāi jip chiaⁿ ê mng, keng-pài Iâ-hô-hoa-ê, tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē. ³Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lín tiòh koé-chiàⁿ sóⁿ-kiâⁿ sóⁿ-choē, Goá chiū hōⁿ lín khiā-khí tī chit ê toē-hng. ⁴Lín m̄-thang oá-khò pēh-chhát ê oē, kóng, Chiaⁿ-ê sī Iâ-hô-hoa ê tiān, sī Iâ-hô-hoa ê tiān, sī Iâ-hô-hoa ê tiān. ⁵Lín nā it-chin koé-chiàⁿ sóⁿ-kiâⁿ sóⁿ-choē; tī lāng kap chhù-piⁿ ê tiong-kan, chin-chiàⁿ ū kiáⁿ kong-pêng; ⁶bô pháiⁿ khoán-thāi chhut-goā lāng, í-klp koⁿ-jī koáⁿ-hū; tī chit ê toē-hng bô lâu bô-choē ê lāng ê huìh, iáh bô thàn pát-hō ê siōng-tè lâi hām-hāi ka-kī; ⁷Goá chiū hōⁿ lín khiā-khí tī chit ê sóⁿ-chāi, chiū-sī Goá sóⁿ siúⁿ-sù lín ê liát-chóⁿ ê toē, tùi éng-oán kàu éng-oán. ⁸Khoàⁿ ah, lín oá-khò pēh-chhát bô lī-ek ê oē. ⁹Lín thau-thēh, thāi-lāng, kan-īm, lām-sám chiū-choā, òng Pa-lék sio-hiuⁿ, iáh thàn lín pêng-sòⁿ sóⁿ m̄-bat pát-hō ê siōng-tè, ¹⁰koh lâi khiā tī Goá ê bīn-chêng, tī chit-keng ēng Goá ê miā lâi

chheng-ho· ê chhù, kóng, Goán tit-tiòh kiù lah; án-ni, sī beh hō· lín khi kiāⁿ chiaⁿ ê khó-òⁿ ê sū mah? ¹¹Chit-keng ēng Goá ê miâ lâi chheng-ho· ê chhù, lín khoàⁿ-choè chhát-siū mah? Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, Goá, Goá í-keng khoàⁿ-kìⁿ lah. ¹²Lín taⁿ tiòh khi Goá tī Sī-lô ê só·-chāi, chiū-sī Goá khí-thâu siat-choè kiū-kiò Goá ê miâ ê ūi, khoàⁿ Goá in-ūi Goá ê peh-siⁿ Í-sek-liát ê choē-ok, cháiⁿ-iūⁿ khoán-thāi hit só·-chāi. ¹³Iâ-hô-hoa kóng, Taⁿ in-ūi lín kiāⁿ chiaⁿ ê it-chhè ê sū, Goá ū tui lín kóng, iah sī chá-chá khí--lâi kóng, nā-sī lín m̄ thiaⁿ; Goá koh kiò lín, nā-sī lín m̄ in; ¹⁴só·-í Goá beh khoán-thāi lín só· oá-khò chit-keng ēng Goá ê miâ chheng-ho· ê chhù, í-kíp Goá só· siūⁿ-sù lín kap lín ê liát-chó· ê toē, chhin-chhiūⁿ Goá chá khoán-thāi Sī-lô chit-iūⁿ. ¹⁵Goá iā beh koáⁿ lín lī-khui Goá ê bīn-chêng, chhin-chhiūⁿ Goá bat koáⁿ lín ê chêng hiaⁿ-tī, Í-hoat-liân it-chhè ê hō·-è.

¹⁶Só·-í lí bôh-tit ūi-tiòh chit ê peh-siⁿ kī-tó, bôh-tit ūi-tiòh in chhut-siaⁿ kī-kiū, iah bôh-tit thoè in kiū Goá; in-ūi Goá bô beh thiaⁿ lí. ¹⁷In tī Iū-tāi chiaⁿ ê siāⁿ-tióng, kap Iâ-lō·-sat-léng ê koe-lō· só· kiāⁿ--ê, lí bô khoàⁿ-kìⁿ mah? ¹⁸Kiáⁿ-jī khioh chhâ, lâu-pē hiāⁿ-hé, hū-jîn-lâng chhiau-mī choè-piáⁿ, hiàn hō· Thian-hō; koh tui pát-hō ê siōng-tè koàn-tiān; beh kek Goá siū-khi. ¹⁹Iâ-hô-hoa kóng, In kiám-sī kek Goá siū-khi? kiám m̄-sī kek in ka-kī, tī-kàu in ê bīn kiàn-siàu mah? ²⁰Só·-í Chú Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong Goá ê siū-khi, Goá ê thông-hūn, piàⁿ tī chit só·-chāi; chiū-sī piàⁿ tī lāng, kap cheng-siⁿ, í-kíp chhân-iá ê chhiū-bák, kap thó·-toē ê chhut-sán; chhin-chhiūⁿ hé tóh boē hoa.

²¹Bān-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Tiòh chiong lín ê sio-chè chham-

ka tī lín chiaⁿ ê chè, lâi chiaⁿ bah. ²²In-ūi Goá chhoā lín ê liát-chó· chhut Ai-kíp ê jít, lūn-kàu sio-chè kap chiaⁿ ê chè, Goá bē-bat tui in kóng-khi lâi bēng-lēng in. ²³Goá tók-tók hoan-hù in chí chit-hāng, kóng, Lín tiòh thiaⁿ-thàn Goá ê siaⁿ, Goá chiū beh choè lín ê Siōng-tè, lín iah beh choè Goá ê peh-siⁿ; koh kiāⁿ Goá lóng-chóng bēng-lēng lín ê lô·, chiū thang tit-tiòh hok-khi. ²⁴Chóng-sī in m̄ thiaⁿ-thàn, iah m̄ àⁿ hī-khang; keng-jian chiàu in ê kè-bô·, kap kong-ngī ê pháiⁿ-sim, thè-āu bô chìn-chêng. ²⁵Tui lín ê liát-chó· chhut Ai-kíp ê jít kàu kin-á-jít, Goá chhe Goá ê chêng lô·-pók sian-ti kàu lín hia; koh ták-jít chá-chá khí--lâi chhe in. ²⁶In iáu-kú m̄ thiaⁿ Goá, iah m̄ àⁿ hī-khang; hoán-tít ngī in ê âm-kún; in kiāⁿ pháiⁿ pí in ê liát-chó· khah sióng-tiōng. ²⁷Lí tiòh chiong chiaⁿ-ê it-chhè ê oē ká in kóng; chóng-sī in bô beh thiaⁿ lí; lí kiò--in, in iah bô beh in--lí. ²⁸Lí tiòh tui in kóng, Che chiū-sī m̄ thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa in ê Siōng-tè ê siaⁿ, bô siū kàu-tok ê kok-bīn; sêng-sit bô-khi, tui in ê chhùi choát-tēng.

²⁹Iâ-lō·-sat-léng ah, tiòh thì lí ê thâu-m̄ng hiat-kák; tī kng-khō-khō koāiⁿ ê só·-chāi chhiūⁿ ai-siōng ê koa; in-ūi Iâ-hô-hoa khi-sak lī-khui I só· siū-khi ê sè-tāi. ³⁰Iâ-hô-hoa kóng, Iū-tāi ê peh-siⁿ kiāⁿ Goá só· khoàⁿ-choè pháiⁿ ê sū; chiong khó-òⁿ ê mih chhāi tī ēng Goá ê miâ chheng-ho· ê chhù, phah lâ-sâm--i. ³¹In tī Piān-him-lùn ê soaⁿ-kok, khí Tô-hui-ték soaⁿ-thâu ê toāⁿ; thang tī hé-tiōng sio in ê kiáⁿ, cha-bó·-kiáⁿ; che m̄-sī Goá só· hoan-hù--ê, iah m̄-sī Goá ê sim só· siūⁿ--ê. ³²Iâ-hô-hoa kóng, In-ūi jít-chí beh kàu, chit ê toē-hng bô koh chheng-choè Tô-hui-ték, kap Piān-him-lùn ê soaⁿ-kok; sī beh chheng-choè Thāi-lâng ê soaⁿ-kok; in-ūi beh tī Tô-hui-ték bài-chòng

sí-lâng, kàu bô chhun só·-chăi. ³³Koh chit ê peh-siⁿ ê sin-si, beh hō· khong-tiong ê pe-chiáu, kap toē-chiūⁿ ê iá-siù, choè chiáh-mih; bô lâng koáⁿ--i. ³⁴Hit-si, tī Iú-tāi chiaⁿ ê siāⁿ kap Iâ-lō·sat-léng ê koe-chhī, Goá beh hō· hoaⁿ-hí ê siaⁿ, khoài-lók ê siaⁿ, sin-kiáⁿ-sài ê siaⁿ, sin-niū ê siaⁿ, lóng-chóng soah; in-ūi chit ê toē lóng beh pìⁿ-choè pha-hng.

8 Iâ-hô-hoa kóng, Tng hit-si lâng beh chiong Iú-tāi liát-ông ê kut-hái, kùì-chók ê kut-hái, chè-si ê kut-hái, sian-ti ê kut-hái, Iâ-lō·sat-léng khiā-khiⁿ ê peh-siⁿ ê kut-hái, lóng tui bōng-tiong thêh--chhut-lâi, ²pai tī jlt, gèh, kap thiⁿ-siōng ê ē-bīn; chiū-sī in pēng-sò· só· ì-ài, só· hók-săi, só· sūn-thàn, só· chhē-kiū, só· kúi-pai--ê; chiaⁿ ê kut-hái bô koh siu-sip, bô koh bāi-chòng; beh tī toē-bīn-chiūⁿ chiāⁿ-choè pùn-sò. ³Koh chit ê pháiⁿ-chók só· chhun--ê, chiū-sī tī Goá koáⁿ in kàu hia só· chhun--ê, in lóng beh keng sí, m̄ keng oah; che sī bān-kun ê Iâ-hô-hoa kóng--ê.

⁴Lí tiòh tui in kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lâng poah-tó, bô koh peh--khí-lâi mah? lâng oat--khì, bô koh oat--lâi mah? ⁵Án-ni chit ê Iâ-lō·sat-léng ê peh-siⁿ ê poē-gèk, siáⁿ-sū kú-tng poē-gèk ah? in kò·-chip in ê khúì-chà, m̄ khéng hoē-thâu. ⁶Goá liū-sim thiaⁿ, chóng-sī in bô kóng cheng-tit ê oē, bô lâng hoán-hoē in pháiⁿ ê só·-kiāⁿ, kóng, Goá choè--ê sī sim-mih? in ták-lâng choán-tng kiāⁿ ka-kī ê lō·, chhin-chhiūⁿ bé pháu-jip chiàn-tiūⁿ. ⁷Khong-tiong ê hoh chai i tiāⁿ-tiòh ê kī; ka-chui ìⁿ-á kap hái-gān, lóng siú in lâi ê si; tók-tók Goá ê peh-siⁿ m̄-chai Iâ-hô-hoa ê hoat-lút. ⁸Lín cháiⁿ-iūⁿ kóng, Goán sī tì-hui ê lâng, Iâ-hô-hoa ê lút-hoat tī goán tiong-kan? Khoàⁿ ah, keng-hák-sū bú-lâng pit-bék, hō· i pìⁿ-choè ké. ⁹Tì-hui ê lâng kiàn-siàu, kiaⁿ-hiāⁿ, siū-

liáh; khoàⁿ ah, in pàng-sak Iâ-hô-hoa ê oē, in ê sim-lāi iáu ū sim-mih tì-hui ah? ¹⁰Só·-í Goá beh chiong in ê bó· hō· pát-lâng, chiong in ê chhân-hng hō· pát-lâng sêng-chiap choè-giap; in-ūi in tui tē-it soē kàu tē-it toā--ê, lóng it-bī tham-sim; tui sian-ti kàu chè-si lóng kiāⁿ kan-chà. ¹¹In chhin-chhin chhái-chhái i-tī Goá ê peh-siⁿ ê siong, kóng, Pēng-an lah, pēng-an lah; kī-sit bô pēng-an. ¹²In kiāⁿ khó·-ê sū, chai kiàn-siàu mah? bô, in lóng bô kiàn-siàu, iah boē āng-bīn; in-ūi án-ni, in beh poah-tó tī poah-tó ê lâng ê tiong-kan; in siū pān ê si beh tian-tó; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹³Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh it-chīn biát--in; phū-tô-chhiū beh bô phū-tô; bû-hoa-kó chhiū beh bô bû-hoa-kó; hiòh iah beh kò·-tā; Goá só· hō· in--ê, lóng beh bô--khì.

¹⁴Lán siáⁿ-sū chēng-chēng chē ah? lín tiòh chū-chip, chiū lán thang jip chiaⁿ ê kian-kò· ê siāⁿ; tī-hia tiām-tiām; in-ūi lán ê Siōng-tē Iâ-hô-hoa hō· lán tiām-tiām; koh chiong khó· ê chúì hō· lán lim; lóng sī in-ūi lán tek-choē Iâ-hô-hoa. ¹⁵Lán òng-bāng pēng-an, iah bô ū hó--chhù; òng-bāng ū i-hó ê si-kī, hoán-tng ū kiaⁿ-hiāⁿ. ¹⁶Thiaⁿ-kìⁿ tui Tàn hia tui-ték ê bé phng-phng-háu; in ê ióng ê bé ki-ki-háu, choán-toē chiū lóng tín-tāng; in-ūi in lâi thun-biát chit ê toē, í-kip hit lâi-bīn só·-ū--ê; thun-biát chit ê siāⁿ, kap kī-tiong khiā-khiⁿ ê peh-siⁿ. ¹⁷Lín khoàⁿ, Goá beh chhe choā, tók-choā, kàu lín tiong-kan, lín khu bô hoat--tit-ê, in beh ká lín; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹⁸Goá ū iu-būn, chēng-goān oē-tit an-ùi; goá ê sim hūn-khì. ¹⁹Khoàⁿ ah, goá ê peh-siⁿ ai-siong ê siaⁿ, tui hng-hng ê só·-chăi lâi, kóng, Iâ-hô-hoa bô tī Sek-an mah? i ê ông bô tī hí lâi-bīn mah? In siáⁿ-sū ēng tiau-khek ê ngó·-siōng, kap goā-pang hu-ké--ê, lâi kek

Goá ê siū-khì ah? ²⁰Siu-sêng ê sí í-keng kè, hē-thiⁿ ê jlt í-keng chīn; goán iáu bô tit-tiòh kiù. ²¹In-ūi goá ê peh-siⁿ ê húi-siong, goá iáh siū húi-siong; goá chīn-chāi ai-siong, kiaⁿ-hiāⁿ khiⁿ-tiâu goá. ²²Tī Ki-liát kiám bô jú-hiūⁿ? tī-hia kiám bô i-seng? goá ê peh-siⁿ cháiⁿ-iūⁿ boē tit-tiòh i-hó?

9 Goān goá ê thâu-khak choè chúi-choāⁿ, goá ê bák-chiu choè bák-sái ê goān-thâu; goá thang ūi goá ê peh-siⁿ-tiong siū-thāi ê lāng, jlt-mī thī-khàu.

²Goān goá tī không-iá ū chhut-goā lāng hioh-mī ê só·chāi, goá chiū thang khi-sak goá ê peh-siⁿ lāi lī-khui in; in-ūi in lóng sī kiāⁿ kan-īm--ê, sī kiāⁿ khiū-chà ê tóng-lūi. ³In kúg-oan in ê chhī chhin-chhiūⁿ keng lāi kóng pēh-chhát; in tī kok-lāi ke-thiⁿ sè-lék, m̄-sī ūi-tiòh chin-sit; chiū-sī pháiⁿ-liáu koh pháiⁿ, iā m̄-bat Goá; che sī Iā-hô-hoa kóng--ê. ⁴Lín ták-lāng tiòh tī-hông i ê chhū-piⁿ, lóng m̄-thang sìn-khò hiaⁿ-tī; in-ūi hoaⁿ-tī it-chīn saⁿ môa-phian; chhū-piⁿ lóng sī-koē kiāⁿ, húi-pòng lāng. ⁵In ták-lāng khi-phian chhū-piⁿ; m̄-goān kóng chin-sit; in kà-sī in ê chhī kóng pēh-chhát; tiòh-boā choē-pháiⁿ. ⁶Lí khiā-khi tī khiū-chà-tiong; in in-ūi khiū-chà m̄-khéng jīn-bat Goá; che sī Iā-hô-hoa kóng--ê.

⁷Só·í bān-kun ê Iā-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong in iūⁿ-hoà lāi thoàn-liān in; nā bô, Goá in-ūi Goá ê peh-siⁿ beh cháiⁿ-iūⁿ choē ah? ⁸In ê chhī sī hāi-sí lāng ê chīn; sī kóng khiū-chà; lāng-lāng tui i ê chhū-piⁿ chhūi kóng pēng-an, sim-lāi teh siāu-siūⁿ i. ⁹Iā-hô-hoa kóng, Goá kiám bô in-ūi chiah ê sū lāi pān in mah? Goá ê sim kiám bô beh tui chit hō ê kok-bīn lāi pò-siū mah?

¹⁰Goá beh ūi-tiòh soaⁿ-niá thī-khàu pi-ai, ūi-tiòh không-iá ê chháu-tiūⁿ chhut-siaⁿ ai-

háu; in-ūi in í-keng sio-liō--khì, sīm-chì bô lāng keng-kè; lāng iā bô thiaⁿ-kìⁿ cheng-siⁿ ê siaⁿ; khong-tiong ê pe-chiáu kap toē-chiūⁿ ê iá-siū lóng cháu-láu-khì. ¹¹Goá beh hō· Iā-lō·sat-léng piàn-choē thô·tui, choē iá-káu khiā-khiⁿ ê só·chāi; iā beh hō· Iū-tāi chiah ê siāⁿ pha-hng, bô lāng khiā-khiⁿ. ¹²Chī-chui sī tī-hui ê lāng thang bēng-pék chit-ê ah? Iā-hô-hoa ê chhūi tui chī-chui kóng, hō· i thang thoān-pò ah? chit ê toē siáⁿ-sū biát-bô, sio-húi chhin-chhiuⁿ không-iá, sīm-chì bô lāng keng-kè ah?

¹³Iā-hô-hoa kóng, In-ūi in ū khi-sak Goá só· siat tī in ê bīm-chēng ê lút-hoat, bô thiaⁿ Goá ê siaⁿ, iā bô kiāⁿ i; ¹⁴tók-tók chiāu in ê sim ê kong-ngī lāi kiāⁿ, koh thàn chiah ê Pa-lék, chiū-sī in ê liát-chó· só· kà-sī ê; ¹⁵só·í bān-kun ê Iā-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong in-tin hō· chit ê peh-siⁿ chiáh, koh chiong khó· ê chúi hō· in lim. ¹⁶Goá iā beh si-soāⁿ in tī liát-pang-tiong, chiū-sī in kap in ê liát-chó· m̄-bat ê pang-kok; iā beh hō· to-kiām tui-jip in, kàu Goá it-chīn châu-biát in.

¹⁷Bān-kun ê Iā-hô-hoa án-ni kóng, Tiòh tì-ì siūⁿ, kiò hiah ê thoē lāng khàu ê hū-jīn-lāng lāi, iā chhe lāng khi chhē hiah ê gâu ê hū-jīn-lāng, hō· in lāi; ¹⁸in tiòh kín-kín lāi, ūi lán chhut-siaⁿ háu, hō· lán bák-sái tit-tit lâu, hō· lán ê bák-chiu-phē chhēng-chhut chúi. ¹⁹In-ūi thiaⁿ-kìⁿ ai-siong ê siaⁿ tui Sek-an chhut, kóng, Lán cháiⁿ-iūⁿ soe-pāi! toā-toā kiàn-siāu, in-ūi lán lī-khui thó·toē, in-ūi lāng ū thiah-húi lán ê chhū-thēh. ²⁰Lín chiah ê hū-jīn-lāng ah, tiòh thiaⁿ Iā-hô-hoa ê oē, hī-khang tiòh thiaⁿ-siū I ê chhūi só· kóng ê oē, tiòh kà-sī lín ê cha-bó·kiáⁿ thī-khàu, ták-ê tiòh kà-sī in ê chhū-piⁿ chhiūⁿ ai-ko. ²¹In-ūi

sí-bô chiūⁿ-lâi lán ê thang-á-mûg, jíp lán ê kiong-tiān; tùi goā-bīn châu-biát hiah ê gín-ná, tùi koe-lō· châu-biát hiah ê siàu-liân lāng. ²²Lí tiòh kā in kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lāng ê sin-si beh chhin-chhiūⁿ pùn-sò, hiat tī kau-iá; koh chhin-chhiūⁿ siu-koah ê lāng ka-chiah-āu só· ka-lauh chit-pé-á ê tiū-á, bô lāng khioh--i.

²³Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tì-hūi ê lāng, bôh-tit in-ūi i ê tì-hūi lâi khoa-kháu; íong-béng ê lāng, bôh-tit in-ūi i ê íong-béng lâi khoa-kháu; hó-giáh ê lāng, bôh-tit in-ūi i ê hó-giáh lâi khoa-kháu. ²⁴Kìⁿ-nā ài khoa-kháu--ê, tiòh in-ūi chit-ê lâi khoa-kháu, chiū-sī i bat Goá, chai Goá sī Iâ-hô-hoa, kiâⁿ chū-ài, kong-pêng, kong-gī tī toē--nih-ê; in-ūi Goá liáh chia-hê choē hoaⁿ-hí; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²⁵Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh hêng-hoat it-chhè siū kat-lé--ê, bô siū kat-lé--ê; ²⁶chiū-sī Ai-kíp, Iú-tāi, Í-tong, A-būn-chók, Mô-ap lāng; kap it-chhè khiā-khí khòng-iá thì pìn-piⁿ--ê; in-ūi liát-kok lóng bô siū kat-lé; Í-sek-liát lāng ê sim iáh bô siū kat-lé.

10 Í-sek-liát ke ah, tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa tùi lín só· kóng ê oē. ²Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín m̄-thang óh liát-kok ê só·-kiâⁿ; iáh m̄-thang ūi-tiòh thiⁿ ê tiâu-thâu lâi kiaⁿ-hiâⁿ; in-ūi liát-kok ūi-tiòh che lâi kiaⁿ-hiâⁿ. ³Chèng peh-siⁿ ê hong-siòk sī khang-hu; in tī chhiū-nâ-lâi chhò chit châng chhiū, sai-hū ê chhiú ēng pót-thâu chō-chiâⁿ--ê. ⁴In ēng kim ēng gūn siuⁿ--i, ēng teng kap thui-á tēng-tiâu, hō· i bô iô-tāng. ⁵I chhin-chhiūⁿ chhia-îⁿ ê thiâu, boē kóng-oē; tiòh lāng kng, in-ūi i boē kiâⁿ; lín bôh-tit kiaⁿ--i; in-ūi in boē kàng chai-ē, iáh bô koân thang kàng hok-khì. ⁶Iâ-hô-hoa ah, bô sím-mih oē pí-phēng-tit Lí; tók-tók Lí

choē toā; Lí ê miâ toā koh ū lēng-lèk. ⁷Bān peh-siⁿ ê Ông ah, chī-chui m̄-tiòh kiaⁿ-ui Lí, che sī háp tī Lí; in-ūi tī liát-kok tì-hūi ê lāng ê tiong-kan, sui-jiân ū koân-ūi--ê, iáh boē pí-tit Lí. ⁸In lóng sī gū-chhún bû-ti; ngó·-siōng ê kà-sī, put-kò sī chhâ nâ-tiâⁿ. ⁹Ū gūn phah kui phìⁿ, tùi Tha-si toà-lâi-ê; iáh ū tùi O·hoat lâi ê kim; lóng sī sai-hū kap gūn-chhiūⁿ ê chhiú choē--ê; koh ū lâm-sek chí-sek ê liâu choē-saⁿ, lóng sī kī-khiáu ê sai-hū choē--ê. ¹⁰Tók-tók Iâ-hô-hoa sī chin ê Siōng-tè, I sī oáh ê Siōng-tè, sī éng-oán ê Ông; I chit-ē siū-khì, toē chiū tín-tāng; I chit-ē thông-hūn, liát-kok lóng tòng-boē-tiâu.

¹¹Lín tiòh kā in án-ni kóng, Hiah-ê m̄-sī chhòng-chō thiⁿ-toē ê siōng-tè lóng beh tùi toē-chhiūⁿ kap thiⁿ-ē biát-bô--khì.

¹²Iâ-hô-hoa ēng lēng-lèk chhòng-chō toē; ēng tì-hūi kiàn-líp sè-kài; ēng chhang-miâ tiàn-khui chia-hê thiⁿ. ¹³I chit-ē chhut siaⁿ, khong-tiong chiū ū choē-choē chui kek-tōng; I hō· hūn-bū tùi toē-kèk chhèng--khí-lâi; I ūi-tiòh hō· chhòng-chō sih-nà; I hō· hong tùi I ê hú-khò· chhut--lâi. ¹⁴Ták-lāng lóng gū-chhún bô tì-sek; ták ê gūn-chhiūⁿ lóng ūi-tiòh i tiaukhek ê ngó·-siōng lâi kiàn-siâu; in-ūi i só· chū ê ngó·-siōng sī ké--ê, iáh bô oáh-khì tī i ê lāi-bīn. ¹⁵Lóng sī khang-khang--ê; sī bê-hék lāng ê só· choē; kàu pān-lí in ê sí, tek-khak siū tū-biát. ¹⁶Ngá-kok ê hūn-giáh bô chhin-chhiūⁿ chia-hê; in-ūi I sī chhòng-chō bān-mih ê Chú; Í-sek-liát iáh sī I sán-giáp ê chi-phài; bān-kun ê Iâ-hô-hoa sī I ê miâ.

¹⁷Lí khiā-khí siū-ūi ê siâⁿ--ê, tiòh tùi toē-nih siu-síp lí ê mih-kiâⁿ. ¹⁸In-ūi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá chit-si beh chiong chit só·-chāi khiā-khí ê peh-siⁿ hìⁿ--chhut-khì; koh beh khùn-khó· in, hō· in hiáu-ngō·.

¹⁹Goá ũ chai-ē ah, in-ũi goá siũ húi-siong, goá ê siong chin siong-tiōng; chóng-sī goá kóng, Che sī goá ê thòng-khó·, tek-khak tiōh jím-siũ. ²⁰Goá ê pò·-pīⁿ húi-hoài, goá ê soh lóng tng; goá ê kiáⁿ-jī lī-khui goá chhut-khì, taⁿ lóng bô--lah; bô lāng koh tah goá ê pò·-pīⁿ, koà goá ê tiũⁿ-pak. ²¹In-ũi bók-chiá lóng gū-chhún, bô chhē-kiũ Iâ-hô-hoa; só·-í boē tit-tiōh heng-thong, in ê iũⁿ-kūn iáh lóng sì-soàⁿ. ²²Ũ hong-siaⁿ, khoàⁿ ah, lāi--lah; ũ toā jiáu-loān tui pak-hng chhut-lāi, beh hō· Iũ-tāi chiaⁿ ê siáⁿ pha-hng, choē iá-káu khiā-khí ê só·-chāi. ²³Iâ-hô-hoa ah, goá chai lāng ê lō·, m̄-sī tui ka-kī; kiáⁿ-lō· ê lāng iáh boē chú-i ka-kī ê kha-pō·. ²⁴Iâ-hô-hoa ah, Lí chek-pī goá, tiōh chiōng-khoan; m̄-thang tī Lí ê siũ-khì-tiong chek-pī goá; kiaⁿ-liáu hō· goá kui tī bô--khì. ²⁵Goān Lí piàⁿ-chhut Lí ê siũ-khì tī m̄-bat Lí ê liát-kok ê téng-bīn, í-kip bô kiũ-kiò Lí ê miâ ê ták-chòk; in-ũi in thun-chiáh Ngá-kok, thun-i, biát--i, hō· i khiā-khí ê só·-chāi pha-hng.

11 Ũ oē tui Iâ-hô-hoa līm-kàu Iâ-lī-bí, kóng, Lín tiōh thiaⁿ chit ê iok ê oē, ká Iũ-tāi lāng kap Iâ-lō·-sat-léng khiā-khí ê peh-siⁿ kóng. ³Lí tui in kóng, Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Bô thiaⁿ-thàn chit ê iok ê oē ê lāng, tiōh siũ chiũ-chó·. ⁴Chit ê iok sī Goá chhoā lín ê liát-chó· chhut Ai-kip toē, thoat-lī chū-thih ê lô·, hit-jit só· hoan-hù in-ê, kóng, Lín tiōh thiaⁿ-thàn Goá ê oē, chiàu Goá it-chhè só· hoan-hù--ê khi kiáⁿ; án-ni lín chiũ choē Goá ê peh-siⁿ, Goá iáh choē lín ê Siōng-tè. ⁵Hō· Goá thang kian-kò· tui lín ê liát-chó· só· chiũ ê choā; siũⁿ-sù in lâu ni kap bit ê toē; tú-tú chhin-chhiũⁿ kin-á-jit chit-iũⁿ; goá chiũ in kóng, Iâ-hô-hoa ah, A-bēng.

⁶Iâ-hô-hoa tui goá kóng, Lí tiōh thoān

chiaⁿ ê oē tī Iũ-tāi chiaⁿ ê siáⁿ, kap Iâ-lō·-sat-léng ê koe-chhi, kóng, Lín tiōh thiaⁿ chit ê iok ê oē, lāi kiáⁿ--i. ⁷In-ũi tui Goá chhoā lín liát-chó· chhut Ai-kip hit chit jit, kàu kin-á-jit, Goá chhiat-chhiat kóng-kài in, chiũ-sī chá-chá khí-lāi kóng-kài in, kóng, Lín tiōh thiaⁿ-thàn Goá ê oē. ⁸Chóng-sī in m̄ thiaⁿ-thàn, m̄ àⁿ hī-khang; kóng-jiân ták-ê chiàu ka-kī pháⁿ-sim ê kong-ngī khi kiáⁿ; só·-í Goá hō· chit ê iok it-chhè chiũ-chó· ê oē līm-kàu in ê sin-chiũⁿ; chit ê iok sī Goá hoan-hù in tiōh kiáⁿ--ê, chóng-sī in bô kiáⁿ.

⁹Iâ-hô-hoa tui goá kóng, Tī Iũ-tāi lāng kap Iâ-lō·-sat-léng lāng ê tiōng-kan ũ bô-poān ê sū. ¹⁰In oát-túg kiáⁿ in ê liát-chó· ê pháⁿ, in ê liát-chó· m̄-khéng thiaⁿ Goá ê oē; in chiũ thàn pát-hō ê siōng-tè lāi hók-sāi i; Í-sek-liát ke kap Iũ-tāi ke ũi-poē Goá kap in ê liát-chó· só· líp ê iok. ¹¹Só·-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· chai-ē līm-kàu in, chiũ-sī in só· boē tô-thoat--ê; in beh tui Goá ai-kiũ, Goá m̄ thiaⁿ in. ¹²Hit-sī Iũ-tāi chiaⁿ ê siáⁿ ê lāng, kap Iâ-lō·-sat-léng khiā-khí ê peh-siⁿ, beh khi ai-kiũ in só· sio-hiũⁿ lāi hók-sāi hiah ê siōng-tè; chóng-sī tú-tiōh hoān-lān ê sī, chiaⁿ ê siōng-tè lóng boē-oē chín-kiũ in. ¹³Iũ-tāi ah, lí ê siōng-tè ê siàu-giáh, kap lí ê siáⁿ ê siàu-giáh pīⁿ-pīⁿ; lí iā ũi-tiōh thang kiàn-siàu ê mih lāi khí toāⁿ, chiàu Iâ-lō·-sat-léng chiaⁿ ê koe-lō· ê siàu-giáh; hiah ê toāⁿ chiũ-sī sio-hiũⁿ tī Pa-lék--ê. ¹⁴Só·-í bók-tit ũi-tiōh chit ê peh-siⁿ kí-tó, bók-tit ũi-tiōh in chhut-siaⁿ kí-kiũ, in-ũi in tú-tiōh hoān-lān ai-kiũ Goá ê sī, Goá bô beh thiaⁿ in.

¹⁵Goá só· thiàⁿ--ê, lí í-keng kiáⁿ pháⁿ, lí tī Goá ê chhū beh siáⁿ-sū? hē goān, hiàn bah, kiám oē tū-khì lí ê choē-ok, hō· lí hoaⁿ-hí?

¹⁶Iâ-hô-hoa bat chheng lí ê miâ choē chhiⁿ-

chhùi ê kaⁿ-ná-chhiū, hó-khoàⁿ, iáh kiát hó ké-chí; taⁿ I ēng hoā-hoā-jíong ê siaⁿ, khí hé tī i ê téng-bīn, ki-oāiⁿ iáh siū at-chih. ¹⁷Bān-kun ê Iā-hô-hoa, chá chai-poê lí--ê, taⁿ bēng-lēng chai-ē kong-kek lí; sī in-ūi Í-sek-liát kap Iū-tāi ke kiāⁿ-pháiⁿ, òng Pa-lék sio-hiuⁿ, jiá Goá ê siū-khì; ka-kī choè, ka-kī siū.

¹⁸Iā-hô-hoa chí-tiám goá, goá chiah chai; hit-sī Lí chiong in só· kiāⁿ--ê pò goá khoàⁿ. ¹⁹Chóng-sī goá chhin-chhiūⁿ sūn-liông ê iūⁿ-á, khan kàu siū thāi ê toē; goá pēng m̄-chai in siat kè-bô· beh hāi goá, kóng, Lán chiong chhiū kap ké-chí lóng ká i biát--khì, chiong i tui oáh-lâng ê toē chián-tū--khì; hō· i ê miā bô koh hō· lāng kì-liām. ²⁰Bān-kun ê Iā-hô-hoa ah, Lí sī chiàu kong-gī phoàⁿ-toàn, kàm-chhat lāng ê sim-pak sīn-tng--ê; kiū Lí hō· goá khoàⁿ Lí tui in pò-siū, in-ūi goá chiong goá ê àn-kiāⁿ pín-bēng tī Lí. ²¹Só·-í Iā-hô-hoa lūn-kàu siàu-siūⁿ lí ê sīⁿ-miā ê A-ná-tút lāng án-ni kóng, In kóng, Lí bôh-tit hōng Iā-hô-hoa ê miā lāi chhām-gú; bián-tit lí sí tī goán ê chhiú-thâu. ²²Só·-í bān-kun ê Iā-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hēng-hoát in; siàu-liân lāng beh hō· to thāi-sí; in ê kiāⁿ cha-bó·-kiāⁿ beh in-ūi ki-hng lāi sí; hō· in bô chhun chit-ê; in-ūi pān-lí in ê nī, Goá beh kàng chai-ē tī A-ná-tút lāng.

12 Iā-hô-hoa ah, goá kap Lí piān-lūn ê sī, Lí sī kong-gī; chóng-sī goá iáu ài kap Lí lí-lūn; pháiⁿ-lāng ê lō· ūi-hô heng-thong? toā kiāⁿ khú-chà--ê ūi-hô tit-tiòh pēng-an? ²Lí chai-poê in, in iáh tēng kun, toā-chāng koh kiát ké-chí; chiàu in ê chhùi kóng, Lí sī kūn; chiàu in ê sim siūⁿ, Lí sī hng. ³Iā-hô-hoa ah, Lí chai goá, Lí khoàⁿ-kìⁿ goá, chhi-giām goá òng Lí ê sim; kiū Lí chiong in thoa--chhut-lāi, chhin-chhiūⁿ beh thāi ê iūⁿ; hun-piat--i lāi

thēng-hāu thāi ê jít. ⁴Chit ê toē pi-ai, thong-kok ê chháu-chhài ko-tā, beh kàu tī-sī ah? ūi-tiòh khiā-khí hia ê peh-siⁿ ê pháiⁿ, cheng-siⁿ pe-chiáu lóng biát-bô; in-ūi in kóng, I bô khoàⁿ-kìⁿ goán ê kiát-kiók. ⁵Iā-hô-hoa kóng, Lí kap pō·-kiāⁿ ê lāng saⁿ-kap cháu, siōng-chhiáⁿ ià-siān; thái-oē kap bé tàu-pháu ah? lí tī pēng-an ê toē, sui-jian an-ún, tī Iok-tàn hô-piⁿ ê chhiū-nā beh àn-cháiⁿ-iūⁿ? ⁶In-ūi liân lí ê hiaⁿ-tī, liân lí ê lāu-pē ê ke, lóng ēng kan-chà khoán-thāi lí; in iáh tī lí ê āu-bīn toā-siaⁿ kiò; sui-jian tui lí kóng hó-oē, lí iáh bôh-tit sìn--in.

⁷Goá lī-khui Goá ê chhù, pàng-sak Goá ê sán-giáp; chiong Goá ê sim só· thiāⁿ--ê, kau tī i ê tui-ték ê chhiú. ⁸Goá ê sán-giáp tui Goá chhin-chhiūⁿ chhiū-nā-lāi ê sai; i chhut-siaⁿ kong-kek Goá, in-ūi án-ni Goá oàn-hūn i. ⁹Goá ê sán-giáp tui Goá kiám chhin-chhiūⁿ pan-tiám ê eng-chiáu mah? hiah ê eng-chiáu kiám tī i ê sī-ūi kong-kek i mah? lín tiòh khi chū-chip chhān-iá ê pah siū, hō· i lāi thun-chiáh--i. ¹⁰Choē-choē bók-chiá húi-hoāi Goá ê phū-tô-hng, thún-táh Goá ê hūn-giáh; hō· Goá hó-hó ê hūn-giáh piⁿ-choē pha-hng ê không-iá. ¹¹In hō· toē pha-hng, toē í-keng pha-hng, chiū tui Goá pi-ai; choān-toē pha-hng, in-ūi bô lāng khoàⁿ-i. ¹²Chān-hāi--ê kàu không-iá-tiong it-chhè kng-khō-khō koāiⁿ ê só·-chāi; Iā-hô-hoa ê to, tui toē ê chit-pēng kàu toē ê hit-pēng, it-chhīn chāu-biát; kìⁿ-ū hiat-khì--ê, lóng bô pēng-an. ¹³In chēng bēh, siu-sēng chhi-phè; lô-khó· iáh lóng bô lī-ek; in-ūi Iā-hô-hoa ê toā siū-khì, in beh ūi-tiòh in ê thó·-sán lāi kiàn-siàu.

¹⁴Lūn-kàu it-chhè pháiⁿ chhù-piⁿ, chiū-sī hāi-tiòh Goá só· hō· Goá ê peh-siⁿ Í-sek-liát sēng-chiap ê sán-giáp--ê, Iā-hô-hoa ū án-ni

kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong in pùih-chhut in ê toē; koh beh chiong Iû-tāi ke tui in tiong-kan pùih-chhut--lâi. ¹⁵Goá pùih-chhut in í-āu, Goá beh tò-túg lâi lín-bín in; chhoā in tò--lâi ták-lâng kui i ê pún-giáp, ták-lâng kui i ê pún só-chāi. ¹⁶In nā khéng un-khūn hák-sip Goá ê peh-siⁿ ê tō-lō, kí Goá ê miā chiū-choā, kóng, Iâ-hô-hoa sī oáh--ê, chhin-chhiūⁿ in chêng kà-sī Goá ê peh-siⁿ kí Pa-lék lâi chiū-choā chit-iūⁿ, in chiū beh tit-tiōh kiàn-líp tī Goá ê peh-siⁿ ê tiong-kan. ¹⁷In nā m̄ thiaⁿ, chiū Goá beh pùih-chhut chit-kok, pùih-chhut lâi biát--i; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

13 Iâ-hô-hoa tui goá án-ni kóng, Lí tiōh khi boé chit-tiâu môa-pò[·] ê toà lâi hâ-io; m̄ thang hē tī chúí--nih. ²Goá chiū chiàu Iâ-hô-hoa ê oē, boé chit tiâu toà hâ-io. ³Iâ-hô-hoa ê oē tē-jī pái lín-kàu goá kóng, Tiōh thêh lí só[·] boé ê toà, chiū-sī lí io--nih ê toà, khi--lâi khi Pek-lâh, tī-hia khng--i tī chiōh-poāⁿ khang. ⁵Goá chiū khi, khng--i tī chiōh-poāⁿ khang. Goá chiū khi, khng i tī Pek-lâh, chiàu Iâ-hô-hoa só[·] hoan-hù goá--ê. ⁶Kè choē-choē jít, Iâ-hô-hoa tui goá kóng, Lí khi--lâi, khi Pek-lâh, chiong Goá hoan-hù lí khng tī-hia ê io-toà thêh--lâi. ⁷Goá chiū khi Pek-lâh lâi kút, tui goá só[·] khng ê só-chāi thêh hit tiâu toà; khoàⁿ ah, hit tiâu toà í-keng pháiⁿ--khi, lóng bô lô-ēng. ⁸Iâ-hô-hoa ê oē lín-kàu goá kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goá beh chiàu án-ni pāi-hoāi Iû-tāi ê kiau-ngō[·], kap Iâ-lō-sat-léng ê toā kiau-ngō[·]. ¹⁰Chit-ê pháiⁿ ê peh-siⁿ m̄-khéng thiaⁿ Goá ê oē, chiàu in ê sim ê kong-ngī khi kiāⁿ; koh thàn pát-hō ê siōng-tè, hók-sāi i, kúi-pài i; in beh chhin-chhiūⁿ chit-tiâu bô lô-ēng ê toà. ¹¹Iâ-hô-hoa kóng, Io-toà cháiⁿ-iūⁿ lián tī lāng ê io, Goá ū hō

Í-sek-liát choân-ke, kap Iû-tāi choân-ke, lián tī Goá, iáh sī án-ni; beh hō[·] in choē Goá ê peh-siⁿ, choē Goá ê miâ-siaⁿ, choē Goá ê o-ló, choē Goá ê êng-kng; chóng-sī in m̄-khéng thiaⁿ.

¹²Lí tiōh koh tui in kóng chit ê oē, Í-sek-liát ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Ták ê àng beh toé chiú móa-moá; in beh tui lí kóng, Goán kiám m̄-chai ták ê àng beh toé chiú móa-moá mah? ¹³Lí chiū tiōh tui in kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō[·] chit só-chāi it-chhè khiā-khi[·] ê peh-siⁿ, chiū-sī chē Tāi-plt pó-chō ê liát-ông, kap chē-si, sian-ti, í-kíp Iâ-lō-sat-léng it-chhè khiā-khi[·] ê peh-siⁿ, lóng toā-toā chiú-chui. ¹⁴Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh hō[·] in tãi-ke saⁿ-kháp; chiū-sī pē kap kiáⁿ saⁿ-kháp; Goá bô beh khó-lín, bô beh thiàⁿ-sioh, bô beh lín-bín, lâi m̄-biát--i.

¹⁵Lín tiōh thiaⁿ, tiōh àⁿ hī-khang; bôh-tit kiau-ngō[·], in-ūi Iâ-hô-hoa í-keng kóng--i. ¹⁶O-àm bē kàu, lín ê kha bē tiōh-tak tī o-àm ê soaⁿ, só[·] ñg-bāng ê kng iáu-bē piàn-choē sí-bô ê ìm-ńg, o-o-àm-àm ê tãi-seng, lín tiōh kui êng-kng lín ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa. ¹⁷Lín nā m̄ thiaⁿ chit ê oē, chiū goá ê sim beh in-ūi lín ê kiau-ngō[·], tī ún-bát ê só-chāi thī-khau; goá ê bák-chiu beh bák-sái chhē-chhē-tò; in-ūi Iâ-hô-hoa ê iūⁿ-kūn siū-liáh. ¹⁸Lí tiōh tui kun-ông kap thài-hō[·] kóng, Lín tiōh khiam-pi, chē tī ē-bīn; in-ūi lín êng-kng ê bián-liu tui lín ê thâu-khak lak--lòh-khi. ¹⁹Lâm-hng chiah ê siāⁿ lóng koaiⁿ, bô lāng khui; Iû-tāi choân-chók siū-liáh; koh liáh kàu liáu-liáu.

²⁰Lín tiōh kiáh-bák khoàⁿ, tui pak-hng lâi ê lāng; chêng só[·] hō[·] lí ê iūⁿ-kūn, chiū-sī lí súi ê iūⁿ-kūn, taⁿ tī toh-lòh ah? ²¹Lí pêng-sò[·] só[·] chhin-bít ê pêng-iú, siat-sú I siat-líp in choē-thâu lâi koán-hat lí, lí iáu ū sím-mih oē

thang kóng? thòng-khó· kiám bô khíⁿ-tiâu lí, chhin-chhiūⁿ siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lâng? ²²Lí nā sim-lāi kóng, Che it-chhè ê sū ūi-hô kàu tī goá leh? sī in-ūi lí ê choē-koà chin-tāng, só·í lí lō·-thé chhiah-kha. ²³Kó·sit ê lāng oē piàn-oāⁿ phê-hu, pà oē piàn-oāⁿ pan-tiám mah? Nā oē, chiū lín chiah-ê koàn-liān kiāⁿ pháiⁿ--ê, oē kiāⁿ hó. ²⁴Só·í Goá beh phah-soāⁿ in, chhin-chhiūⁿ chháu-iù hō· không-ia̍ ê hong chhe--khì chit-iūⁿ. ²⁵Iâ-hô-hoa kóng, Che sī lí só· eng-kai tú-tiōh--ê; sī Goá niū hō· lí ê hūn-giáh; in-ūi lí boē-kì-tit Goá, khi óa-khò hu-ké. ²⁶Só·í Goá beh hian-khì lí ê kûn, tà tī lí ê bīn; lí ê kiàn-siàu chiū lō·-chhut. ²⁷Lí hiah-ê khó·òⁿ ê sū, chiū-sī tī soaⁿ--nih chhân--nih kiāⁿ kan-îm, chhut ki--ki-háu ê siaⁿ, chhiong-ki khoán ê ìm-loān, Goá lóng khoàⁿ-kìⁿ lah. Iâ-lō·-sat-léng ah, lí ū chai-ē; lí m̄-khéng chheng-khì, beh kàu tī-sī ah?

14 Lūn-kàu không-hān ê sū, Iâ-hô-hoa ê oē lîm-kàu Iâ-lī-bí.

²Iū-tāi pi-ai, siāⁿ-m̄ng soe-pāi, lāng chhēng o·saⁿ chē tī thô·-kha; Iâ-lō·-sat-léng pi-ai ê siaⁿ thàu kàu téng-bīn. ³In ê sè-ka chhe gín-ná-kang khi chhiūⁿ-chú; in kàu chíⁿ--nih, chhē bô chú; chiū toà khang ê khi-kū tò--lāi; kiàn-siàu, lāu-khùi, tà thâu-khak. ⁴Choh-chhân lāng kiàn-siàu tà thâu-khak; sī in-ūi bô lóh hō·, thô·-toē pit-lih. ⁵Chhân-ia̍ ê lók-bú siⁿ-kiáⁿ, chiū pàng hiat-kák; in-ūi bô chháu. ⁶Iá-lū khiā tī kng-khō-khō koāiⁿ ê só·-chāi, chhoán-khùi chhin-chhiūⁿ iá-káu; in-ūi bô chháu, bák-chiu sit-bēng.

⁷Iâ-hô-hoa ah, goán ê choē-koà sui-jian choē kan-chèng kò goán; iáu-kú kiū Lí ūi-tiōh Lí ê miā lâi choē tãi-chì; goán tauh-tauh poē-gék, tek-choē Lí. ⁸Í-sek-liát só· òng-bāng--ê, tī hoān-lān-tiong choē Kiū-chú--ê ah, Lí siáⁿ-sū

tī chit só·-chāi chhin-chhiūⁿ kià-kha--ê, koh chhin-chhiūⁿ kè-lō· lāng oát--lāi hiōh kè-mí ah? ⁹Lí siáⁿ-sū chhin-chhiūⁿ gōng-ngiáh ê lāng, chhin-chhiūⁿ boē-oē kiū lāng ê ióng-sū ah? Iâ-hô-hoa ah, Lí iū-goān tī goán tiong-kan; goán iáh chheng-choē siók Lí ê miā ê lāng; m̄-thang pàng-sak goán.

¹⁰Iâ-hô-hoa tui chit ê peh-siⁿ án-ni kóng, In ài hòng-tōng, bô iok-sok in ê kha; só·í Iâ-hô-hoa m̄ chiap-láp in, taⁿ beh kì-tit in ê choē-koà, pān in ê choē-ok. ¹¹Iâ-hô-hoa koh tui goá kóng, Bôh-tit ūi-tiōh chit ê peh-siⁿ kī-tó, kiū hok-khì. ¹²In kìm-chiáh ê sī, Goá m̄-thaiⁿ in ê kiū-kiò; in hiàn sio-chè kap lé-mih, Goá iáh m̄ chiap-láp. Goá hoán-túg beh ēng to-kiām, ēng ki-hng, ēng un-ék lâi biát in. ¹³Goá chiū kóng, Hāi--ah, Chú Iâ-hô-hoa ah, khoàⁿ ah, hiah ê sian-ti tui in kóng, Lín boē khoàⁿ-kìⁿ to-kiām, iáh boē tú-tiōh ki-hng; Iâ-hô-hoa beh tī chit ê toē-hng siúⁿ-sù lín kú-tng ê pēng-an. ¹⁴Iâ-hô-hoa tui goá kóng, Hiah ê sian-ti thok Goá ê miā thoān pēh-chhát; Goá bô chhe in, bô hoan-hù in, iáh bô tui in kóng; in thoān hō· lín--ê, sī hu-ké ê khé-sī, kap chiam-pok, kap bô-ia̍ⁿ ê sū, í-kíp in ê sim ê khui-chà. ¹⁵Só·í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lūn-kàu thok Goá ê miā lâi thoān-pòⁿ ê hiah ê sian-ti, Goá pēng-bô chhe in, in iáu-kú kóng, Chit ê toē boē-oē tú-tiōh to-kiām, ki-hng; kī-sit hiah ê sian-ti beh tui to-kiām ki-hng lâi biát-bô. ¹⁶Koh thiaⁿ in thoān-pòⁿ ê peh-siⁿ, beh in-ūi ki-hng to-kiām siū hiat-kák tī Iâ-lō·-sat-léng ê koe-lō·; in kap bó· kap kiáⁿ cha-bó·-kiáⁿ, lóng bô lāng bài-chòng; Goá beh chiong in ê pháiⁿ piāⁿ tī in ê sin-chiūⁿ. ¹⁷Lí tiōh chiong chit ê oē ká in kóng, Goān goá ê bák-sái jlt-mi lâu bô soah; in-ūi goá ê peh-siⁿ tú-tiōh toā húi-siong, phah kàu chin-thiám. ¹⁸Goá

nā chhut-khì chhân--nih, chiū khoàⁿ-kìⁿ ũ hō· to thâi--ê; goá nā jíp siâⁿ, chiū khoàⁿ-kìⁿ ũ tùi ki-hng lâi phoà-pīⁿ--ê; sian-ti kap chè-si tī kok-lâi sî-koè kiâⁿ, iâh lóng boē hiáu-tit.

¹⁹Lí it-chīn khi-sak Iū-tāi mah? Lí ê sim iàm-òⁿ Sek-an mah? siâⁿ-sū phah goán, iâh bô thang tit-tiòh i-hó? Goán òng-bāng pêng-an, iâh bô ũ hok-khì; òng-bāng i-tī ê ki-hoē, bô phah-sng tú-tiòh kiaⁿ-hiâⁿ. ²⁰Iâ-hô-hoa ah, goán jīm ka-kī ê choē-ok, kap goán ê liat-chóⁿ ê choē-koà; in-ūi goán tek-choē Lí. ²¹Kiū Lí in-ūi Lí ê miâ ê iân-kòⁿ, bôh-tit iàm-òⁿ goán; bôh-tit lêng-jiók Lí êng-kng ê pó-chō; kiū Lí tui-liām, bôh-tit poē Lí kap goán sóⁿ líp ê iok. ²²Goā-pang bô-iáⁿ-chiah ê sîn-bêng, ũ chit-ê oē lóh-hōⁿ mah? thiⁿ oē ka-kī lóh toā-hōⁿ mah? Iâ-hô-hoa goán ê Siōng-tè ah, oē án-ni--ê, kiám m̄-sī Lí mah? sóⁿ-í goán iū-goân beh theng-hāu Lí; in-ūi che lóng sī Lí sóⁿ choē--ê.

15 Iâ-hô-hoa tùi goá kóng, Sui-jiân ũ Mô-se kap Sat-bóⁿ-jīⁿ khiā tī Goá ê bīn-chêng, thoē in kiū, Goá ê sim iâh bô koàn-kòⁿ chit ê peh-siⁿ; tiòh koáⁿ in lī-khui Goá ê bīn-chêng, hōⁿ in chhut--khì. ²In nā tùi lí kóng, Goán tiòh chhut-khì toh-lóh? lí tiòh kâ in kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Kai sí--ê tiòh sí; kai hōⁿ to thâi--ê, tiòh hōⁿ to thâi; kai tú-tiòh ki-hng--ê, tiòh tú-tiòh ki-hng; kai hōⁿ lāng liâh--ê, tiòh hōⁿ lāng liâh. ³Iâ-hô-hoa koh kóng, Goá tiau-chhoân sî-hāng lâi pān--in; chiū-sī to lâi thâi--in, káu lâi thoa--in, khong-tiong ê chiáu, toē-chiūⁿ ê iá-siū, chiáh lâi biát in. ⁴Koh beh hōⁿ in liū-lóh tī thiⁿ-ē bān-kok tiong; lóng sī in-ūi Iū-tāi ông Hi-se-ka ê kiáⁿ Má-ná-se tī Iâ-lōⁿ-sat-léng sóⁿ kiâⁿ ê sū.

⁵Iâ-lōⁿ-sat-léng ah, chī-chūi khó-lín lí ah? chī-chūi ũ lí pì-siong ah? chī-chūi oát-túg-sin m̄ng lí pêng-an--bô? ⁶Iâ-hô-hoa kóng, Lí

khì-choát Goá, oát-túg-sin thè-āu; in-ūi án-ni, Goá chhun-chhiú kong-kek lí, húi-hoāi lí; Goá lín-bín lí kàu iâ. ⁷Goá tī keng-lāi ták ê siâⁿ m̄ng-kháu, ēng poà-ki poà--in; Goá choát in ê hōⁿ-sū, Goá biát Goá ê peh-siⁿ, in iū-goân bô oát-túg lī-khui in ê lōⁿ. ⁸In ê koáⁿ-hū ke-thiⁿ tī Goá ê bīn-chêng, pí hái-soa khah-choē; Goá hōⁿ chân-hāi--ê tiong-tàu lâi, kong-kek siâu-liân lāng ê lāu-bú; hōⁿ thòng-khóⁿ kiaⁿ-hiâⁿ hut-jiân kàu i ê sin-chiūⁿ. ⁹Sīⁿ chhit ê kiáⁿ ê hū-jîn-lāng, soe-lám khui-tng; tng-thâu pēh-jit, i ê jit-thâu hut-jiân lóh, i lāu-khui kiàn-siâu; sóⁿ chhun ê peh-siⁿ, Goá beh tī in ê tui-ték ê bīn-chêng, kau hōⁿ to-kiám; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹⁰goá ê lāu-bú ah, goá ũ chai-ē; in-ūi lí siⁿ goá choē chit-ê kap choân-toē saⁿ cheng-piân kè-kàu ê lāng; goá pêng-sòⁿ bô ēng gūn chioh lāng, lâi thēh lī-sek; lāng iâh bô ēng gūn chioh goá, lâi thēh lī-sek; chóng-sī lāng lóng chiū-chóⁿ goá. ¹¹Iâ-hô-hoa kóng, Goá chin-chiàⁿ beh kian-kòⁿ lí, hōⁿ lí tit-tiòh hok-khì; chai-ē khóⁿ-lān līm-kàu ê sī, Goá chin-chiàⁿ beh hōⁿ tui-ték kiū lí.

¹²Thih, chiū-sī pak-hng ê thih, kap tâng, lāng kiám oē at-chhih--i mah? ¹³In-ūi lí ê choē-ok, Goá beh tī lí ê sî-keng-lāi hōⁿ lí ê hē-chai pó-mih pēh-pēh hōⁿ lāng chhiúⁿ--khì. ¹⁴Goá iâh beh hōⁿ tui-ték toà in kàu lí sóⁿ m̄-bat ê toē; in-ūi Goá tī siū-khì-tiong ũ hoat-chhut hé, beh kâ lín sio-liō--khì.

¹⁵Iâ-hô-hoa ah, Lí chai, kiū Lí kì-liām goá, koàn-kòⁿ goá, kâ goá pò oan-siū tī hiah ê khún-pek goá ê; Lí khoan-iông ê sī, m̄-thang liâh goá khì; tiòh chai goá ũi-tiòh Lí ê iân-kòⁿ siū lêng-jiók. ¹⁶Bān-kun ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa ah, goá tit-tiòh Lí ê oē chiū chiáh--i; Lí ê oē tī goá sī choē goá sim-lāi ê hoaⁿ-hí khoài-

lók; in-ūi goá sī chheng-choè siók Lí ê miâ--ê.
¹⁷Goá bô chē-tī iàn-lók ê lāng ê hoē-tiong,
 lâi khoài-lók; goá in-ūi Lí ê kám-tōng, ka-kī
 chēng-chēng chē; in-ūi Lí ēng siū-khì chhiong-
 moá goá. ¹⁸Goá ê thòng-khó· cháíⁿ-iūⁿ kú-
 tng bô soah? goá ê siong cháíⁿ-iūⁿ boē-i-
 tit, i-boē-hó ah? Lí khoán-thāi goá kiám beh
 chhin-chhiūⁿ khi-piàn ê khoe, khò-boē-chū ê
 chúí ah?

¹⁹Só·-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí nā tò-túg-
 -lâi, Goá chiū beh hō· lí tò-túg--lâi khiā tī
 Goá ê bīm-chēng; lí nā tui hā-chiān ê tiong-
 kan keng pó-kui--ê chhut-lâi, lí chiū beh choè
 chhin-chhiūⁿ Goá ê chhui; in tek-khak beh
 kui-ñg lí, chóng-sī lí m̄-thang kui-ñg in. ²⁰Goá
 beh hō· lí tui tī chit ê peh-siⁿ chiāⁿ-choè kian-
 kò· ê tâng chhiūⁿ; in beh kong-kek lí, chóng-sī
 boē iāⁿ lí, in-ūi Goá kap lí tī-teh, beh chín-
 kiù lí, khan-kiù lí; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.
²¹Goá beh khan-kiù lí thoat-lī pháiⁿ-lāng ê
 chhiú, kiù-siók lí thoat-lī kiông-pō ê lāng ê
 chhiú-thâu.

16 Iâ-hô-hoa ê oē koh līm-kàu goá kóng,
 Lí tī chit só·-chāi m̄-thang chhoā-bó·, siⁿ kiáⁿ
 cha-bó·-kiáⁿ. ³In-ūi lūn-kàu chit só·-chāi só·
 siⁿ ê kiáⁿ cha-bó·-kiáⁿ, koh lūn-kàu chit ê kok-
 lâi siⁿ--in ê pē-bú, ⁴Iâ-hô-hoa án-ni kóng: In
 beh tú-tiòh tâng-pīⁿ lâi sí; bô lāng thi-khàu;
 boē tit-tiòh bài-chòng; beh tī toē-chiūⁿ chhin-
 chhiūⁿ pūn-sò; koh beh tui to-kiām, tui ki-
 hng lâi biát-bô; in ê sin-si beh hō· khong-
 tiong ê pe-chiáu kap toē-chiūⁿ ê iá-siù choè
 chiáh-mih. ⁵Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Bôh-tit jlp
 song-sū ê ke, bôh-tit khi kā i thi-khàu, iáh
 bôh-tit ūi in pī-siong; in-ūi Goá chiong Goá ê
 pēng-an, chiū-sī un-tián kap lín-bín, tui chit
 ê peh-siⁿ chhiúⁿ--khi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--
 ê. ⁶Tui toā kàu soè, beh sí tī chit ê toē-hng;

boē tit-tiòh bài-chòng; bô lāng ūi in thi-khàu,
 iáh bô lāng ūi in koah-bah, thì kng thâu. ⁷In
 tú-tiòh song-sū, bô lāng ūi in peh-piáⁿ, in-ūi
 sí-lāng lâi an-ùi in; in sí-pē sí-bú, iáh bô lāng
 ēng an-ùi ê poe hō· in līm. ⁸Lí iáh m̄-thang
 jlp iàn-lók ê ke, kap in chē-teh līm-chiáh. ⁹In-
 ūi bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè,
 án-ni kóng, Lín iáu oáh-teh ê jlt, tī lín ê bák-
 chēng, Goá beh hō· hoaⁿ-hí ê siaⁿ, khoài-lók
 ê siaⁿ, sin-kiáⁿ-sài ê siaⁿ, sin-niū ê siaⁿ tī chit
 só·-chāi lóng soah. ¹⁰Lí chiong chiaⁿ ê it-chhè
 ê oē chí-sī chit ê peh-siⁿ; in tui lí kóng, Iâ-
 hô-hoa siáⁿ-sū kóng, Beh kàng-lòh chit ê toā
 chai-ē kong-kek goán ah? goán ū sím-mih
 choē-koà? goán ū sím-mih choē-koà, tek-choē
 goán ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa ah? ¹¹Lí tiòh kā
 in kóng, Iâ-hô-hoa kóng, In-ūi lín ê liát-chó·
 pàng-sak Goá, khi thàn pát-hō ê siōng-tè,
 hók-sāi in, kui-pài in; ¹²koh pàng-sak Goá, bô
 siú Goá ê lút-hoat; koh lín kiāⁿ-pháiⁿ, pí lín
 ê liát-chó· khah-pháiⁿ; khoàⁿ ah, lín ták-lāng
 thàn pháiⁿ-sim ê kong-ngī khi kiāⁿ; sīm-chi
 bô thiaⁿ-thàn Goá. ¹³Só·-í Goá beh koáⁿ lín
 chhut chit só·-chāi, kàu lín í-klp lín ê liát-chó·
 só· m̄-bat ê toē; tī-hia lín beh jlt-mi hók-sāi
 pát-hō ê siōng-tè; tī-hia Goá bô beh si-un hō·
 lín.

¹⁴Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jlt-chí beh
 kàu, lāng kí Iâ-hô-hoa ê éng-oáh lâi chiū-choā,
 bô beh kóng, I sī chhoā Í-sek-liát ê hō·-è tui
 Ai-klp toē chiūⁿ--lâi-ê; ¹⁵in kí Iâ-hô-hoa ê éng-
 oáh lâi chiū-choā, sī beh kóng, I chhoā Í-sek-
 liát ê hō·-è tui pak-hng ê toē, iáh tui kìⁿ-nā I
 só· koáⁿ in kàu ê toē chiūⁿ--lâi; koh Goá beh
 chhoā in tò-lâi in ê toē, chiū-sī Goá chēng
 só· siúⁿ-sù in ê liát-chó--ê. ¹⁶Iâ-hô-hoa kóng,
 Khoàⁿ ah, Goá beh tiâu choē-choē liáh-hi--
 ê lâi liáh in; jiân-āu Goá beh tiâu choē-choē

phah-lâh--ê, tùi chiah ê soaⁿ, chiah ê soaⁿ-thâu, chiah ê chiòh-khang, lâi phah in. ¹⁷In-ūi Goá ê bák-chiu teh khoàⁿ in it-chhè ê kiâⁿ-choè; in bô jia-khàm tī Goá ê bīn-chêng; in ê choē-koà iáh bô khng-bát tī Goá ê bák-chiu-chêng. ¹⁸Goá beh tãi-seng ka-kī pò-èng in ê choē-koà kap choē-ok; in-ūi in ēng thang iām-chiān--ê ê sin-si phah lâ-sâm Goá ê thó·toē; koh ēng in khó·òⁿ ê mih chhiong-moá Goá ê sán-giáp. ¹⁹Iâ-hô-hoa ah, Lí sī Goá ê khui-lát, sī Goá ê oē-só; tī khó·lân ê jít, sī goá tô-siám ê só·chāi; liát-kok ê lâng beh tùi toē-kék lâi lí chia, kóng, Ū-iaⁿ ah, goán ê liát-chó·só· sêng-chiap-ê put-kò sī hu-ké, kī-tiong bô ū lī-ek--ê. ²⁰Lâng kiám ūi ka-kī chō siōng-tè mah? in sít-chāi m̄-sī Siōng-tè. ²¹Khoàⁿ ah, Goá chiong chí-chit-pái hō· in chai; Goá beh hō· in chai goá ê chhiú-toāⁿ kap Goá ê lēng-lék; in chiū beh chai Goá ê miā sī Iâ-hô-hoa.

17 Iū-tāi ê choē sī ēng thih-pit, ēng soān-chiòh pit-bé kì--ê; chiū-sī khék tī in ê sim ê pi, toāⁿ ê kak. ²In ê kiáⁿ kì-liām in koāiⁿ-soaⁿ-tég, chhiⁿ-chhiūⁿ chhiū-piⁿ ê toāⁿ, kap ngó·siōng. ³Goá chhân--nih ê soaⁿ ah, Goá beh in-ūi lí tī sî-kéng-lāi só· hoān ê choē, chiong lí ê hē-mih, chài-pó kap soaⁿ-thâu ê toāⁿ, lóng hō· lâng chhiúⁿ-khì. ⁴Koh lí ūi-tiòh pún-sin, beh chiong Goá só· siúⁿ-sù ê sán-giáp pàng hē-teh; Goá iáh beh hō· lí tī só· m̄-bat ê toē hók-sāi lí ê tùi-ték; in-ūi lín kek Goá siū-khì ê hé, tit-tit tòh kàu éng-oán.

⁵Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Kīⁿ-nā oá-khò lâng, ēng jiók-thé choè i ê chhiú, i ê sim lī-khui Iâ-hô-hoa--ê, hit-hō lâng siū chiū-chó·. ⁶In-ūi i beh chhin-chhiūⁿ không-iaⁿ ê tō·siōng; hok-khì kàu ê sī, i khoàⁿ-boē-tiòh; beh tiām tī soa-bô ta-sò ê só·chāi, bô lâng khiā-khí ê kiām-toē. ⁷Oá-khò Iâ-hô-hoa, liáh Iâ-hô-hoa choè

i só· oá-khò--ê hit-hō lâng ū hók-khì. ⁸I beh chhin-chhiūⁿ chú-piⁿ só· chai ê chhiū, soan i ê kun tī hō-piⁿ; iām-jiát kàu iáh bô kiaⁿ; hiòh iū-goān beh chhiⁿ-chhiū; tī ta-sò ê nī, lóng bô khoà-lū; koh kiát ké-chí bô soah. ⁹Lâng ê sim pí bān-mih khah khui-khiat, pháiⁿ kàu kék-thâu; chī-chui oē chai i ah? ¹⁰Goá Iâ-hô-hoa sī kām-chhat lâng ê sim; chhi-giām lâng ê chōng-hú--ê; beh chiàu ták-lâng só· kiáⁿ--ê, kap i choè tãi-chì ê kiát-kó, lâi pò-èng i. ¹¹Lâng bô chiàu cheng-tō tit-tiòh chīⁿ, chhin-chhiūⁿ chià-ko· pū m̄-sī i siⁿ ê nng; kàu tiong-liân, hit ê chīⁿ lóng beh lī-khui i, i ê kiát-kiòk chiāⁿ-choè gū-gōng.

¹²Goán ê sêng-só· sī ēng-kng ê pó-chō; tùi khí-thâu an-tì tī koāiⁿ ê só·chāi. ¹³Í-sek-liát só· òng-bāng ê Iâ-hô-hoa ah, kìⁿ-nā khi-sak Lí--ê, lóng beh kiàn-siàu; kìⁿ-nā lī-khui Lí--ê, in ê miā beh kì tī thô--nih; in-ūi in khi-sak Iâ-hô-hoa, oáh-chui ê goān-thâu. ¹⁴Iâ-hô-hoa ah, kiū Lí i-tī goá, goá chiū tit-tiòh i-hó; chín-kiū goá, goá chiū tit-tiòh kiū; in-ūi Lí sī goá só· o-ló--ê. ¹⁵Khoàⁿ ah, lâng tùi goá kóng, Iâ-hô-hoa ê oē tī toh-lòh? taⁿ tiòh hō· i lái. ¹⁶Lūn-kàu goá, goá bô kín-kín khi-sak bók-chiá ê chit, m̄ tè--Lí; chai-ē kàu ê jít, m̄-sī goá só· ài; che sī Lí só· chai, goá ê chhiū só· kóng--ê, lóng tī Lí ê bīn-chêng. ¹⁷Bòh-tit choè hō· goá kiaⁿ-hiāⁿ--ê; tng hoān-lân ê jít. Lí choè goá tô-siám ê só·chāi. ¹⁸Hō· hiah ê khún-pek goá--ê kiàn-siàu, bòh-tit hō· goá kiàn-siàu; hō· in kiaⁿ-hiāⁿ, bòh-tit hō· goá kiaⁿ-hiāⁿ; hō· chai-ē ê jít līm-kàu in, ēng ka-pē ê húi-hoāi lâi húi-hoāi in.

¹⁹Iâ-hô-hoa tùi goá án-ni kóng, Lí khi khiā tī cheng peh-siⁿ ê mng, chiū-sī Iū-tāi liát-ông tùi-hia jip, tùi-hia chhut--ê; koh khiā tī Iâ-lō·sat-léng chiah ê mng. ²⁰Tùi in kóng,

Lín chiaⁿ ê Iû-tāi ông, kap Iû-tāi chêng-lâng, kap Iâ-lō·sat-léng it-chhè khiā-khí ê peh-sìⁿ, hoān-nā tùi chiaⁿ ê m̄ng jíp--ê, lóng tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē. ²¹Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín tiòh ka-kī kín-sīn, bôh-tit tī an-hioh-jít taⁿ-tàⁿ, iā bôh-tit ūn jíp Iâ-lō·sat-léng chiaⁿ ê siāⁿ-m̄ng. ²²Iâh bôh-tit tī an-hioh-jít tùi ke-lāi taⁿ-tàⁿ chhut-khì, bô-lūn sím-mih kang lóng m̄-thang choè; tók-tók tiòh liáh an-hioh-jít choè sèng-jít, chiàu Goá pêng-sò· hoan-hù lín ê liát-chó--ê. ²³Chóng-sī in m̄ thiaⁿ-thàn, m̄ àⁿ hī-khang; chiū-sī ngī in ê âm-kún, tì-kàu boē thiaⁿ, boē siū kà-sī. ²⁴Iâ-hô-hoa kóng, Lín nā liū-sim thiaⁿ-thàn Goá, tī an-hioh-jít bô taⁿ sím-mih tàⁿ jíp chit ê siāⁿ chiaⁿ ê m̄ng; tók-tók liáh an-hioh-jít choè sèng-jít, tī hit-jít lóng bô choè sím-mih kang; ²⁵chiū ū kun-ông, ông-chhin, chē Tāi-pit ê pó-chō--ê, in kap in ê ông-chhin kap Iû-tāi lāng kap Iâ-lō·sat-léng khiā-khí ê peh-sìⁿ, hék-sī chē-chhia, hék-sī khiā-bé, jíp chit ê siāⁿ chiaⁿ ê m̄ng; koh chit ê siāⁿ beh lâu kàu éng-oán. ²⁶Iâh beh ū lāng tùi Iû-tāi chiaⁿ ê siāⁿ. kap Iâ-lō·sat-léng sì-úi ê só·chāi, tùi Piān-ngá-bín toē, pīⁿ-iūⁿ, soaⁿ-toē, kap lâm-hng ê toē lâi; lóng toà sio-chè, ták-iūⁿ ê chè, sò-chè, kap jú-hiuⁿ, kap siā-un chè, kàu Iâ-hô-hoa ê chhù. ²⁷Lín nā m̄ thiaⁿ-thàn Goá, m̄ liáh an-hioh-jít choè sèng-jít; iū-goân tī an-hioh-jít taⁿ-tàⁿ jíp Iâ-lō·sat-léng ták ê m̄ng; Goá beh tī ták ê m̄ng khí hé; chit ê hé iâh beh sio-húi Iâ-lō·sat-léng ê kiong-tiān, boē-oē phah-hoa.

18 Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Lí khí--lâi, lóh-khì sio-húi lāng ê chhù; Goá tī-hia beh hō· lí thiaⁿ Goá ê oē. ³Goá chiū lóh--khì sio-húi lāng ê chhù; tú-tng i ēng lūn teh tng, choè i ê kang. ⁴Sio-húi lāng ēng thô· choè ê khi-kū, tī i ê chhiú nā pháiⁿ-khì, i chiū

ēng hit tè thô· lēng-goā choè pát-hō ê khi-kū; chiàu sio-húi lāng só· khoàⁿ-choè hó--ê lâi choè--i.

⁵Iâ-hô-hoa ê oē chiū līm-kàu goá kóng, ⁶Iâ-hô-hoa kóng, Í-sek-liát ke ah, Goá khoán-thāi lín kiám boē-oē chhin-chhiūⁿ chit ê sio-húi lāng ê só·choè mah? Í-sek-liát ke ah, thô· tī sio-húi lāng ê chhiú-tiong cháiⁿ-iūⁿ, lín tī Goá ê chhiú-tiong iâh sī án-ni. ⁷Goá sím-mih sī lūn-kàu chit-chók á-sī chit-kok kóng, Goá beh ká i puih--khí-lâi, ká i thiah-húi, ká i húi-hoai; ⁸Goá só· kóng ê hit-chit-chók, nā hoán-hoé lī-khui i ê pháiⁿ, Goá chiū beh thè-hoé só· siūⁿ beh kàng hō· in ê chai-ē. ⁹Goá sím-mih sī lūn-kàu chit-chók á-sī chit-kok, kóng beh kián-líp, beh chai-chèng; in nā kiāⁿ Goá khoàⁿ-choè pháiⁿ ê sū, m̄ thiaⁿ-thàn Goá ê oē, Goá chiū beh thè-hoé Goá só· kóng beh hō· in ê hok-khì. ¹¹Taⁿ lí tiòh ká Iû-tāi lāng kap khiā-khí Iâ-lō·sat-léng ê peh-sìⁿ kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goá pī-pān chai-ē kong-kek lín, iâh siat kè-bô· kong-kek lín; lín ták-lāng tiòh oát-thâu, lī-khui i ê pháiⁿ-lō·, koé-chiàⁿ lín ê só·-kiāⁿ lín ê só·choè. ¹²Chóng-sī in kóng, Bô òng-bāng; goán beh chiàu ka-kī ê kè-bô· lâi kiāⁿ, ták-lāng chiàu i pháiⁿ-sim ê kong-ngī lâi choè.

¹³Só·-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín tiòh khi ták-kok chhâ-m̄ng khoàⁿ chī-chui thiaⁿ-kìⁿ chit-hō sū; Í-sek-liát ê peh-sìⁿ ū kiāⁿ kék thang iām-ò·ⁿ ê sū. ¹⁴Lī-pa-lūn ê seh tùi chhân-iaⁿ ê chiòh-poāⁿ kiám oē choát-tng mah? tùi hng-hng ê só·chāi lâu-lóh ê léng-chui kiám oē ta-khì mah? ¹⁵In-úi Goá ê peh-sìⁿ boē-kì--tit Goá, òng hu-ké ê sīn sio-hiuⁿ; in hō· in tī só· kiāⁿ ê lō·, tī kū ê lō· ták--tiòh, hō· in kiāⁿ phian-lō·, bô thūn-koaiⁿ-ê; tì-kàu in ê toē choè thang gōng-ngiáh, tng-tng hō· lāng

thí-chhiò; kìⁿ-nā tùi-hia kè--ê beh gông-ngiáh iô thâu. ¹⁷Goá beh chhin-chhiūⁿ ēng tang-hong tī tùi-ték ê bīn-chēng koáⁿ-soàⁿ in; in tú-tiòh hoān-lān ê jít, Goá beh ēng ka-chiah ñg in, bô beh ēng bīn.

¹⁸In chiū kóng, Lâi--ah, lán lâi siat kè-bô kong-kek Iâ-lī-bí; in-ūi chē-si ū lút-hoat, tì-hūi ê lāng ū kè-ék, sian-ti ū chhām-gú ê oē, lóng boē choát-tng. Lâi--ah, lán tiòh ēng chhih tú-tak i, i ê oē lóng m̄-bián thiaⁿ i.

¹⁹Iâ-hô-hoa ah, kiū Lí tì-ì goá, iā thiaⁿ hiah ê kap goá cheng-piān ê lāng ê oē. ²⁰Kiám thang ēng pháiⁿ pò hó mah? in-ūi in khui hām-khiⁿ beh hāi goá ê sīⁿ-miā. Kiū Lí kì-tit goá tī Lí ê bīn-chēng thoè in kiū hok-khi, hō· Lí ê toā siū-khi tùi in oát-tò-túg. ²¹Goān Lí chiong in ê kiáⁿ-jī kau hō· ki-hng, chiong in kau hō· to-kiām; hō· in ê bó bô kiáⁿ, choē koáⁿ-hū; hō· in ê ta-po·-lāng hō· sí-bô só· biát, in ê siàu-liān lāng tī chiàn-tīn hō· to thāi-sí. ²²Lí hō· kun-tui hut-jian līm-kau in ê sī, goān tùi in ê chhù thiaⁿ-kìⁿ thī-khau ê siaⁿ; in-ūi in kút hām-khiⁿ beh liáh goá, siat lô-bāng beh poàⁿ goá ê kha. ²³Iâ-hô-hoa ah, in beh hāi goá hiah ê kè-bô·, Lí lóng chai; bôh-tit sià-bián in ê choē-koà; iáh bôh-tit tùi Lí ê bīn-chēng chhat-siau in ê choē-ok; tiòh hō· in tī Lí ê bīn-chēng poáh-tó; Lí siū-khi ê sī, tiòh pān--in.

19 Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí khi boé sio-hui lāng ê hui-pān, koh chhoā peh-siⁿ ê lâu-toā, kap chē-si tiòng ê lâu-toā, chhut-khi Piān-him-lùn ê soaⁿ-kok, Hap-jíⁿ-se ê mng-kháu hia, soan-pò· Goá só· hoan-hù lí ê oē, kóng, Iū-tāi ê liát-ōng kap Iâ-lō·sat-léng khiā-khiⁿ ê peh-siⁿ ah, tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē; bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· chai-ē līm-

kau chit ê toē-hng, hoān-nā thiaⁿ ê lāng, in ê hī-khang tek-khak tiō. ⁴In-ūi in khi-sak Goá, khoàⁿ chit ê só·-chāi chhin-chhiūⁿ goā-pang; koh tī chia sio-hiuⁿ hō· pát ê siōng-tè, chiū-sī in chēng só· m̄-bat-ê; in ê liát-chó·, í-kíp Iū-tāi liát-ōng, iā sī án-ni; koh hō· bô-choē ê lāng ê huìh piān-moá chit ê toē-hng. ⁵Koh ūi Pa-lèk khi soaⁿ-thâu ê toāⁿ, thang tī hé-tiòng sio in ê kiáⁿ, choē sio-chē lâi hiàn hō· Pa-lèk. Che m̄-sī Goá só· bēng-lēng--ê, m̄-sī Goá só· thē-khiⁿ--ê, iáh m̄-sī Goá ê sim só·-siūⁿ--ê. ⁶Iâ-hô-hoa kóng, In-ūi án-ni, jít-chí beh kau, chit ê toē-hng bô koh chheng-choē Tô-hui-ték kap Piān-him-lùn ê soaⁿ-kok; hoán-túg chheng-choē Sat-liók ê soaⁿ-kok. ⁷Goá beh tī chit ê toē-hng hō· Iū-tāi kap Iâ-lō·sat-léng ê kè-bô· kui tī khang-khang; iáh beh hō· in tī tùi-ték ê bīn-chēng tó tī to-ē, kap siàu-siūⁿ in ê sīⁿ-miā ê lāng ê chhiú-thâu; in ê sin-si, Goá beh hō· khong-tiòng ê pe-chiáu, kap toē-chiūⁿ ê iá-siù choē chiáh-mih. ⁸Goá beh hō· chit ê siáⁿ choē thang gông-ngiáh thang thí-chhiò--ê; hoān-nā keng-kè ê lāng beh in-ūi chit ê siáⁿ só· tú-tiòh ê chai-ē, lâi gông-ngiáh thí-chhiò. ⁹Goá beh hō· in tī ūi-khùn khún-pek ê tiòng-kan, chiū-sī tùi-ték kap siàu-siūⁿ in ê sīⁿ-miā ê lāng khún-pek in ê sī, ták-lāng chiáh in ê kiáⁿ ê bah, cha-bó·-kiáⁿ ê bah, kap pēng-iú ê bah. ¹⁰Kóng soah, lí tiòh siak-phoà hit ê hui-pān, hō· tâng-kiáⁿ ê lāng chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ, soà kā in kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goá beh án-ni phah-phoà chit ê siáⁿ, kap chit ê peh-siⁿ, chhin-chhiūⁿ lāng siak-phoà sio-hui-lāng ê hui-khi, boē koh pò--tit. Koh lāng beh tī Tô-hui-ték bài-chòng sí-lāng, kau bô chhun só·-chāi. ¹²Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh án-ni khoán-thāi chit ê só·-chāi, kap kí-tiòng khiā-khiⁿ ê peh-siⁿ; hō· chit ê siáⁿ chhin-

chhiūⁿ Tô-hui-ték chit-iūⁿ. ¹³Iâ-lō·sat-léng ê chhù, í-keng phah lâ-sâm--ê, lóng beh chhin-chhiūⁿ Tô-hui-ték, in-ūi tī hiah ê chhù-téng, lāng òng thiⁿ-téng ê bān-siōng sio-hiūⁿ, òng pát-hō ê siōng-tè koan-tiān.

¹⁴Iâ-lī-bí tui Tô-hui-ték, chiū-sī Iâ-hô-hoa chhe i khi thoan bēng-lēng ê toē-hng, tò--lāi; khiā tī Iâ-hô-hoa ê chhù ê īⁿ-lāi, tui cheng-lāng kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· Goá só· kóng it-chhè hēng-hoát in ê chai-ē kàu chit ê siāⁿ, kap lóng-chóng siók i ê siāⁿ; in-ūi in ngī in ê ām-kún, m̄-khéng thiá Goá ê oē.

20 Chè-si Im-bék ê kiáⁿ Pa-si-hō·-jīⁿ, choē koán Iâ-hô-hoa ê chhù ê thau-lāng, thiaⁿ-kīⁿ Iâ-lī-bí thoan chiaⁿ ê oē; Pa-si-hō·-jīⁿ chiū phah sian-tī Iâ-lī-bí, ēng chhâ-kê ká i kê tī Piān-ngá-bín téng ê m̄ng; chit ê m̄ng tī Iâ-hô-hoa ê tiān-lāi. ³Kè-jit Pa-si-hō·-jīⁿ khui chhâ-kê, tháu-pàng Iâ-lī-bí; Iâ-lī-bí chiū tui i kóng, Iâ-hô-hoa m̄-sī kiò lí ê miā choē Pa-si-hō·-jīⁿ; chiū-sī kiò lí Má-ko-jīⁿ-bí-sat-pit. ⁴In-ūi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· lí choē lí pún-sin, kap lí cheng pēng-iú, kiaⁿ-hiāⁿ ê goān-in; in beh tó tī tui-ték ê to-ē, lí beh chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ; Goá beh chiong Iū-tāi lāng lóng kau tī Pa-pí-lūn òng ê chhiú, i beh liáh in kàu Pa-pí-lūn, ēng to thāi-in. ⁵Koh Goá beh chiong chit ê siāⁿ lóng-chóng ê hē-chai, kap tiōh-boā só· tit-tiōh--ê, kap it-chhè ê pó-poē, í-kip Iū-tāi hiah ê òng ê pó-mih, lóng kau tī in ê tui-ték ê chhiú; tui-ték beh chhiūⁿ-in, beh liáh in; toà kàu Pa-pí-lūn. ⁶Lí chit ê Pa-si-hō·-jīⁿ ah, lí kap it-chhè tiām lí ke-lāi ê lāng, lóng beh hō· lāng liáh-khì; lí kap lí ê cheng pēng-iú, chiū-sī lí tui in thoan ké-oē--ê,

lóng beh kàu Pa-pí-lūn, sí tī-hia, bāi-chòng tī-hia.

⁷Iâ-hô-hoa ah, Lí bat bián-kióng goá, goá iā hō· lí bián-kióng; Lí pí goá khah ū lát, lái iāⁿ goá; goá thong-jit chiāⁿ-choē chhiò-oē, lāng lóng hì-lāng goá. ⁸Goá ták-pái kóng ê sī, chiū chhut ai-siong ê siaⁿ; goá kiò kóng, Kiōng-pō, chhiúⁿ-kiap; in-ūi Iâ-hô-hoa ê oē, thong-jit chiāⁿ-choē Goá ê lēng-jiók, ki-chhi. ⁹Goá nā kóng, Goá bô beh koh thē-khí Iâ-hô-hoa, iāh bô beh koh thok I ê miā lái kóng; chiū tī Goá ê sim-lāi ū chhin-chhiūⁿ tóh ê hé, koaiⁿ-bat tī Goá ê kut-lāi; Goá chiū lún-boē-tiāu, boē-oē ka-kī kìm-chí. ¹⁰Goá thiaⁿ-kìⁿ choē choē lāng ê hui-pòng; sì-ūi lóng sī kiaⁿ-hiāⁿ. Goá ti-kí ê pēng-iú, chiū-sī teh tng-tán goá poáh-tó--ê, kóng, Tiōh kò--i, goán iāh beh kò--i; kiám-chhái i siū ín-iú, lán chiū oē iāⁿ--i, tui i pò-siū. ¹¹Chóng-sī Iâ-hô-hoa kap goá tī-teh; chhin-chhiūⁿ chin thang kiaⁿ ê ióng-sū; só·-í khún-pek goá--ê beh poáh-tó, boē-oē iāⁿ; in beh toā-toā kiàn-siāu chiū-sī siū éng bô boē-kì-tit ê lâu-khù; in-ūi in kiāⁿ tāi-chì bô tī-hui. ¹²Bān-kun ê Iâ-hô-hoa ah, Lí sī chhi-giām gī-lāng, kàm-chhat lāng ê sim-pak sīn-tēng--ê; kiū Lí hō· goá khoàⁿ-kìⁿ Lí tui in pò-siū; in-ūi goá chiong goá ê àn-kiāⁿ pín-bēng tī Lí. ¹³Lín tiōh òng Iâ-hô-hoa chhiūⁿ-koa, o-ló Iâ-hô-hoa; in-ūi I kiū sóng-hiong-lāng ê sìⁿ-miā, thoat-lī pháiⁿ-lāng ê chhiú.

¹⁴Goá chhut-sì ê jit, goān hit ê jit-chí siū chiū-chó; goá ê lâu-bú siⁿ goá ê jit, goān hit ê jit-chí bô tit-tiōh hok-khì. ¹⁵Lāng pò goá ê lâu-pē kóng, Lí ū siⁿ ta-po·kiáⁿ, hō· i chin hoaⁿ-hí--ê; goān hit ê lāng siū chiū-chó. ¹⁶Goān hit-lāng chhin-chhiūⁿ Iâ-hô-hoa só· chhia-tó hiah ê siāⁿ, iā bô thē-hoē--ê; goān i chá-khí-sī thiaⁿ-kìⁿ ai-chhám ê siaⁿ, jit

tiòng-tàu thiaⁿ-kìⁿ hoah-hiàm ê siaⁿ. ¹⁷In-ūi I bô tui thai--nih hō· goá sí; hō· goá ê lâu-bú choè goá ê bōng, i ê thai siōng-siōng toā--ê. ¹⁸Goá siáⁿ-sū chhut-thai, lāi tú-tiōh tiōh-boā iu-khó; hō· goá ê nī-jit in-ūi kiàn-siàu lāi siau-biát ah?

21 Se-tí-ka ông chhe Má-ki-ngá ê kiáⁿ Pa-si-hō·-jīⁿ, kap chè-si Má-se-ngá ê kiáⁿ Se-hoan-ngá, khi kìⁿ Iā-lī-bí kóng, Pa-pí-lūn ông Nī-pò·kah-nī-sat beh kap lán kau-chiàn; kiū lí thoè goán mng Iā-hô-hoa; kiám-chhái Iā-hô-hoa chiàu I kí-biāu ê só· choè khoán-thāi lán; hō· i lī-khui lán chiūⁿ--khì. Hit-sī Iā-hô-hoa ê oē līm-kàu Iā-lī-bí.

³Iā-lī-bí tui in kóng, Lín tiōh án-ni ká Se-tí-ka kóng, Iā-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· lín só· kiáh ê kun-khì, chiū-sī lín tī siáⁿ-goā kap Pa-pí-lūn ông, í-kíp ùi-khùn lín ê Ka-lèk-tí lāng, kau-chiàn ê kun-khì tò-túg--lāi; koh beh hō· chiah ê lóng chū-chip tī chit ê siáⁿ-lāi. ⁵Koh Goá tī àu-náu, siū-khì, toā thòng-hūn ê tiòng-kan, ēng chhun-chhut ê chhiú, kap toā koan-lêng ê chhiú-kut, chhin-sin kong-kek lín. ⁶Koh beh phah chit ê siáⁿ khiā-khí ê peh-sìⁿ, bô-lūn lāng kap cheng-siⁿ; in beh tú-tiōh toā un-ék lāi sí. ⁷Í-āu Goá beh chiong Iū-tāi ông Se-tí-ka, kap i ê jīn-sīn peh-sìⁿ, chiū-sī tī chit ê siáⁿ-lāi tui un-ék, to-kiàm, ki-hng só· chhun-ê, lóng kau tī Pa-pí-lūn ông Nī-pò·kah-nī-sat ê chhiú, kap in ê tui-ték ê chhiú, í-kíp siàu-siūⁿ in ê sīⁿ-miā ê lāng ê chhiú; i beh ēng to thāi-sí in; bô pó-sioh, bô khó-lín, bô khoan-iōng; che sī Iā-hô-hoa kóng--ê. ⁸Lí tiōh tui chit ê peh-sìⁿ kóng, Iā-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá chiong oáh-lō· sí-lō· pāi tī lín ê bīn-chēng. ⁹Tiām tī chit ê siáⁿ-lāi--ê, beh tui to-kiàm, tui ki-hng, tui un-ék, lāi sí; tók-

tók chhut-khì tâu-hāng ùi-khùn lín ê Ka-lèk-tí lāng--ê, beh tit-tiōh oáh, lāi khiōh-tiōh i ê sīⁿ-miā. ¹⁰Iā-hô-hoa kóng, Goá ê bīn tiāⁿ-tiāⁿ òng chit ê siáⁿ, beh kàng chai-ē, m̄ kàng hok-khì; chit ê siáⁿ beh kau Pa-pí-lūn ông ê chhiú; i beh ēng hé sio--i.

¹¹Lūn-kàu Iū-tāi ông ê ke, lín tiōh thiaⁿ Iā-hô-hoa ê oē. ¹²Tāi-pit ê ke ah, Iā-hô-hoa án-ni kóng, Lín ták chá-khí tiōh kiāⁿ kong-pêng; chín-kiù siū chhiúⁿ-kiap--ê thoat-lī kiōng-pō ê lāng ê chhiú; kiaⁿ-liáu Goá ê siū-khì, in-ūi lín só· kiāⁿ ê pháiⁿ, lāi hoat-choh; chhin-chhiūⁿ hé tòh--khí-lāi, sīm-chì bô lāng oē phah-hoa. ¹³Iā-hô-hoa kóng, Khiā-khí tī soaⁿ-kok, pīⁿ-iūⁿ, chiōh-poāⁿ-téng ê peh-sìⁿ, lín kóng, Chī-chui oē lōh--lāi kong-kek goán? Chī-chui oē jip goán khiā-khí ê só·-chāi ah? Khoàⁿ ah, Goá kap lín choè tui-ték. ¹⁴Iā-hô-hoa koh kóng, Goá beh chiàu lín choè tui-chì ê kiát-kó hēng-hoat lín; Goá iáh beh hō· hé tòh tī i ê chhiū-nā-lāi, sio-hui i ê sī-ūi.

22 Iā-hô-hoa án-ni kóng, Lí lōh-khì Iū-tāi ông ê kiong-lāi; tī-hia kóng chit ê oē, kóng, Chē Tāi-pit pó-chō ê Iū-tāi ông ah, lí kap lí ê jīn-sīn í-kíp jip chiah ê mng ê peh-sìⁿ, lóng tiōh thiaⁿ Iā-hô-hoa ê oē. ³Iā-hô-hoa án-ni kóng, Lín tiōh kiāⁿ kong-pêng kap kong-gī, chín-kiù siū chhiúⁿ-toat--ê thoat-lī ap-chè lāng--ê ê chhiú; m̄-thang ēng kiōng-pō khi-hū chhut-goā lāng, kap ko·-jī koáⁿ-hū; tī chit ê só·-chāi iáh m̄-thang lâu bô-choē ê lāng ê huìh. ⁴Lín nā jīm-chin kiāⁿ chit ê tui-chì, chiū beh ū chē Tāi-pit pó-chō ê ông, i kap i ê jīn-sīn peh-sìⁿ, hék-sī chē-chhia, hék-sī khiā-bé, jip chit ê chhiú ê mng. ⁵Lín nā m̄-thiaⁿ chiah ê oē, Iā-hô-hoa kóng, Goá kí pún-sin lāi chiū-choā, chit keng chhiú beh pīⁿ-choè pha-hng. ⁶Iā-hô-hoa lūn-kàu Iū-tāi ông

ê ke án-ni kóng, Goá khoàⁿ lí chhin-chhiūⁿ Ki-liát, chhin-chhiūⁿ Lī-pa-lùn ê bé-liu; chóng-sī Goá tek-khak hō· lí pìⁿ-choè khòng-iá, choè bô lâng khiā-khí ê siáⁿ. ⁷Goá beh pī-pān kiáⁿ húi-biát ê lâng, ták-ê kiáh ke-si kong-kek lí; in beh chhò lí siōng-hó ê pek-hiuⁿ-chhiū, hiat-lòh hé. ⁸Choē-choē kok ê lâng beh keng-kè chit ê siáⁿ, ták-ê saⁿ-kap kóng, Iâ-hô-hoa siáⁿ-sū án-ni khoán-thāi chit ê toā siáⁿ ah? ⁹In beh in kóng, Sī in-ūi in khi-sak Iâ-hô-hoa in ê Siōng-tè ê iok, hók-sāi kèng-pài pát ê siōng-tè.

¹⁰Bóh-tit ūi-tiòh sí-lâng thi-khàu, bóh-tit ūi-tiòh i pi-siong; tiòh in-ūi siū chhian-soá ê lâng toā-toā thi-khàu; in-ūi i boē koh tò--lâi, iáh boē koh kìⁿ-tiòh i ê pún-kok. ¹¹In-ūi lūn-kàu Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Sa-liông, soà-chiap i ê lâu-pē Iok-se-a choè ông, āu-lâi lī-khui chit ê só-chāi--ê, Iâ-hô-hoa ū án-ni kóng, I tek-khak bô koh tò--lâi chia; chiū-sī beh sí tī hō· lâng liáh-khì ê toē-hng, bô koh khoàⁿ-kìⁿ chit ê toē-hng.

¹³Hit ê ēng put-gī lâi khí chhù, ēng bô kong-tō lâi khí lâu; pèh-pèh kah lâng choè i ê kang, bô hō· lâng kang-chiⁿ; hit lâng ū chai-ē ah. ¹⁴I kóng, Goá beh ūi pún-sin khí toā-chhù, kap thong-hong ê lâu; ūi ka-kī khui toā thang, ēng pek-hiuⁿ-chhâ choè thian-lô-pán; ēng gūn-chu lâi iū. ¹⁵Lí jiát-sim tī pek-hiuⁿ-chhâ ê kong-chok, chiū oē choè ông mah? Lí ê lâu-pē kiám m̄-sī iáh chiáh, iáh lim, iáh kiáⁿ kong-pêng kap kong-gī mah? Hit-sī i tit-tiòh hók-khì. ¹⁶I pān-lí khùn-khó· kap sòng-hiong lâng ê àn-kiáⁿ, i chiū tit-tiòh hók-khì; án-ni kiám m̄-sī bat Goá mah? che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁷Tók-tók lí ê bák-chiu, lí ê sim, chù-ì tham-sim, lâu bô-choē ê lâng ê huìh, kiáⁿ ap-chè kap không-pō. ¹⁸Só-í Iâ-hô-hoa lūn-kàu Iû-tāi

ông Iok-se-a ê kiáⁿ, Iok-ngá-kèng, án-ni kóng, Lâng bô beh ūi-tiòh i ai-siong, kóng, Ai-ah, goá ê hiaⁿ! á-sī, Ai--ah, goá ê toā-chí! iáh bô in-ūi i ai-siong, kóng, Ai--ah, goá ê chú! á-sī, Ai--ah, i ê ēng-kng! I beh hō· lâng tái, chhin-chhiūⁿ tái lū chit-iūⁿ; beh thoa--chhut-khì, hiat tī Iâ-lō·sat-léng ê siáⁿ-goā.

²⁰Lí tiòh chiūⁿ Lī-pa-lùn ai-khàu, tī Pa-san chhut-siaⁿ, tui A-pa-lim ai-khàu; in-ūi lí só· chhin-ài--ê lóng húi-biát lah. ²¹Tng lí heng-thong ê sī, Goá chiū tui lí kóng; lí kóng, Goá m̄ thiaⁿ; lí tui siàu-liân í-lâi, lóng sī chit-khoán, m̄ thiaⁿ-thàn Goá ê oē. ²²Lí ê bók-chiá beh hō· hong chhe--khì; lí só· chhin-ài--ê beh hō· lâng liáh--khì; hit-sī lí tek-khak in-ūi lí it-chhè ê pháiⁿ lâi lâu-khui kiàn-siàu. ²³Lí khiā-khí Lī-pa-lùn, choh siū tī pek-hiuⁿ-chhiū--ê, thòng-khó· līm-kàu lí, thàng-thiàⁿ chhin-chhiūⁿ beh siⁿ-kiáⁿ ê hū-jīm-lâng; hit-sī lí ê khó-lín kàu cháiⁿ-iūⁿ! ²⁴Iâ-hô-hoa kóng, Goá kí Goá ê éng-oáh lâi chiū-choā, sui-jiân Iû-tāi ông, Iok-ngá-kèng ê kiáⁿ Ko-ni-ngá, sī Goá chiàⁿ-chhiú kài-in ê chhiú-chí, iáh beh ká lí pak--khí-lâi. ²⁵Koh Goá beh chiong lí kau hō· siàu-siūⁿ lí ê siⁿ-miā ê lâng ê chhiú; kap lí só· m̄-káⁿ kìⁿ i ê bīn ê lâng ê chhiú, chiū-sī Páp-lūn ông Nī-pò·kah-ni-sat ê chhiú, kap Kalék-tí lâng ê chhiú. ²⁶Goá iáh beh koáⁿ lí, kap siⁿ lí ê lâu-bú, kàu pát-kok, m̄-sī lín chhut-si ê só-chāi; lín beh sí tī-hia. ²⁷Chóng-sī in ê sim chin ài tò--khì ê só-chāi boē-tit-thang tò--khì. ²⁸Ko-ni-ngá chit-lâng sī siū khoàⁿ-khin, í-keng phoà ê hui-khì mah? sī bô thang hoaⁿ-hí ê khi-kū mah? i kap i ê hō--ê, siáⁿ-sū siū koáⁿ, hiat tī in só· m̄ bat ê toē ah? ²⁹Toē ah, toē ah, toē ah, tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē; ³⁰Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tiòh kí chit-lâng bô kiáⁿ, it-seng boē tit-tiòh heng-thong--ê; in-ūi

i ê hō·-è ê tiong-kan, bô koh ũ chit-lâng tit-tiòh heng-thong, oē chē tī Tāi-pit ê pō-chō, lâi tī-lí Iû-tāi.

23 Iâ-hô-hoa kóng, Bók-chiá chân-hāi Goá ê chháu-tiūⁿ ê iūⁿ, hō· i sī-soàⁿ; in ũ chai-ē ah. ²Só·-í Í-sek-liát ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa chek-pī hiah-ê iūⁿ-chhiⁿ Goá ê peh-siⁿ ê bók-chiá, án-ni kóng, Lín phah-soàⁿ Goá ê iūⁿ-kūn, lâi koáⁿ in khi, bô khoàⁿ-kòⁿ in; khoàⁿ ah, Goá beh chiàu lín só· kiáⁿ ê pháiⁿ lâi pān lín; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³Goá beh chū-chíp Goá ê iūⁿ-kūn só· chhun--ê, tui Goá só· koáⁿ in kàu ê ták-kok; chhoā in koh tò-lâi in ê tiâu, hō· in siⁿ-thoàⁿ choē-choē. ⁴Goá beh siat-líp bók-chiá tī-lí in, iūⁿ-chhiⁿ in; hō· in bô koh kiaⁿ-hiāⁿ gông-ngiáh, iáh bô kiám-chiò; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

⁵Iâ-hô-hoa kóng, Jit-chí beh kàu, Goá beh ká Tāi-pit heng-khiⁿ gī ê Ki; I beh choē ông lâi tī-lí; kiáⁿ tãi-chì ũ tì-hūi, tī toē-chhiūⁿ kiáⁿ kong-pêng kap kong-gī. ⁶Tng I ê jlt, Iû-tāi beh tit-tiòh kiù; Í-sek-liát beh an-jian khiā-khi; I ê miâ beh chheng-choē Iâ-hô-hoa lán ê gī. ⁷Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jit-chí beh kàu, lāng kí Iâ-hô-hoa ê éng-oáh lâi chiū-choē, bô beh kóng, I sī chhoā Í-sek-liát ê hō·-è tui Ai-kíp toē chiūⁿ-lâi--ê. ⁸In kí Iâ-hô-hoa ê éng-oáh lâi chiū-choā, sī beh kóng, I toà Í-sek-liát ê hō·-è chhoā in tui pak-hng ê toē, iáh tui kìⁿ-nā Goá só· koáⁿ in kàu ê toē chiūⁿ--lâi; in beh khiā-khi tī pún só·-chāi.

⁹Lūn-kàu hiah ê sian-ti. Goá ê sim tī goá ê lâi-bīn iu-siong; goá ê kut lóng gī-gī-chhoah; ũi-tiòh Iâ-hô-hoa kap I sèng ê oē, goá chhin-chhiūⁿ chiú-chui ê lāng, chhin-chhiūⁿ hō· chiú só· khah-iāⁿ ê lāng. ¹⁰In-ūi toē-hng moá-moá kiáⁿ im-loān ê lāng; koh in-ūi tú-tiòh chiū-chó, toē chiū pi-ai; không-ia ê chháu-tiūⁿ

lóng ko·-tâ; in só· kiáⁿ ê lō·, chiū-sī pháiⁿ; in ê sè-lèk bô cheng-tit. ¹¹Liân sian-ti kap chē-si, to sī siat-tók--ê; chiū tī Goá ê chhū-lāi, Goá iáh khoàⁿ-kìⁿ in ê pháiⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹²In-ūi án-ni, in ê lō· beh chhin-chhiūⁿ o·-àm-tiong kút-kút ê toē; in beh tú-tiòh koáⁿ-tiòk, tī-hia poah-tó; tng pān-lí in ê nī, Goá beh hō· chai-ē kàu tī in; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹³Tī Sat-má-lī-a ê sian-ti, Goá í-keng khoàⁿ-kìⁿ in ê gū-gōng; in thok Pa-lèk lâi chhām-gú, hō· Goá ê peh-siⁿ Í-sek-liát kiáⁿ chha-lō·. ¹⁴Tī Iâ-lō·-sat-léng ê sian-ti, Goá í-keng khoàⁿ-kìⁿ khó·-òⁿ ê sū; in kiáⁿ kan-im, choē sū pēh-chhát; koh chō· pháiⁿ lāng ê chhiú ná ũ lát; tì-kàu bô lāng hoē-thâu lī-khui i ê pháiⁿ; in tī Goá ê bīn-cheng, lóng chhin-chhiūⁿ Só·-to-má; khiā-khi tī-hia ê peh-siⁿ lóng chhin-chhiūⁿ Gô-mô·-lāh.

¹⁵Só·-í bān-kun ê Iâ-hô-hoa lūn-kàu chiaⁿ ê sian-ti, ũ án-ni kóng; Khoàⁿ ah, Goá beh ēng in-tin hō· in chiaⁿ, koh ēng khó· ê chú hō· in līm; in-ūi siat-tók ê sū chhut tī Iâ-lō·-sat-léng ê sian-ti, liū-heng piàn-toē. ¹⁶Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Chiaⁿ ê sian-ti tui lín chhām-gú--ê, lín bôh-tit thiaⁿ in ê oē; in ēng hu-ké kà-sī lín; só· kóng ê tī-siōng sī chhut tī in ê sim; m̄-sī chhut tī Iâ-hô-hoa ê chhui. ¹⁷In siōng-siōng tui biáu-sī Goá ê lāng kóng, Iâ-hô-hoa kóng lín beh hióng-siū pēng-an; koh tui it-chhè chiàu in sim ê kong-ngī lâi kiáⁿ ê lāng kóng, Tek-khak bô ũ chai-ē līm-kàu lín. ¹⁸Chī-chui kap Iâ-hô-hoa khè-háp, tit-tiòh thiaⁿ I ê oē lâi hiáu-ngō· ah? ¹⁹Chī-chui chū-ì thiaⁿ I ê oē ah? Khoàⁿ ah, Iâ-hô-hoa ê siū-khi chhin-chhiūⁿ toā hong hoat-chhut; chiū-sī chin thau ê kng-lê-hong, beh tng-sèh lâi kong-kek pháiⁿ-lāng ê thau-khak. ²⁰Iâ-hô-hoa ê sim só· gí-tiāⁿ--ê, iáu-bē choē, iáu-bē

chiâⁿ; I ê siū-khì tek-khak bô tò-túg, jít-āu lín beh bēng-pék thàu-thiat. ²¹Hiah ê sian-ti, Goá bô chhe in, in ka-kī cháu; Goá bô tùi in kóng, in ka-kī soan-thoân. ²²In nā kap Goá khè-háp, chiū tek-khak hō· Goá ê peh-siⁿ thiaⁿ Goá ê oē; hō· in hoē-thâu lī-khui in ê pháiⁿ-lō·, kap in só· kiâⁿ ê pháiⁿ. ²³Iâ-hô-hoa kóng, Goá kiám choè kún ê Siōng-tè, bô choè hng ê Siōng-tè mah? ²⁴Iâ-hô-hoa kóng, Lâng kiám oē bih tī ún-bát ê só-chāi, hō· Goá khoàⁿ i boē tiòh mah? Iâ-hô-hoa kóng, Goá kiám bô chhiong-moá tī thiⁿ-toē mah? ²⁵Goá í-keng thiaⁿ-kìⁿ hiah ê sian-ti só· kóng-ê, chiū-sī thok Goá ê miâ soan-thoân pèh-chhát; in kóng, Goá ū bāng-kìⁿ, goá ū bāng-kìⁿ. ²⁶Soan-thoân pèh-chhát ê sian-ti, chiū-sī soan-thoân in ê sim ê khúì-chà; in chún chit-hō ê sim, beh kàu tī-sī ah? ²⁷In ták-lâng chiong só· bāng--ê saⁿ-kap kóng-khí; siūⁿ beh hō· Goá ê peh-siⁿ boē-kì-tit Goá ê miâ; chhin-chhiūⁿ in ê liát-chó· in-ūi Pa-lék, lâi boē-kì-tit Goá ê miâ chit-iūⁿ. ²⁸Sian-ti nā ū bāng-kìⁿ thang kóng-khí i ê bāng; tit-tiòh Goá ê oē-ê, tiòh ēng sēng-sit thoân Goá ê oē; chho· khng kap beh thái oē pí-tit? Che sī Iâ-hô-hoa kóng-ê. ²⁹Iâ-hô-hoa kóng, Goá ê oē kiám m̄-sī chhin-chhiūⁿ hé, koh chhin-chhiūⁿ oē phah-phoà chiòh-poāⁿ ê toā-thui mah?

³⁰Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, hiah ê sian-ti tùi i ê tâng-phoāⁿ thau-théh Goá ê oē-ê, Goá kong-kek--in. ³¹Iâ-hô-hoa kóng, Hiah ê sian-ti ēng chhui-chhiūⁿ kóng, Che sī Iâ-hô-hoa kóng-ê; Goá kong-kek in. ³²Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, hiah-ê ēng ké ê bāng lâi choè sian-ti-ê; in kóng-khí in ê bāng; iah ēng in ê pèh-chhát, kap in ê hong-hàm, hō· Goá ê peh-siⁿ kiâⁿ chha-lō·; Goá kong-kek in; in-ūi Goá bô chhe in, iah bô bēng-lēng in, in lóng bô lī-ek chit ê

peh-siⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng-ê.

³³Nā chit ê peh-siⁿ, á-sī sian-ti, á-sī chè-si, mng lí kóng, Iâ-hô-hoa ū sím-mih tâng-tàⁿ ê bék-sī? lí chiū tiòh ká in kóng, Sím-mih tâng-tàⁿ ê bék-sī ah! Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh khì-sak lín, chiū-sī. ³⁴Kìⁿ-nā sian-ti, á-sī chè-si, á-sī peh-siⁿ, kóng, Iâ-hô-hoa tâng-tàⁿ ê bék-sī-ê; hit-hō lāng, Goá beh hēng-hoát i kap i ê ke. ³⁵Lín ták-lāng tùi i ê chhù-piⁿ, ták-lāng tùi i ê hiaⁿ-tī, tiòh án-ni kóng, Iâ-hô-hoa ū in sím-mih? Iâ-hô-hoa ū kóng sím-mih? ³⁶Iâ-hô-hoa tâng-tàⁿ ê bék-sī, chit-kù lín m̄-thang koh kóng; in-ūi ták-lāng só· kóng ê oē, beh choè in pún-sin ê tâng-tàⁿ; in-ūi lín chiong éng-oáh ê Siōng-tè, bān-kun ê Iâ-hô-hoa, lán ê Siōng-tè ê oē koé hō· i chhoáh-khì. ³⁷Lí tiòh tùi sian-ti án-ni kóng, Iâ-hô-hoa in lí sím-mih? Iâ-hô-hoa kóng sím-mih? ³⁸Lín nā kóng, Iâ-hô-hoa tâng-tàⁿ ê bék-sī, Iâ-hô-hoa chiū án-ni kóng, Goá chhe lāng kàu lín hia, ká lín kóng, M̄-thang kóng Iâ-hô-hoa tâng-tàⁿ ê bék-sī; lín iáu teh kóng chit-kù Iâ-hô-hoa tâng-tàⁿ ê bék-sī; ³⁹só·-í Goá beh choân-jian boē-kì-tit lín, chiong lín kap Goá só· siūⁿ-sù lín, í-kíp lín ê liát-chó· ê siâⁿ, tùi Goá ê bīn-chēng khì-sak. ⁴⁰Koh beh hō· éng-oán ê lēng-jio̍k, kap kú-tng ê kiàn-siàu, līm-kàu lín; kú-tng bô boē-kì--tit.

24 Pa-pí-lún ông Nī-pò·-kah-nī-sat chiong Iū-tāi ông Iok-ngá-kèng ê kiáⁿ Iâ-ko-ni-ngá, kap Iū-tāi ê kùì-chók, í-kíp kang-chhiūⁿ, thih-chhiūⁿ, tùi Iâ-lō·-sat-léng liáh--khì toà kàu Pa-pí-lún. Chit ê sū liáu-āu, Iâ-hô-hoa kí hō· goá khoàⁿ; ū nng kheng ê bū-hoa-kó, hē tī Iâ-hô-hoa ê tiān-chēng. ²Chit khia kheng toé siōng-hó ê bū-hoa-kó, chhin-chhiūⁿ khí-thâu sék ê bū-hoa-kó; chit khia kheng toé chin-pháiⁿ ê bū-hoa-kó, boē-chiáh--tit, in-ūi chin-

pháiⁿ. ³Iâ-hô-hoa chiū kā goá kóng, Iâ-lī-bí ah, lí khoàⁿ-kìⁿ sím-mih? Goá in kóng, Bû-hoa-kó; hó--ê chin-hó, pháiⁿ--ê chin-pháiⁿ, boē-chiáh--tit, in-ūi chin-pháiⁿ. ⁴Iâ-hô-hoa ê oē koh lîm-kàu goá kóng, Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Siū liáh--khì ê Iû-tāi lāng, chiū-sī Goá chhe in lī-khui chit só·chāi kàu Ka-lék-tí lāng ê toē--ê; Goá beh khoàⁿ in chhin-chhiūⁿ chiaⁿ ê hó ê bû-hoa-kó; hō· in tit-tiōh hok-khì. ⁶Goá beh koàn-kò· in, hō· in tit-tiōh hok-khì; chhoā in tò-lāi chit só·chāi; Goá iáh beh kiàn-líp in, bô koh húi-hoāi in; chai-poē in, bô kā i pūih--khí-lāi. ⁷Goá beh hō· in ū hit-hō sim, oē bat Goá; chai Goá sī Iâ-hô-hoa; in beh choē Goá ê peh-siⁿ, Goá beh choē in ê Siōng-tè; in-ūi in beh chit-sim kui-êng Goá. ⁸Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Iû-tāi ông Se-tí-ka, kap i chiaⁿ ê kùi-chók, kap Iâ-lō·sat-léng só· chhun, iáu lâu tī chit só·chāi ê peh-siⁿ, í-kip khiā-khí tī Ai-kip toē--ê, Goá khoàⁿ in chhin-chhiūⁿ chiaⁿ ê pháiⁿ ê bû-hoa-kó, boē-chiáh--tit, in-ūi chin pháiⁿ. ⁹Goá beh chiong in kau-chhut, hō· in liū-lóh tī thiⁿ-ē bān-kok, tú-tiōh kan-khók; iáh tī Goá koáⁿ in kàu ê ták só·chāi, chiáⁿ-choē lēng-jiók, choē oē-piⁿ, choē ki-chhi, choē chiū-chók. ¹⁰Goá beh ēng to-kiām, ēng ki-hng, ēng un-ék, kàu in tiong-kan; tit-kàu in siū biát tī Goá só· siūⁿ-sù in kap in liát-chók ê toē.

25 Tng Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng ê sì--nī, chiū-sī Pá-pí-lūn ông Nî-pò·kah-nî-sat goān--nī, ū lūn-khí Iû-tāi peh-siⁿ ê oē lîm-kàu Iâ-lī-bí. ²Sian-ti Iâ-lī-bí chiū chiong chit ê oē tui Iû-tāi cheng peh-siⁿ, í-klp it-chhè khiā-khí Iâ-lō·sat-léng ê lāng kóng: ³Tui Iû-tāi ông A-būn ê kiáⁿ Iok-se-a chấp-saⁿ--nī, kàu taⁿ, jī-chấp-saⁿ nī kú, ū Iâ-hô-hoa ê oē lîm-kàu goá; goá í-keng tui lín kóng;

koh chá-chá khí-lāi kóng; tók-tók lín m̄-thiaⁿ. ⁴Iâ-hô-hoa iā chá-chá khí--lāi, chhe I ê lô·pòk cheng sian-ti kàu lín chia; nā-sī lín bô thiaⁿ-thàn, iáh bô àⁿ hī-khang lāi thiaⁿ. ⁵I kóng, Lín ták-lāng tiōh oát-thâu lī-khui i ê pháiⁿ-lō·, kap lín só· choē ê pháiⁿ; chiū thang khiā-khí Iâ-hô-hoa só· siūⁿ-sù lín, kap lín ê liát-chók ê toē, tui kó·chá kàu éng-oán. ⁶M̄-thang thàn pát-hō ê siōng-tè, hók-sāi kúi-pài in; m̄-thang ēng lín ê chhiú só· choē--ê, lāi jiá Goá ê siū-khì; án-ni Goá chiū bô kàng chai-ē hō· lín. ⁷Chóng-sī lín bô thiaⁿ-thàn Goá, keng-jian ēng chhiú só· choē--ê, jiá Goá ê siū-khì, hām-hāi ka-kī; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁸Só· í bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, In-ūi lín bô thiaⁿ-thàn Goá ê oē, khoàⁿ ah, Goá beh tiâu pak-hng chiaⁿ ê chók, kap Goá ê lô·pòk Pá-pí-lūn ông Nî-pò·kah-nî-sat, lāi kong-kek chit só·chāi, kap chit só·chāi khiā-khí ê peh-siⁿ, í-kip si-ūi ê liát-pang, Goá beh it-chhīn châu-biát in, hō· in choē thang gông-ngiáh, thang ki-chhi, éng-oán pha-hng ê só·chāi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁰Koh in tiong-kan hoaⁿ-hí ê siaⁿ, khoài-lók ê siaⁿ, sin-kiáⁿ-sai ê siaⁿ, sin-niū ê siaⁿ, oe-bō ê siaⁿ, kap teng ê kng, Goá beh hō· in lóng soah. ¹¹Choân-toē tek-khak pha-hng, hō· lāng gông-ngiáh; chiaⁿ ê liát-pang beh hók-sāi Pá-pí-lūn ông chhit-cháp-nī. ¹²Chhit-cháp-nī í-keng moá, Goá beh heng-hoát Pá-pí-lūn ông, kap i ê kok ê choē, koh hō· Ka-lék-tí lāng ê toē éng-oán pha-hng; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹³Goá beh ēng Goá só· kóng kong-kek hit-ê toē ê sū, lóng kàu tī in; chiū-sī kìⁿ-nā kì tī chit pún chheh, Iâ-lī-bí só· lūn-khí chiaⁿ ê kok só· chhām-gú--ê. ¹⁴In-ūi ū choē-choē kok, kap toā ê kun-ông, beh ēng in Ka-lék-tí lāng choē lô·pòk; Goá iáh beh chiàu in ê só· kiáⁿ, kap in ê chhiú só· choē--ê,

pò-èng in.

¹⁵Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, tùi goá án-ni kóng, Lí tùi Goá ê chhiú chih chit poe siū-khì ê chiú, hō· Goá só· chhe lí khi ê liát-kok lim. ¹⁶In lim-liáu chiū tian-tian tó-tó, iáh beh hoat-kông; in-ūi Goá hō· to-kiàm kàu in tiong-kan. ¹⁷Goá chiū tùi Iâ-hô-hoa ê chhiú chih chit ê poe; hō· Iâ-hô-hoa só· chhe goá khi ê liát-kok lim--i. ¹⁸Chiū-sī Iâ-lō·sat-léng kap Iū-tāi chiah ê siāⁿ, í-kip in ê liát-ông kùi-chók; hō· in pha-hng; choè thang gông-ngiáh, thang ki-chhi, thang chiū-chó--ê, chhin-chhiūⁿ kin-á-jit chit-iūⁿ. ¹⁹Koh Ai-kip ông Hoat-ló, kap i ê jîn-sîn, kùi-chók, cheng peh-siⁿ; ²⁰kap saⁿ-chham-chhap ê peh-siⁿ, O·su toē chiah ê ông, Hui-lī-sū toē chiah ê ông, A-sít-ki-lūn, Ka-sat, Í-kek-lūn, í-kip A-sít-tút só· chhun ê lāng; ²¹koh Í-tong, Mô·ap, kap A-būn ê hō·-è; ²²Chhui-lō liát-ông, Se-tùn liát-ông, hái-goā ê hái-sū ê liát-ông; ²³Tí-tàn, Thê-má, Pò·su, kap it-chhè thì pìn-piⁿ--ê; ²⁴A-lat-pek ê liát-ông, tiàm tī không-iá saⁿ-chham-chhap ê peh-siⁿ ê liát-ông; ²⁵Sim-lī ê liát-ông, Í-lân ê liát-ông, Bí-thài ê liát-ông; ²⁶pak-hng hng-kūn ê liát-ông, chit-ê hit-ê, í-kip thiⁿ-ē bān-kok lim--i; í-āu Si-sa-khek ông iáh beh lim--i. ²⁷Lí tiōh kā in kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lín tiōh lim, lâi chui, lâi thờ, lâi poáh-tó; bô koh khí-lâi; in-ūi Goá hō· to-kiàm kàu lín tiong-kan. ²⁸In nā m̄-khéng tùi lí ê chhiú chih chit ê poe khi lim, lí chiū tiōh kā in kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín koat-toàn tiōh lim. ²⁹In-ūi Goá kàng chai-ē tùi hit ê ēng Goá ê miá lâi chheng ê siāⁿ khí-chhiú, lín oē it-chhīn bián hêng-hoat mah? tek-khak boē bián-tit; in-ūi Goá beh bēng-lēng to-kiàm līm-kàu toē-chiūⁿ lóng-chóng ê peh-siⁿ; che sī bān-kun ê

Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³⁰Só·í lí tiōh tùi in soan-thoan che it-chhè ê oē, lâi kong-kek in, kóng, Iâ-hô-hoa beh tùi téng-bīn âu-kiò, tùi I khiā-khí ê sèng-só· chhut-siaⁿ, tùi I ê iūⁿ-kūn toā-siaⁿ âu-kiò; I beh tùi toē-chiūⁿ lóng-chóng ê peh-siⁿ hoah-hiām, chhin-chhiūⁿ tǎh phū-tô-ê chit-iūⁿ. ³¹Beh ū hoah ê siaⁿ thiaⁿ kàu toē-kék; in-ūi Iâ-hô-hoa beh kap liát-kok kè-kàu; kìⁿ ū hiat-khì--ê, I beh kap in cheng-piān; lūn-kàu pháiⁿ-lāng, I beh chiong in kau hō· to-kiàm; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

³²Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, beh ū chai-ē tùi chit-kok hoat kàu hit-kok; koh ū toā pò-thâu-hong tùi toē-kék khí. ³³Tng hit-jit, Iâ-hô-hoa só· thài--ê, tùi toē ê chit-pēng kàu toē ê hit-pēng lóng ū; bô lāng thi-khau, bô lāng kā i siu-síp, bô lāng kā i bāi-chòng; beh chiāⁿ-choè toē-chiūⁿ ê pūn-sò. ³⁴Bók-chiá ah, lín tiōh ai-khau âu-kiò; iūⁿ-kūn ê thâu-bák ah, lín tiōh kō tī hé-hu-tiong; in-ūi lín siū-thai kap hun-soàⁿ ê jit-kí í-keng kàu; lín beh tó--lòh-khì chhin-chhiūⁿ lāng só· hoaⁿ-hí ê khi-kū ka-lauh. ³⁵Bók-chiá bô lō· thang tô-cháu, iūⁿ-kūn ê thâu-bák iáh bô lō· thang thoat-lī. ³⁶Ū bók-chiá âu-kiò ê siaⁿ, ū iūⁿ-kūn ê thâu-bák teh ai-khau; in-ūi Iâ-hô-hoa hō· in ê chháu-tiūⁿ pha-hng. ³⁷Iâ-hô-hoa hoat-chhut bēng-liát ê siū-khì; pēng-an ê iūⁿ-tiâu chiāⁿ-choè léng-chēng. ³⁸I chhin-chhiūⁿ sai lī-khui i ê hiát; in-ūi khi-ap ê bēng-liát koh in-ūi I siū-khì ê bēng-liát; in ê toē lóng chiāⁿ-choè thang gông-ngiáh--ê.

26 Iū-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng khí-thâu chē-ūi ê sī, ū chit ê oē tùi Iâ-hô-hoa lâi, kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, ²Lí tiōh khiā tī Iâ-hô-hoa ê chhiū ê iⁿ-lāi; ū Iū-tāi chiah ê siāⁿ lâi Iâ-hô-hoa ê chhiū kèng-pài--ê; lí tiōh ēng Goá lóng-chóng bēng-lēng lí

tùi in kóng ê oē, kā in kóng; m̄-thang chió chít-kù. ³Kiám-chhái in khéng thiaⁿ-thàn, ták-lâng hoē-thâu lī-khui in ê pháiⁿ-lō̄; chiū Goá ùi-tiòh in só· kiāⁿ ê pháiⁿ, siūⁿ beh kàng hō· in ê chai-ē, thang thè-hoé. ⁴Lí tiòh kā in kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín nā m̄-khéng thiaⁿ Goá, lâi kiāⁿ Goá só· siat tī lín bīn-chêng ê lút-hoat; lâi thiaⁿ-thàn Goá só· chhe kàu lín hia Goá chiaⁿ ê lô·pók, chêng sian-ti ê oē; chiū-sī Goá chá-chá khí--lâi só· chhe-ê, (chóng-sī lín bô thiaⁿ); ⁶chiū Goá beh hō· chit keng chhù chhin-chhiūⁿ Sī-lô; hō· chit ê siāⁿ choē toē-chiūⁿ bān-kok chiū-chó· ê oē-pìⁿ. ⁷Iâ-lī-bí tī Iâ-hô-hoa ê chhù-lâi kóng chiaⁿ-ê oē; chē-si, sian-ti, kap chêng peh-siⁿ lóng ũ thiaⁿ-kìⁿ. ⁸Iâ-lī-bí chiong Iâ-hô-hoa hoan-hù i tùi chêng peh-siⁿ kóng ê oē, it-chīn kóng-liáu; chē-si, sian-ti, kap chêng peh-siⁿ lóng lâi liáh--i, kóng, Lí tek-khak tiòh sí. ⁹Lí siāⁿ-sū thok Iâ-hô-hoa ê miâ lâi chhām-gú, kóng, Chit keng chhù beh chhin-chhiūⁿ Sī-lô, chit ê siāⁿ beh pha-hng, bô lêng khiā-khí ah? Tùi án-ni chêng peh-siⁿ lóng tī Iâ-hô-hoa ê chhù chū-chíp kàu Iâ-lī-bí hia.

¹⁰Iū-tāi ê kù-chók thiaⁿ-kìⁿ chiaⁿ ê tãi-chì, chiū tùi ông-kiong chiūⁿ-kàu Iâ-hô-hoa ê chhù; chē tī Iâ-hô-hoa ê chhù sin-m̄ng ê m̄ng-kháu. ¹¹Chē-si, sian-ti, tùi kù-chók kap chêng peh-siⁿ kóng, Chit lêng tiòh gí i sí-choē; in-ūi i ũ chhām-gú kong-kek chit ê siāⁿ; tú-tú chhin-chhiūⁿ lín chhin-hī só· thiaⁿ--ê. ¹²Iâ-lī-bí chiū tùi chiaⁿ ê kù-chók kap chêng peh-siⁿ kóng, Iâ-hô-hoa chhe goá chhām-gú, kong-kek chit keng chhù, kap chit ê siāⁿ; kóng-khí lín só· ũ thiaⁿ-kìⁿ chiaⁿ-ê it-chhè ê oē. ¹³Só·-í lín taⁿ tiòh koé lín ê lô·, kap lín ê só· choē; thiaⁿ-thàn lín ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa ê siaⁿ; Iâ-hô-hoa chiū beh thè-hoé I só· beh kàng hō· lín

ê chai-ē. ¹⁴Lūn-kàu goá, khoàⁿ ah, goá tī lín ê chhiú-thâu; lín khoàⁿ choē hó, khoàⁿ choē eng-kai--ê, chiū chiàu án-ni khoán-thāi goá. ¹⁵Chóng-sī lín tiòh khak-sít chai; nā hāi-sí goá, chiū beh hō· bô-choē ê huìh kui tī lín, kap chit ê siāⁿ, kap kī-tiong khiā-khí ê peh-siⁿ; in-ūi Iâ-hô-hoa sít-chāi ũ chhe goá kàu lín chia, chiong chiaⁿ-ê it-chhè ê oē, thoân kàu lín ê hī-khang. ¹⁶Kù-chók kap chêng peh-siⁿ chiū kā chē-si sian-ti kóng, Chit-lâng m̄ eng-kai gí i sí-choē; in-ūi i sī thok Iâ-hô-hoa, lán ê Siōng-tè ê miâ, lâi tùi lán kóng. ¹⁷Kok-lāi ê lâu-toā chiū ũ kúi-nā lêng khí--lâi, tùi chū-hoē ê chêng peh-siⁿ kóng, Tng Iū-tāi ông Hi-se-ka ê jít, ũ Mô·-lī-sa lêng, Bí-ka, tùi Iū-tāi ê chêng-lâng chhām-gú, kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Sek-an beh hō· lêng loē chhin-chhiūⁿ chhām-hng; Iâ-lō·-sat-léng beh pìⁿ-choē thô-tui; chit keng tiān ê soaⁿ beh chhin-chhiūⁿ chhiū-nâ koāiⁿ ê só·-chāi. ¹⁹Iū-tāi ông Hi-se-ka kap chêng Iū-tāi lêng, kiám ũ hō· i sí mah? Hi-se-ka kiám m̄-sī keng-ùi Iâ-hô-hoa, khún-kiū Iâ-hô-hoa ê un; Iâ-hô-hoa chiū thè-hoé I só· kóng beh kàng hō· in ê chai-ē mah? Taⁿ nā hāi-sí chit-lâng, lán chiū-sī choē toā pháiⁿ, hāi ka-kī ê siⁿ-miâ.

²⁰Koh ũ chit-lâng thok Iâ-hô-hoa ê miâ lâi soan-thoân; sī Ki-liát-iâ-lim lêng Sī-má-ngá ê kiáⁿ O·-lī-a; i chiàu Iâ-lī-bí it-chhè ê oē lâi soan-thoân, kong-kek chit ê siāⁿ kap chit ê toē. ²¹Iok-ngá-kèng ông kap i ê chêng ióng-sū kù-chók thiaⁿ-kìⁿ i ê oē, ông chiū siūⁿ beh hō· i sí; O·-lī-a thiaⁿ-kìⁿ chiū kiaⁿ, cháu-khì Ai-kíp. ²²Iok-ngá-kèng ông chhe lêng khi Ai-kíp, chiū-sī A-kek-pho ê kiáⁿ Í-lī-ná-tan kap kúi-nā lêng kàu Ai-kíp. ²³In chiū tùi Ai-kíp liáh O·-lī-a chhut--lâi, sàng kàu Iok-ngá-kèng ông hia; ông ēng to thāi i, hiat i ê sin-si tī

pêng-siông lêng ê bōng. ²⁴Chóng-sī Sa-hoan ê kiáⁿ A-hi-kam pó-hō· Iā-lī-bí, chiaⁿ bô kau tī peh-siⁿ ê chhiú, hō· i sí.

27 Iū-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng khí-thâu chē-ūi ê sī, ū chit ê oē tùi Iā-hô-hoa līm-kàu Iā-lī-bí kóng, Iā-hô-hoa tùi goá án-ni kóng, Lí ūi ka-kī choē soh kap taⁿ, hē tī lí ê ām-kún; thok-tiōng lāi Iā-lō·sat-léng kìⁿ Iū-tāi ông Se-tí-ka hiah ê sù-chiá ê chhiú; hō· in toà hiah ê mih kàu Í-tong ông, Mô·ap ông, A-bún chók ê ông, Chhui-lô ông, Se-tùn ông hia. ⁴Koh bēng-lēng sù-chiá tùi in ê chú kóng, Bān-kun ê Iā-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Lín tiōh tùi lín ê chú án-ni kóng, ⁵Goá ēng Goá ê toā koān-lēng, kap Goá chhun-chhut ê chhiú, chhòng-chō toē kap toē-chiūⁿ ê lêng, í-kíp cheng-siⁿ; chiong i siúⁿ-sù Goá só· khoàⁿ-choē háp-gī--ê. ⁶Taⁿ Goá chiong chiaⁿ ê toē lóng kau hō· Goá ê lô·pók Pa-pí-lūn ông, Nī-pò·kah-nī-sat ê chhiú; Goá iah chiong chhān-iá ê cháu-siū hō· i, choē i ê chhe-ēng. ⁷Liát-kok lóng beh hók-sāi i, í-kíp i ê kiáⁿ, i ê sun; tít-kàu i pún-kok tú-tiōh pò-èng ê jít kàu; hit-sí choē-choē kok kap toā kun-ông beh ēng i choē lô·pók. ⁸Nā ū sím-mih peh-siⁿ, sím-mih kok, m̄-khéng hók-sāi chit ê Pa-pí-lūn ông Nī-pò·kah-nī-sat, iah m̄-khéng chiong ām-kún koà Pa-pí-lūn ông ê taⁿ-ê; Goá beh ēng to-kiām, ēng ki-hng, ēng un-ék hēng-hoat hit ê peh-siⁿ, tít-kàu Goá chioh i ê chhiú lāi it-chīn biát in; che sī Iā-hô-hoa kóng--ê. ⁹Chóng-sī lín, lín m̄-thang thiaⁿ lín ê sian-ti, lín ê pok-koà--ê, lín ê oān-bāng--ê, lín ê kiáⁿ siā-sút ê, lín ê sai-kong; in kā lín kóng, Lín boē tì-kàu hók-sāi Pa-pí-lūn ông. ¹⁰In tùi lín chhām-gú pēh-chhát, beh hō· lín chhian-soá lī-khui pún só·-chāi hng-hng; tì-kàu Goá koáⁿ lín chhut, hō· lín biát-bô. ¹¹Tók-tók nā

ū sím-mih peh-siⁿ khéng chiong ām-kún koà Pa-pí-lūn ông ê taⁿ, lāi hók-sāi i--ê, Goá beh hō· i iū-goān toà tī pún só·-chāi, thang chēng-choh, thang khiā-khí; che sī Iā-hô-hoa kóng--ê.

¹²Goá chiū chiàu chiaⁿ-ê it-chhè ê oē, tùi Iū-tāi ông Se-tí-ka kóng, Tiōh chiong lín ê ām-kún koà Pa-pí-lūn ông ê taⁿ, lāi hók-sāi i kap i ê peh-siⁿ, chiaⁿ oē tit-tiōh oah. ¹³Lí kap lí ê peh-siⁿ siáⁿ-sū beh in-ūi to-kiām, in-ūi ki-hng, in-ūi un-ék lāi sí, chiàu Iā-hô-hoa lūn-khí m̄-khéng hók-sāi Pa-pí-lūn ông hit-hō kok ê oē ah? ¹⁴Hiah ê sian-ti kā lín kóng, Lín boē tì-kàu hók-sāi Pa-pí-lūn ông, bōh-tit thiaⁿ--in; in-ūi in tùi lín só· soan-thoan--ê sī pēh-chhát. ¹⁵Iā-hô-hoa kóng, Goá bô chhe in, chóng-sī in thok Goá ê miā soan-thoan pēh-chhát; tì-kàu Goá chiong lín kap hiah ê tùi lín soan-thoan ê sian-ti, lóng koáⁿ chhut, saⁿ-kap biát-bô.

¹⁶Goá koh tùi chiaⁿ ê chè-si kap chit kok ê chēng peh-siⁿ kóng, Iā-hô-hoa án-ni kóng, Lín m̄-thang thiaⁿ hiah ê sian-ti tùi lín só· chhām-gú--ê; in kóng, Khoàⁿ ah, Iā-hô-hoa ê chhū ê khi-kū bô joā-kú beh tùi Pa-pí-lūn toà tò-lāi; kī-sit in tùi lín só· soan-thoan--ê, sī pēh-chhát. ¹⁷Bōh-tit thiaⁿ--in, tiōh hók-sāi Pa-pí-lūn ông, lāi tit-tiōh oah; mih-sái hō· chit ê siāⁿ pīⁿ-choē pha-hng? ¹⁸In nā kó-jiān sī sian-ti, ū Iā-hô-hoa ê oē kàu tī in, in chiū tiōh kiū bān-kun ê Iā-hô-hoa, hō· hiah-ê tī Iā-hô-hoa ê chhū, kap Iū-tāi ê ông-kiong, kap Iā-lō·sat-léng chhun ê khi-kū, bô poaⁿ khi Pa-pí-lūn. ¹⁹In-ūi bān-kun ê Iā-hô-hoa án-ni kóng, Lūn-kàu chiaⁿ ê tâng thiāu, tâng hái, phūn-chō, kap lâu tī chit ê siāⁿ só· chhun ê khi-kū; chiū-sī Pa-pí-lūn ông Nī-pò·kah-nī-sat liāh Iū-tāi ông Iok-ngá-kèng ê kiáⁿ Iā-ko-

nî-ngá, kap Iû-tâi Iâ-lō·sat-léng chiah ê chun-kùi ê lāng, tùi Iâ-lō·sat-léng kàu Pa-pí-lûn ê sī, só· bô chhiúⁿ--khì-ê; ²¹sit-chāi bān-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Lūn-kàu lâu tī Iâ-hô-hoa ê chhù, kap Iû-tâi ông-kiong, kap Iâ-lō·sat-léng ê khì-kū, hiah ê beh poaⁿ kàu Pa-pí-lûn lâu tī-hia; kàu Goá koàn-kò· in ê jlt, chiū Goá beh toà in chiūⁿ-lâi, koh kui chit ê só·chāi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

28 Tng hit-nî, Iû-tâi ông Se-tí-ka khí-thâu chē-tūi ê tē sî-nî gō· gēh, Ki-piàn lāng Ap-sok ê kiáⁿ, sian-ti Hap-ná-nî-ngá, tī Iâ-hô-hoa ê chhù, tng chiah ê chē-si kap cheng peh-siⁿ ê bīn-chēng, tùi goá kóng, ²Bāu-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê siōng-tè án-ni kóng, Goá í-keng at-chhih Pa-pí-lûn ông ê taⁿ. ³Nng-nî-lāi Goá beh chiong Pa-pí-lûn ông Nî-pò·kah-nî-sat tùi chit só·chāi chhiúⁿ--khì kàu Pa-pí-lûn, chiū-sī Iâ-hô-hoa ê chhù it-chhè ê khì-kū; lóng beh hō· i tò-túg--lâi chit só·chāi. ⁴Goá koh beh chiong Iû-tâi ông Iok-ngá-keng ê kiáⁿ Iâ-ko-nî-ngá kap siū-liáh kàu Pa-pí-lûn hiah ê Iû-tâi lāng, hō· in tò-túg lâi chit só·chāi, in-ūi Goá beh at-chhih Pa-pí-lûn ông ê taⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁵Hit-si sian-ti Iâ-lī-bí tng chiah ê chē-si ê bīn-chēng, kap khiā tī Iâ-hô-hoa ê chhù cheng peh-siⁿ ê bīn-chēng, tùi sian-ti Hap-ná-nî-ngá kóng, sian-ti Iâ-lī-bí kóng, A-bēng, goān Iâ-hô-hoa án-ni kiáⁿ; goān Iâ-hô-hoa chiáⁿ lí só· chhàm-gú chiah ê oē; chiong Iâ-hô-hoa chhù-lâi ê khì-kū, kap it-chhè siū-liáh--khì ê lāng, tùi Pa-pí-lûn tò-lâi chit só·chāi. ⁷Chóng-sī goá tùi lí kap cheng peh-siⁿ só· kóng ê oē, lí tiōh thiaⁿ. ⁸Tùi kó·chá í-lâi, lí goá í-chēng hiah ê sian-ti, tùi choē-choē só·chāi, kap toā-kok, chhàm-gú kau-chiàn, chai-ē, un-ék. ⁹Sian-ti chhàm-gú

pēng-an, hit ê sian-ti ê oē tit-tiōh èng-giām, chiū chai hit ê sian-ti chin-chiáⁿ sī Iâ-hô-hoa só· chhe--ê. ¹⁰Tùi án-ni, sian-ti Hap-ná-nî-ngá chiong sian-ti Iâ-lī-bí ām-kún ê taⁿ thēh--khí-lâi, kā i at-chhih. ¹¹Hap-ná-nî-ngá koh tng cheng peh-siⁿ ê bīn-chēng kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Nng-nî-lāi, Goá beh chiàu án-ni tùi liát-kok ê ām-kún at-chhih Pa-pí-lûn ông Nî-pò·kah-nî-sat ê taⁿ. Sian-ti Iâ-lī-bí chiū choē i khì. ¹²Sian-ti Hap-ná-nî-ngá chiong sian-ti Iâ-lī-bí ām-kún ê taⁿ at-chhih liáu-āu, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Lí tiōh khì kā Hap-ná-nî-ngá kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí at-chhih chhā ê taⁿ, beh choē thih ê taⁿ lâi thoē--in. ¹⁴In-ūi bān-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Goá chiong thih ê taⁿ koà tī liát-pang ê ām-kún, hō· in hók-sāi Pa-pí-lûn ông Nî-pò·kah-nî-sat; in lóng beh hók-sāi i; Goá iah chiong chhān-ia ê cháu-siū hō· i. ¹⁵Sian-ti Iâ-lī-bí chiū tùi sian-ti Hap-ná-nî-ngá kóng, Hap-ná-nî-ngá ah, lí tiōh thiaⁿ; Iâ-hô-hoa pēng-bô chhe lí, lí keng-jian hō· chit ê peh-siⁿ óa-khò pēh-chhát. ¹⁶Só·í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí khoàⁿ, Goá beh hō· lí lī-khui sè-kan; lí kin-nî tek-khak sí, in-ūi lí kóng poē-gék Iâ-hô-hoa ê oē. ¹⁷Hit-nî chhit-gēh, sian-ti Hap-ná-nî-ngá chiū sí.

29 Sian-ti Iâ-lī-bí tùi Iâ-lō·sat-léng kià-phoe hō· siū-liáh iáu tī-teh--ê ê lâu-toā, kap chiah ê chē-si, sian-ti, cheng peh-siⁿ, chiū-sī Nî-pò·kah-nî-sat tùi Iâ-lō·sat-léng liáh kàu Pa-pí-lûn--ê. ²Che sī tī Iâ-ko-nî-ngá ông kap thài-hō·, thài-kām, kap Iû-tâi Iâ-lō·sat-léng ê kùi-chók, í-klp kang-chhiūⁿ, thih-chhiūⁿ, lóng lī-khui Iâ-lō·sat-léng ê liáu-āu.) ³Hit-tiuⁿ phoe thok-tiōng Sa-hoan ê kiáⁿ Í-lī-a-sat, kap Hi-lék-ka ê kiáⁿ Ki-má-lī, toà--khì; chí nng lāng chiū-sī Iû-tâi ông Se-tí-ka chhe--khì Pa-

pí-lún, kìⁿ Pa-pí-lún ông, Nî-pò·kah-nî-sat--ê. ⁴Phoe-lâi kóng: Bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, tùi it-chhè siū-liáh-khì--ê, chiū-sī Goá hō· in tùi Iâ-lō·sat-léng siū-liáh kàu Pa-pí-lún ê lāng, án-ni kóng, ⁵Lín tiòh khí-chhù lāi khiā-khí; choi-hng lāi chiáh i ê ké-chí; ⁶Chhoā-bó· lāi siⁿ-kiáⁿ, cha-bó·-kiáⁿ; kā lín ê kiáⁿ chhoā-bó·; hō· lín ê cha-bó·-kiáⁿ chhut-kè; hō· in siⁿ-kiáⁿ, cha-bó·-kiáⁿ; thang tī-hia ke-thiⁿ choē-choē, bô kiám-chiō. ⁷Goá só· hō· lín siū-liáh--khì hit ê siāⁿ, lín tiòh tô·bô i ê pêng-an, thoè i kí-tó Iâ-hô-hoa; in-ūi i tit-tiòh pêng-an, lín iáh tè i pêng-an. ⁸Bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Bôh-tit hō· lín tiong-kan ê sian-ti kap pok-koā--ê ín-iú; iáh bôh-tit sìn lín ê bāng, chiū-sī lín só· bāng-kìⁿ--ê. ⁹In-ūi in thok Goá ê miâ tùi lín soan-thoân pèh-chhát-oē; Goá pêng-bô chhe in; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁰In-ūi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Pa-pí-lún chhit-cháp nî ê kî-hān í-keng moá, Goá beh lîm-kàu lín, chiāⁿ Goá tùi lín só· kóng ê hó-oē; hō· lín tò-lāi chit ê só·-chāi. ¹¹Iâ-hô-hoa kóng, Goá chai Goá tùi lín só· chûn ê ì-sù, sī siúⁿ-sù pêng-an ê ì-sù, m̄-sī kàng chai-ê; beh hō· lín bé-kéng ū òng-bāng. ¹²Hit-si lín beh kiū-kiò Goá, beh khi kî-tó Goá, Goá beh thiaⁿ lín. ¹³Lín beh chhē Goá, lāi tú-tiòh; in-ūi lín beh choan-sim chhē Goá. ¹⁴Iâ-hô-hoa kóng: Goá beh hō· lín chhē-tiòh; Goá iáh beh hō· lín siū-liáh ê lāng tò-túg--lāi; beh tùi Goá só· koáⁿ lín kàu ê ták-kok ták só·-chāi chū-chip lín; iáh beh hō· lín tò-lāi pún só·-chāi, chiū-sī Goá só· hō· lín tùi hia siū-liáh--ê; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹⁵In-ūi lín kóng, Iâ-hô-hoa tī Pa-pí-lún kā goán heng-khí sian-ti. ¹⁶Taⁿ Iâ-hô-hoa lūn-kàu chē Tāi-plt pó-chō ê ông, iáh lūn-kàu

tiām tī chit ê siāⁿ ê cheng peh-siⁿ, chiū-sī bô kap lín saⁿ-kap siū-liáh ê hiaⁿ-tī; ¹⁷bân-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh ēng to-kiām, ēng ki-hng ēng un-ék, kàu tī in; hō· in chhin-chhiūⁿ kék-pháiⁿ ê bû-hoa-kó, pháiⁿ kàu boē-chiáh-tit. ¹⁸Goá beh ēng to-kiām, ēng ki-hng, ēng un-ék tui-jip in; hō· in liū-lóh tī thiⁿ-ē bân-kok; tī Goá koáⁿ in kàu ê ták-kok, choè thang chiū-chó·, thang gōng-ngiáh thang ki-chhi, thang lēng-jiók--ê. ¹⁹Iâ-hô-hoa kóng, Che sī in-ūi in bô thiaⁿ-thàn Goá ê oē, chiū-sī Goá chhe Goá chiah ê lô·pók cheng sian-ti kā in kóng ê oē; sī chá-khí-lāi chhe in; chóng-sī lín bô thiaⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²⁰Só·-í lín it-chhè siū-liáh--khì ê, chiū-sī Goá tùi Iâ-lō·sat-léng chhe kàu Pa-pí-lún--ê, lín lóng tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē.

²¹Bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, lūn-kàu Ko-nāi-ngá ê kiáⁿ A-hap, kap Má-se-ngá ê kiáⁿ Se-tí-ka, in thok Goá ê miâ tùi lín soan-thoân pèh-chhát: Khoàⁿ ah, Goá beh chiong in kau tī Pa-pí-lún ông Nî-pò·kah-nî-sat ê chhiú; i beh tī lín ê bîn-cheng thāi in. ²²Iū-tāi siū-liáh ê cheng-lāng tī Pa-pí-lún--ê, beh ēng chí nng lāng choē oē-piⁿ chiū-chó· lāng, kóng, Goān Iâ-hô-hoa hō· lí chhin-chhiūⁿ Se-tí-ka A-hap, hō· Pa-pí-lún ông ēng hé sio--i. ²³In tī Í-sek-liát-tiong choē-chhut kiàn-siāu ê sū; im in chhù-piⁿ ê bó·; koh thok Goá ê miâ soan-thoân pèh-chhát, Goá só· bô bēng-lēng in--ê; chai--ê sī Goá, choè kan-cheng--ê iáh sī Goá; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

²⁴Lūn Nî-hi-lān lāng Sī-má-ngá, lí tiòh kóng, Bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lí bat ēng ka-kī ê miâ kià phoe hō· Iâ-lō·sat-léng ê cheng peh-siⁿ, kap chē-si

Má-se-ngá ê kiáⁿ Se-hoan-ngá, kap cheng ch-si kóng, Iâ-hô-hoa ū siat-líp lí choè chè-si, lâi thoè chè-si Iâ-hô-iâ-tâi, hō· lín kam-tok Iâ-hô-hoa ê chhù, thang chiong it-chhè khong-khám ka-kī chheng choè sian-ti ê lāng, ēng chhâ-kê kâ i kê, ēng só kâ i só. ²⁷Hiān-kim A-ná-tút lāng Iâ-lī-bí tui lín ka-kī chheng choè sian-ti, lín siáⁿ-sū bô chek-pī i ah? ²⁸In-ūi i kià-phoe kàu Pá-pí-lūn, kâ goán kóng, Siū-liáh ê si beh kú-tng; lín tiòh khí chhù lâi khiā-khí; choh-hng lâi chiah ké-chí. ²⁹Chè-si Se-hoan-ngá chiū chiong chit tiuⁿ phoe thak hō· sian-ti Iâ-lī-bí thiaⁿ. ³⁰Tui án-ni, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, ³¹Lí tiòh kià phoe hō· it-chhè siū-liáh ê lāng kóng, Iâ-hô-hoa lūn-kàu Nī-hi-lān lāng Sī-má-ngá kóng, In-ūi Sī-má-ngá tui lín soan-thoan--ê; Goá bô chhe i, i hō· lín oá-khò pèh-chhát; ³²só·-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goá beh hêng-hoat Nī-hi-lān lāng Sī-má-ngá, kap i ê hō·-è; i tek-khak bô lâu chit lāng khiā-khí tī chit ê peh-siⁿ ê tiong-kan; iah bô thang khoàⁿ-kìⁿ Goá só· beh siúⁿ-sù Goá ê peh-siⁿ ê hok-khì; in-ūi i kóng poē-gék Iâ-hô-hoa ê oē; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

30 Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Í-sek-liát ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Kìⁿ-nā Goá só· bat kâ lí kóng ê oē, lóng tiòh siá tī chheh--nih. ³Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh hō· Goá ê peh-siⁿ Í-sek-liát kap Iû-tāi siū-liáh ê lāng tò-túg--lâi; Goá iah beh hō· in tò--lâi Goá só· siúⁿ-sù in ê liát-chó· ê toē; in chiū tit-tiòh chit ê toē choè-giáp; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

⁴Iâ-hô-hoa lūn-kàu Í-sek-liát kap Iû-tāi ê oē, kì tī ē-toé. ⁵Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goán ū thiaⁿ-kìⁿ ngiàuh-ngiàuh-chhoah, kiaⁿ-hiāⁿ, bô pêng-an ê siaⁿ. ⁶Taⁿ lín tiòh khi mng-khoàⁿ ū ta-po·-lāng siⁿ kiáⁿ bô; cháiⁿ-iūⁿ Goá

khoàⁿ-kìⁿ lāng-lāng ēng chhiú jìh io, chhin-chhiūⁿ beh siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lāng, bīn lóng piàn chhiⁿ? ⁷Chhám--ah, hit ê jít sī toā, bô thang pí-phēng; sī Ng-kok tú-tiòh hoān-lān ê kī-jít; chóng-sī i beh tit-tiòh kiū lâi thoat-chhut. ⁸Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Kàu hit-jít, Goá beh tui lí ê ām-kún at-chih i ê taⁿ, chhoah-tng pák lí ê soh; goā-pang lāng bô koh ēng i choè chhe-ēng. ⁹In sī beh hók-sāi in ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa, kap in ê ông Tāi-pít, chiū-sī Goá beh kâ in heng-khí--ê. ¹⁰Iâ-hô-hoa kóng,, Goá ê lô·pók Ngá-kok ah, án-ni lí bôh-tit kiaⁿ; Í-sek-liát ah, bôh-tit kiaⁿ-hiāⁿ; in-ūi Goá beh tui hng ê só·-chāi chín-kiū lí; iah beh tui siū-liáh--khì ê toē chín-kiū lí ê hō·-è; Ngá-kok beh tò--lâi tit-tiòh an-chēng, pêng-an; bô lāng hō· i kiaⁿ. ¹¹In-ūi Goá kap lí tī-teh, lâi chín-kiū lí; iah beh chiong Goá só· koáⁿ lí kàu hiah ê kok it-chīm châu-biát; chóng-sī bô it-chīm châu-biát lí; beh chiau só· háp-gi--ê chek-pī lí; toàn-toàn boē-oē bô hêng-hoat lí; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹²Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí ê siong boē i--tit, lí ê siong-hūn chin siong-tiōng. ¹³Bô lāng thoè lí piān-hō·, hō· lí ê siong-hūn tit-tiòh pau; lí bô i-tī ê hó-iòh. ¹⁴Thiàⁿ lí ê lāng lóng boē-kì-tit lí bô lâi thām lí; in-ūi lí ê choē-koà chin-tāng, choē-ok chin-choē; Goá ēng tui-ték hit-khoán ê phah lâi phah lí; iah ēng chân-jím--ê ê kóng-kài, lâi kóng-kài lí. ¹⁵Lí siáⁿ-sū in-ūi lí ê siong lâi âu-kiò ah? lí ê thòng-khó· boē i--tit; in-ūi lí ê choē-koà chin-tāng, choē-ok chin-choē; Goá só·-í ēng chiah-ê khoán-thāi lí. ¹⁶Só·-í kìⁿ-nā thun-chiáh lí ê, beh siū thun-chiáh; lí ê tui-ték, chit-ê chit-ê lóng hō· lāng liáh-khì; chhiúⁿ lí--ê, beh hō· lāng chhiúⁿ, kiap lí--ê, Goá beh hō· i siū kiap. ¹⁷Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh hō· lí ê sin-thé hók-goan,

i-hó lí ê siong-hûn; in-ūi lāng lóng chheng lí choè siū koáⁿ-tiók--ê, kóng, Che sī Sek-an, bô lāng chhē-kìⁿ--ê.

¹⁸Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· Ngá-kok siū chhian-soá ê pò·-piⁿ tò-túg--lâi, iâh beh khó·lín i khiā-khí ê só·-chāi; siāⁿ beh khí tī goân-kū ê chhiūⁿ-ki, ông-kiong iâh chiàu-kū ū lāng khiā-khí. ¹⁹Beh ū kám-siā kap khoài-lók--ê ê siaⁿ tui in tiong-kan chhut-lâi; Goá iā beh hō· in ke-thiⁿ choē-choē, put-tì kiām-chiō; hō· in chun-kui, put-tì pi-bi. ²⁰In ê kiáⁿ-jī beh chhin-chhiūⁿ chá-jit; in ê hoē-chiong beh khiā-chāi tī Goá ê bīn-cheng; hoān-nā ap-chè in--ê, Goá beh pān i. ²¹In ê kun-ông tek-khak sī siók tī in--ê; chiáng-koán in--ê, beh tui in tiong-kan chhut; Goá beh hō· i kūn-oá, i iâh beh chhin-kūn Goá; nā m-sī án-ni, chī-chūi káⁿ hó-táⁿ chhin-kūn Goá; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²²Lín beh choè Goá ê peh-siⁿ, Goá beh choè lín ê Siōng-tè.

²³Khoàⁿ ah, Iâ-hô-hoa ê siū-khì chhin-chhiūⁿ toā hong hoat-chhut; chiū-sī sàu-biát ê toā-hong, beh túg-sêh kong-kek pháiⁿ-lāng ê thâu-khak. ²⁴Iâ-hô-hoa ê sim só· gí-tiāⁿ--ê iáu-bē choè, iáu-bē chiāⁿ ê tãi-seng, I ê toā siū-khì tek-khak bô siu tò-túg; jlt-āu lín beh bēng-pék.

31 Iâ-hô-hoa kóng, Hit-sī Goá beh choè Í-sek-liát ták pāng-thâu ê Siōng-tè; in beh choè Goá ê peh-siⁿ. ²Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Í-sek-liát hō· to thâi-bô-liáu ê peh-siⁿ, tī không-iá tit-tiōh un-tián; Goá khi hō· in tit-tiōh an-hioh. ³Chá-sī Iâ-hô-hoa tui goá hián-hiān, kóng, Goá ēng éng-oán ê thiāⁿ, thiāⁿ lí; in-ūi án-ni, Goá ēng chū-ài khan lí. ⁴Í-sek-liát ê chāi-sek-lú ah, Goá beh koh kiàn-líp lí, lí chiū tit-tiōh kiàn-líp; lí beh koh ēng lin-long-kó choè chng-thāⁿ, kap khoài-lók ê lāng choè-tīn

thiau-bú chhut-khì. ⁵Lí beh koh chai-cheng phû-tô-hng tī Sat-má-lī-a chiaⁿ ê soaⁿ chai-cheng--ê beh chai-cheng i, lâi hióng-siū i ê ké-chí. ⁶In-ūi beh ū chit-jit, Í-hoat-liân soaⁿ siū-bāng ê lāng beh kiò kóng, Khí-lâi, lán chiūⁿ-lâi khi Sek-an, kàu Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè hia.

⁷Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín tiōh ūi Ngá-kok chhiūⁿ hoaⁿ-hí ê koa, ūi bān-kok-tiong choè-thâu ê kok chhut toā-siaⁿ, thoân-pò· o-ló kóng, Iâ-hô-hoa ah, kiū Lí ê peh-siⁿ Í-sek-liát só· chhun ê lāng. ⁸Khoàⁿ ah, Goá beh chhoā in tui pak-hng lâi, chū-chip in tui toē-kék lâi; kap in lâi--ê, ū chhiⁿ-mī--ê, pái-kha--ê, toā-sin--ê, beh siⁿ-kiáⁿ--ê, kui toā-tīn saⁿ-kap lâi. ⁹In beh thī-khau lâi, Goá beh tī kí-tó chhoā in; Goá beh tī cheng-tit boē poah-tó ê lō· chhoā in kàu hô-piⁿ; in-ūi Goá sī Í-sek-liát ê pē, Í-hoat-liân choè Goá ê toā kiáⁿ.

¹⁰Liát-kok ah, tiōh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē, thoân-pò tī hng ê hái-sū, kóng, Koáⁿ-soaⁿ Í-sek-liát--ê beh chū-chip i, koh kò·-siú i, chhin-chhiūⁿ bók-chiá kò·-siú i ê iūⁿ-kūn. ¹¹In-ūi Iâ-hô-hoa í-keng kiū-siók Ngá-kok, siók-hoē i thoat-lī pí i khah kiōng--ê ê chhiū. ¹²In beh kàu Sek-an koāiⁿ ê só·-chāi chhiūⁿ-koa; koh beh chhin-chhiūⁿ hô-chúi lâu, kàu Iâ-hô-hoa un-tián ê toē, tit-tiōh gō·-kak, chiú, iū, iūⁿ-kūn, gū-kūn ê soē-chiah--ê; in ê sim beh chhin-chhiūⁿ koān-ak ê hng, lóng bô koh iu-khó. ¹³Hit-sī chāi-sek-lú beh thiau-bú lâi hoaⁿ-hí, siâu-liân-lāng lâu-lāng iâh beh saⁿ-kap hoaⁿ-hí; in-ūi Goá beh hō· in ê pi-ai pīⁿ-choè hoaⁿ-hí, iâh beh an-ùi in, hō· in tī iu-būn liáu-āu lâi khoài-lók. ¹⁴Goá beh ēng iū-jī hō· chè-si ê sim moá-chiok; Goá ê peh-siⁿ iâh beh in-ūi Goá ê un-hūi moá-ì; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹⁵Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tī Lâh-má thiaⁿ-kìⁿ siaⁿ, thí-khàu koh toā siong-pi, Lâh-kiat khàu i ê kiáⁿ-jī, m̄-goān siū an-ùi, in-ùi i ê kiáⁿ bô--khì. ¹⁶Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tiòh kìm-chí lí ê siaⁿ, bôh-tit thí-khàu; kìm-chí lí ê bák-chiu, bôh-tit lâu bák-sài; in-ùi lí choè-kang, beh ũ pò-siúⁿ; in beh tui tui-ték ê kok tò-lâi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁷Iâ-hô-hoa kóng, Lí ê bé-kéng ũ ñg-bāng, lí ê kiáⁿ-jī beh tò--lâi ka-kī ê kéng-lâi. ¹⁸Goá sít-chāi ũ thiaⁿ-kìⁿ Í-hoat-liân ka-kī thông-hūn, kóng, Lí tok-chek goá, goá chiū siū tok-chek; goá chhin-chhiūⁿ kà bē-chiūⁿ-choā ê gū-á, kiū Lí hō goá oát-tò-túg, goá chiū oát-tò-túg; in-ùi Lí sī goá ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa. ¹⁹Goá oát-tò-túg í-āu chiū hoán-hoé; siū kà-sī í-āu, chiū phah kha-thúi; goá chiū kiàn-siàu lâu-khùi, in-ùi goá tam-tng siàu-liân ê sī ê lêng-jiók. ²⁰Iâ-hô-hoa kóng, Í-hoat-liân sī Goá thiàⁿ ê kiáⁿ mah? sī thang hoaⁿ-hí ê gín-ná mah? Goá kìⁿ-nā chek-pī i, iáu-kú chhim-chhim siàu-liām i; só-í Goá ê sim-tng ũ-tiòh i boē pêng-an, Goá tek-khak beh lín-bín i.

²¹Í-sek-liát ê peh-sìⁿ ah, lí tiòh ũi ka-kī líp chí-lō-pai, khiā ín-lō-thiāu; lí tiòh liū-sim ñg toā-lō, chiū-sī lí só khì ê goān-lō; lí tiòh tò-lâi, tò-lâi tī lí chiaⁿ ê siāⁿ. ²²Poē-biū ê cha-bó-gín-ná ah, lí sī-koē liū bô tiāⁿ-tiòh, beh kàu tī-sī ah? Iâ-hô-hoa tī toē-chiūⁿ chhòng chít-hāng sin ê sū, chiū-sī cha-bó-lâng beh pò-hō ta-po-lâng.

²³Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Goá hō siū-liáh ê lāng tò-lâi ê sī, tī Iū-tāi toē kap i hiah ê siāⁿ, lāng beh koh ēng chit ê oē kóng, Kong-gī ê chhiū, sèng ê soaⁿ ah, goān Iâ-hô-hoa sù-hok lí. ²⁴Iū-tāi kap hiah ê siāⁿ ê lāng í-kip choⁿ-sit lāng, sī-koē chhiūⁿ ê lāng, lóng beh saⁿ-kap khiā-khí

tī-hia. ²⁵In-ùi sim-sin iā-siān ê lāng, Goá í-keng hō i moá-chiok; sim-sin iu-būn ê lāng, Goá í-keng hō i ti-chiok. ²⁶Sian-ti kóng, Goá khùn-chhiūⁿ teh siūⁿ, goá ê khùn chin hoaⁿ-hí.

²⁷Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh hō Í-sek-liát ke kap Iū-tāi ke, lāng kap cheng-siⁿ, lóng thoān-chéng. ²⁸Goá chá-chēng cháitⁿ-iūⁿ choan-sim chiong in puih-chhut, thiah-húi, chhia-tó, biát-bô, khùn-khó; iah beh chiaⁿ án-ni choan-sim chiong in kiàn-líp, chai-chēng; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

²⁹Tng hiah ê jít, lāng bô koh kóng, Lāu-pē chiaⁿ sng ê phū-tô, kiáⁿ ê chhiū-khí sng-núg.

³⁰Ták-lāng beh in-ùi ka-kī ê choē lai sí; kìⁿ-nā chiaⁿ sng ê phū-tô--ê, in ê chhiū-khí beh núg.

³¹Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh kap Í-sek-liát ke, Iū-tāi ke, líp sin ê iok: ³²m̄-sī chiaⁿ Goá kap in ê liát-chó· só· líp ê iok, tī Goá khan in ê chhiū, chhoā in chhut Ai-kip toē ê sī só· líp--ê; Goá sui-bóng choē in ê tiōng-hu, in iū-goān poē Goá ê iok; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³³Iâ-hô-hoa kóng, Hiah ê jít liáu-āu, Goá kap Í-sek-liát ke só· bah líp ê iok sī chit--ê; chiū-sī Goá beh ēng Goá ê lút-hoat hē tī in ê sim-lai, khek tī in ê sim; Goá beh choē in ê siōng-tè, in beh choē Goá ê peh-sìⁿ.

³⁴In bô koh ták-lāng kà-sī in ê chhiū-piⁿ, kap in ták-lāng ê hiaⁿ-tī, kóng, Lín tiòh bat Iâ-hô-hoa; in-ùi in tui toā kàu soē, lóng beh bat Goá; in-ùi Goá beh siā-bián in ê choē-koā, bô koh kì-tit in ê choē; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³⁵Iâ-hô-hoa siat thài-iōng choē jít--sī ê kng, siat gēh kap chhiⁿ ê tēng-lē choē mī--sī ê kng; iō-tāng toā-hái, hó i ê éng hoā-hoā-háu; bān-kun ê Iâ-hô-hoa chiū-sī I ê miā;

³⁶I ũ án-ni kóng, Chiaⁿ ê tēng-lē nā oē tī Goá ê bīn-chēng hoē-bô, Í-sek-liát ê hō--è chiaⁿ oē tī Goá ê bīn-chēng choát-tng, éng-oán boē

chiâⁿ-choè kok; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³⁷Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Nā tī téng-bīn ê thiⁿ oē niû--tit, tī ē-bīn ê toē chiaⁿ ê kun-ki oē chhek-tók--tit, chiū Goá tek-khak in-ūi Í-sek-liát ê hō·-è it-chhè ê só·-kiâⁿ lâi khì-sak--i; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³⁸Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, chit ê siâⁿ beh kâ Iâ-hô-hoa khí-chō, tui Hap-lâm-giap ê lâu, kàu kak-thâu ê mng. ³⁹Niū ê soh koh khan chhut--khì, tit-kàu Ka-lip soaⁿ; oáh-túg kàu Ko-a. ⁴⁰Hiat sin-si kap piàⁿ hé-hu ka-nng ê soaⁿ-kok, kap it-chhè ê chhân-hng, tit-kàu Khip-lun khoe, koh tit-kàu tang--sì Bé ê mng ê kak-thâu, lóng beh choè-seng, kui tī Iâ-hô-hoa, bô koh puih-chhut, bô koh chia-tó, tit-kàu éng-oán.

32 Iû-tai ông Se-tí-ka tē chấp--nī, chiū-sī Nī-pò-kah-nī-sat chấp-poeh nī, ū Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí. ²Hit-sī Pa-pí-lun ông ê kun-tui ūi-khùn Iâ-lō·sat-léng, sian-ti Iâ-lī-bí koaiⁿ tī khu-liu-só· ê īⁿ, tī Iû-tai ông ê chhù. ³In-ūi Iû-tai ông Se-tí-ka í-keng chiong i koaiⁿ-kìm, kóng, Lí siáⁿ-sū chhām-gú kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong chit ê siâⁿ kau tī Pa-pí-lun ông ê chhiú, i beh chhú--i; ⁴Iû-tai ông Se-tí-ka tek-khak boē thoat-lī Ka-lék-tí lāng ê chhiú, tiāⁿ-tióh beh kau tī Pa-pí-lun ông ê chhiú, iah beh kap i kóng oē, chhùi tui chhùi, i ê bák-chiu iah beh khoàⁿ i ê bák-chiu, ⁵Se-tí-ka beh hō· i toà kàu Pa-pí-lun, toà tī-hia, kàu Goá koàn-kò· i ê sī; lín sui-jiân kap Ka-lék-tí lāng kau-chiàn, iah bô lī-ek? che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

⁶Iâ-lī-bí kóng, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu goá kóng, Khoàⁿ ah, lí ê chek Sa-liông ê kiáⁿ Hap-ná-biát beh lâi kìⁿ lí, kóng, Goá tī A-ná-tút hit khu chhân, chhiáⁿ lí boé--i; in-ūi siók-hoē ê koân chāi-tī lí, lí thang boé. ⁸Goá ê chek ê kiáⁿ Hap-ná-biát kó-jiân chiàu Iâ-hô-hoa ê

oē lâi khu-liu-só· ê īⁿ chhē goá, tui goá kóng, Goá tī Piân-ngá-bín ê keng-lāi, A-ná-tút hit khu chhân, chhiáⁿ lí boé; in-ūi sêng-chiap kap siók-hoē ê koân chāi-tī lí, lí tióh boé choè lí-ê; goá chiū chai che sī Iâ-hô-hoa ê oē. ⁹Goá chiū tui goá ê chek ê kiáⁿ, Hap-ná-biát, boé A-ná-tút hit khu chhân, phêng hit ê kè-gūn hō· i, kiông chấp-chhit sià-khek-lék. ¹⁰Goá tī khoē-bīn chhiam miá, chiong khoē hong-bát; koh chhiáⁿ lāng lâi choè ti-kìⁿ, iah ēng thian-phêng phêng gūn hō· i. ¹¹Goá chiū thêh chiàu kui-lē só· līp ê boé khoē, chiū-sī hong-bát--ê hit-tiuⁿ, kap bô hong--ê hit-tiuⁿ; tng goá ê chek ê kiáⁿ Hap-ná-biát, kap chhiam-miá tī khoē-bīn chiaⁿ ê ti-kìⁿ, í-kíp chē tī khu-liu-só· īⁿ-lāi it-chhè Iû-tai lāng ê bīn-chêng, chiong boé-boē ê khoē kau hō· Má-se-ngá ê sun, Nī-lī-a ê kiáⁿ, Pa-liók. ¹³Tng in bīn-chêng, goá hoan-hù Pa-liók kóng, Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê siōng-tè, án-ni kóng, Tióh chiong hong-bát--ê kap bô hong--ê, chí nng tiuⁿ khoē, siu tī hui-khì ê lāi-bīn, thang liū-chūn choē-choē jít. ¹⁵In-ūi bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê siōng-tè, án-ni kóng, Chiong-lāi tī chit só·chāi lāng beh koh boé chhù-thêh, chhân-hng, kap phū-tô-hng.

¹⁶Goá chiong boé-khoē kau hō· Nī-lī-a ê kiáⁿ Pa-liók í-āu, chiū kī-tó Iâ-hô-hoa kóng, Chú Iâ-hô-hoa ah, Lí bat ēng toā koân-lêng kap chhun-chhut ê chhiú, chhòng-chō thiⁿ toē; chāi-tī Lí bô chit-hāng oh-chiâⁿ ê sū; ¹⁸Lí si chū-ài hō· chheng-bān lāng, koh chiong lâu-pē ê choē-koà pò-èng tī i hō·-è ê sin-chiūⁿ; chit-toā choân-lêng ê Siōng-tè, bān-kun ê Iâ-hô-hoa, sī I ê miá. ¹⁹Lí ê kè-ék ū toā pún-sū, kiâⁿ tai-chi ū toā koân-lêng, chū-bák khoàⁿ sè-kan lāng it-chhè ê kiâⁿ-choē, chiàu ták-lāng ê só·-kiâⁿ, kap in ê só·-choē ê hāu-kó, lâi pò-èng i. ²⁰Ti

Ai-kíp toē hián-chhut sîn-jiah kî-sū, tit-kàu kin-á-jit; tī Í-sek-liát kap pát-lâng ê tiong-kan, iáh sī án-ni; hō· Lí tit-tiòh miâ-siaⁿ, chhin-chhiūⁿ kin-á-jit chit-iūⁿ; ²¹ēng sîn-jiah kî-sū, kap toā koân-lêng ê chhiú, kap chhun-chhut ê chhiú-kut, kap toā thang kiaⁿ ê sū, chhoā Lí ê peh-siⁿ Í-sek-liát chhut Ai-kíp toē; ²²chiong chit ê lâu ni kap bit ê toē siúⁿ-sù in, chiū-sī Lí tui in ê liát-chó· chiū-choā beh hō· in-ê. ²³In jip--lâi tit-tiòh i choè-giáp; chóng-sī bô thàn Lí ê oē, bô kiâⁿ Lí ê lút-hoat; Lí it-chhè bēng-lēng in kiâⁿ--ê, in bô kiâⁿ chit-hāng; só·-í Lí hō· lóng-chóng ê chai-ē kàu tī in. ²⁴Khoàⁿ ah, ū koàiⁿ ê thô·tui, in í-keng pek-oá chit ê siâⁿ, beh chhú--i; siâⁿ iáh in-ūi to-kiàm, ki-hng, un-ék, kau hō· kong-kek i ê Ka-lèk-tí lāng ê chhiú, Lí só· kóng--ê í-keng chiâⁿ, Lí iáh chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ. ²⁵Chú Iâ-hô-hoa ah, Lí ká goá kóng, tiòh ūi ka-kī ēng gūn boé chhân, koh chhiáⁿ lāng choè ti-kìⁿ; taⁿ chit ê siâⁿ í-keng kau tī Ka-lèk-tí lāng ê chhiú lah.

²⁶Iâ-hô-hoa ê oē lîm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Khoàⁿ ah, Goá sī Iâ-hô-hoa, sī kìⁿ-ū hiat-khì--ê ê Siōng-tè, chāi-tī Goá kiám ū chit-hāng oh-chiâⁿ ê sū? ²⁸Só·-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong chit ê siâⁿ kau hō· Ka-lèk-tí lāng ê chhiú, kap Pa-pí-lûn ông Nî-pò·kah-nî-sat ê chhiú, i beh chhú--i. ²⁹Kong siâⁿ ê Ka-lèk-tí lāng beh lâi, pàng hé sio chit ê siâⁿ, í-kíp chhù-théh; tī chiah ê chhù-téng, lāng bat òng Pa-lèk sio-hiūⁿ, òng pát ê siōng-tè koân-tiān, jiá Goá ê siū-khì. ³⁰Í-sek-liát lāng kap Iû-tāi lāng, tui siàu-liân í-lâi, choan-choan kiâⁿ Goá bák-chiu-tiong khoàⁿ-choè pháiⁿ ê sū; Í-sek-liát lāng it-chīn ēng chhiú só· choè--ê, jiá Goá ê siū-khì; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³¹Chit ê siâⁿ tui khí-chō ê

jit kàu kin-á-jit, siōng-siōng jiá Goá ê siū-khì, hō· goá àu-náu; tī-kàu Goá ká i tū--khì lī-khui Goá ê bīn-chēng. ³²Sī in-ūi Í-sek-liát lāng kap Iû-tāi lāng it-chhè ê siâ-ok; chiū-sī in kap in ê kun-ông, kù-chók, chè-si, sian-ti, kap Iû-tāi ê chēng-lāng, í-kíp Iâ-lō·sat-léng khiā-khí ê peh-siⁿ, só· kiâⁿ--ê, jiá Goá ê siū-khì. ³³In ēng ka-chiah òng Goá, bô ēng bīn; Goá sui-jiân kà-sī in, sī chá-chá khí-lâi kà-sī in; chóng-sī in bô thiaⁿ-thàn, lâi siū kà-sī. ³⁴In keng-jiân ēng in khó·-ò·ⁿ ê mih, hē tī ēng Goá ê miâ só· chheng ê chhú, lâi phah lâ-sâm--i. ³⁵In tī Piān-him-lûn ê soaⁿ-kok khí Pa-lèk ê koàiⁿ-tāi, beh hō· in ê kiáⁿ cha-bó·-kiáⁿ keng-kè hé kui Mô·-lòk; in kiâⁿ che khó·-ò·ⁿ ê sū, hō· Iû-tāi hām-lòh choē; che m̄-sī Goá só· bēng-lēng--ê, iáh m̄-sī Goá ê sim só· siūⁿ--ê.

³⁶Taⁿ lûn-kàu chit ê siâⁿ, sī lín só· kóng í-keng in-ūi to-kiàm, ki-hng, un-ék, kau tī Pa-pí-lûn ông ê chhiú--ê; Í-sek-liát ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa án-ni kóng: ³⁷Khoàⁿ ah, Goá tī siū-khì, àu-náu, toā siū-khì ê tiong-kan, chiong in koáⁿ kàu ták-kok, āu-lâi Goá beh tui-hia chio-chip in chhut--lâi, chhoā in tò-lâi chit só·-chāi, hō· in an-jiân khiā-khí. ³⁸In beh choè Goá ê peh-siⁿ, Goá beh choè in ê Siōng-tè. ³⁹Goá beh hō· in it-sim it-lō·, hō· in siōng-siōng keng-ùi Goá, hō· in kap in ê kiáⁿ-sun tit-tiòh hok-khì. ⁴⁰Goá beh kap in lip éng-oán ê iok, chiū-sī bô oát-túg lī-khui in, sī beh sù-hok hō· in; koh hō· in chūn-sim keng-ùi Goá, bô oát-túg lī-khui Goá. ⁴¹Goá beh hoaⁿ-hí in, sù-hok hō· in, Goá sít-chāi beh chīn-sim chīn-ì, chai-poê in tī chit ê só·-chāi. ⁴²In-ūi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goá cháiⁿ-iūⁿ hō· chit ê it-chhè toā ê chai-ē lîm-kàu chit ê peh-siⁿ, Goá iáh beh án-ni hō· Goá só· èng-ún in it-chhè ê hok-khì lîm-kàu in. ⁴³Lín kóng, Chit ê

só·chāi sī pha-hng, bô lāng, bô cheng-siⁿ; sī kau hō· Ka-lék-tí lāng ê chhiú--ê; chiông-lâi lāng beh koh tī chit só·chāi boé chhân-hng. ⁴⁴Tī Piān-ngá-bín toē, tī Iâ-lō·sat-léng ê sī-ûi, tī Iû-tāi chiah ê siâⁿ, tī soaⁿ-toē chiah ê siâⁿ, tī pīⁿ-iūⁿ chiah ê siâⁿ, kap tī lâm-hng chiah ê siâⁿ, lāng beh ēng gūn boé-chhân, tī khoē-bīn chhiam-miâ, chiong khoē hong-bát, chhiáⁿ lāng choē ti-kìⁿ; in-ûi Goá beh hō· siū-liáh ê lāng tò--lâi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

33 Iâ-lī-bí iáu-kú koaiⁿ tī khu-liú-só· ê iⁿ-lāi, Iâ-hô-hoa ê oē tē-jī-pái līm-kàu i kóng, Kiâⁿ i--ê ê Iâ-hô-hoa, kè-ék lâi kiàn-líp i--ê ê Iâ-hô-hoa sī I ê miâ, I án-ni kóng, ³Lí kiū Goá, Goá chiū ìn lí, iáh chiong lí só· m̄-chai, toā koh oh-tit ê sū, chí-sī lí. ⁴Lūn-kàu chit ê siâⁿ-lāi ê chhù, kap Iû-tāi ông ê chhù, chiū-sī thiah-húⁱ lâi tí-tng tui-ték ê thô·tui, kap tí-tng to-kiām--ê; ⁵Í-sek-liát ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lāng beh lâi kap Ka-lék-tí lāng kau-chiàn, put-kò sī hō· sin-si chhiong-moá chiah ê chhù, chiū-sī Goá tī siū-khì kap toā siū-khì ê tiong-kan só· thâi-sí ê lāng, in-ûi in it-chhè ê pháiⁿ, Goá chiū ng Goá ê bīn, m̄-khoàⁿ chit ê siâⁿ. ⁶Khoàⁿ ah, Goá beh hō· i ê siong hók-goân, koh ēng hó-ióh i-hó--i; koh chiong hong-sēng ê pēng-an kap sēng-sít hián-bēng tī in. ⁷Goá iáh beh hō· Iû-tāi siū-liáh--ê, kap Í-sek-liát siū-liáh--ê, tò-túg lâi; koh kiàn-líp in chhin-chhiūⁿ khí-thâu. ⁸Goá beh soé-tû in it-chhè kan-hoân Goá ê choē; Goá iáh beh sià-bián in it-chhè kan-hoân Goá, poē-poân Goá chiah ê choē. ⁹Chit ê siâⁿ beh ti bān-kok ká Goá choē hoaⁿ-hí ê miâ, choē o-ló, choē ēng-kng; in-ûi bān-kok thiaⁿ-kìⁿ Goá só· siúⁿ-sù tī in it-chhè ê hok-khì, iā ūi-tiōh Goá só· siúⁿ-sù it-chhè ê hok-khì kap pēng-an, beh kiaⁿ-hiâⁿ ngiáuh-ngiáuh-chhoah.

¹⁰Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín lūn-kàu chit ê toē-hng ū kóng, Sī pha-hng, bô lāng, bô cheng-siⁿ ê toē-hng; chóng-sī tī chit só·chāi í-kíp pha-hng, bô lāng, bô jîn-ian, bô cheng-siⁿ ê Iû-tāi chiah ê siâⁿ, kap Iâ-lō·sat-léng ê koe-chhiⁿ, beh koh thiaⁿ-kìⁿ ū hoaⁿ-hí ê siaⁿ, khoài-lók ê siaⁿ, sin-kiáⁿ-sài ê siaⁿ, sin-niū ê siaⁿ; iáh ū lāng ê siaⁿ, chiū-sī hiah ê toā siā-un ê chè kàu Iâ-hô-hoa ê chhù--ê, teh kóng, Tiōh kám-siā bān-kun ê Iâ-hô-hoa, in-ûi Iâ-hô-hoa sī hó, I ê chú-ài éng-oán tī-teh; in-ûi Goá beh hō· chit só·chāi siū-liáh ê lāng tò-túg--lâi, chhin-chhiūⁿ khí-thâu chit-iūⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹²Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tī chit ê pha-hng, bô lāng, bô cheng-siⁿ ê toē-hng, kap kī-tiong só· ū ê siâⁿ, beh koh ū bók-chiá khiā-khí, hō· in ê iūⁿ-kūn tó tī-hia. ¹³Tī soaⁿ-toē chiah ê siâⁿ, pīⁿ-iūⁿ chiah ê siâⁿ, lâm-hng chiah ê siâⁿ, Piān-ngá-bín, Iâ-lō·sat-léng ê chiu-ûi, kap Iû-tāi chiah ê siâⁿ, beh koh ū iūⁿ-kūn keng-kè sng ê lāng ê chhiú; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

¹⁴Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jīt-chí beh kàu, Goá èng-ún Í-sek-liát-ke kap Iû-tāi-ke ê hó-oē, Goá beh hō· i chiâⁿ. ¹⁵Tng hit-jīt hit-sī Goá beh ká Tāi-pit hoat-siⁿ gī ê Ki, I beh tī toē-chiūⁿ kiâⁿ kong-pēng kap kong-gī. ¹⁶Tī hit-jīt Iû-tāi beh tit-tiōh kiū, Iâ-lō·sat-léng beh an-jiân khiā-khí; i ê miâ beh chheng-choē, Iâ-hô-hoa lán ê gī. ¹⁷In-ûi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tāi-pit beh éng-oán ū lāng chē Í-sek-liát ê pó-chō. ¹⁸Chè-si, Lī-bī lāng, iáh éng-oán ū lāng hián sio-chè lé-mih; siōng-siōng pān-lí hián-chè ê sū tī Goá ê bīn-chēng.

¹⁹Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín nā oē hoē-bô Goá só· líp jīt--sī ê iok, mī--sī ê iok, hō· jīt-mī bô chiàu in ê sī; chiū oē hoē-bô Goá kap Goá ê lô-

pók Tāi-plt só· lip ê iok, hō· i bô ũ kiáⁿ tī i ê pó-chō choè ông; iáh oē hoè-bô Goá kap hók-sāi Goá ê chè-si Lī-bī lāng só· lip ê iok. ²²Thiⁿ ê siōng boē sng--tit, hái ê soa boē niū-tit, Goá beh chiàu án-ni hō· Goá ê lô·pók Tāi-plt ê hō·-è, kap hók-sāi Goá ê Lī-bī lāng, ke-thiⁿ choē-choē. ²³Iâ-hô-hoa ê oē koh līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Chiah ê peh-siⁿ só· kóng ê oē, lí bô thiaⁿ-kìⁿ mah? in kóng, Iâ-hô-hoa só· kéng ê nng-chók, I í-keng khi-choát--i, in án-ni khoàⁿ-khin Goá ê peh-siⁿ, liáh-choè boē koh chiáⁿ kok tī in ê bīn-chēng. ²⁵Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Goá só· lip jlt--sī mī--sī ê iok nā oē bô--khì, Goá nā bô siat thiⁿ-toē ê tēng-lē; Goá chiū oē khi-sak Ngá-kok kap Goá ê lô·pók Tāi-plt ê hō·-è tì-kàu bô tui i ê hō·-è chhú lāng tī-lí A-pek-láh-hán, Í-sat, Ngá-kok ê hō·-è. In-ūi Goá beh hō· in siū-liáh ê lāng tò-lái, iáh beh lín-bín in.

34 Pa-pí-lūn ông Nī-pò-kah-nī-sat chhoā i lóng-chóng ê kun-peng, kap i só· koán toē-chiūⁿ ê bān-kok ták-chók, lái kong-kek Iâ-lō·sat-léng, í-klp hiah-ê siók--i ê siáⁿ; hit-sī Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, ²Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Lí tiòh khi ká Iū-tāi ông Se-tí-ka kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong chit ê siáⁿ kau tī Pa-pí-lūn ông ê chhiú, i beh ēng hé sio-i. ³Lí boē-oē thoat-lī i ê chhiú, tek-khak siū liáh, kau tī i ê chhiú-thâu, lí ê bák-chiu beh khoàⁿ Pa-pí-lūn ông ê bák-chiu, i beh kap lí chhùi tui chhùi kóng-oē, lí iáh beh kàu Pa-pí-lūn. ⁴Iū-tāi ông Se-tí-ka ah, Lí iáu-kú tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē. Iâ-hô-hoa lūn-kàu lí án-ni kóng, Lí tek-khak bô hō· to-kiàm thài-sí; lí beh pēng-an kè-si; ⁵lāng beh ũ lí sio phang ê mih, chhin-chhiūⁿ ũi-tiòh lí ê liát-chó, chiū-sī lí í-chēng ê sian-ông só· sio--ê chit-iūⁿ. lāng

beh ũi-tiòh lí ai-siong, kóng, Chhám ah, goá ê chú ah. Iâ-hô-hoa kóng, Chit ê oē Goá í-keng kóng--i lah. ⁶Tui án-ni, sian-ti Iâ-lī-bí tī Iâ-lō·sat-léng chiong che it-chhè ê oē ká Iū-tāi ông Se-tí-ka kóng. ⁷Hit-sī Pa-pí-lūn ông ê kun-peng teh kong-kek Iâ-lō·sat-léng, koh kong-kek Iū-tāi só· chhun ê siáⁿ, chiū-sī Láh-kiat kap A-se-ka; in-ūi Iū-tāi kian-kò· ê siáⁿ, chí ũ chhun chiah-ê.

⁸Iâ-hô-hoa ê oē koh līm-kàu Iâ-lī-bí. ⁹Sī in-ūi Se-tí-ka ông kap Iâ-lō·sat-léng ê chēng peh-siⁿ lip-iok, ká in soan-pò· tháu-pàng; chiū-sī ták-lāng tiòh tháu-pàng i ê lô·pók lú-pī, hoān-nā Hi-pek-lái ê lām-lú, hō· in chū-iū, bô lāng thang koh ēng i ê hiaⁿ-tī Iū-tāi lāng choè lô·pók. ¹⁰Ū hūn chit ê iok ê kù-chók kap chēng peh-siⁿ, thiaⁿ-kìⁿ ták-lāng tiòh tháu-pàng i ê lô·pók lú-pī, hō· i chū-iū, bô koh ēng i choè chhe-ēng, in chiū chun-thàn lái tháu-pàng. ¹¹Āu-lái chiū thè-hoé, hō· in só· tháu-pàng chū-iū ê lô·pók lú-pī tò--lái, bián-kióng in iū-goân choè lô·pók lú-pī. ¹²In-ūi án-ni, Iâ-hô-hoa ê oē tui Iâ-hô-hoa līm-kàu Iâ-lī-bí, kóng, ¹³Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Goá chhoā lín ê liát-chó· tui Ai-klp toē choè lô·châi ê ke chhut-lái ê jlt, kap in lip-iok, kóng, ¹⁴Kàu tē chhit nī, lín tiòh ták-lāng tháu-pàng i ê hiaⁿ-tī Hi-pek-lái lāng, boē hō· lí--ê; i í-keng hók-sāi lí lāk-nī, lí tiòh tháu-pàng--i, lī-khui lí lái chū-iū; chóng-sī lín ê liát-chó· m-thiaⁿ Goá, iáh bô àⁿ hī-khang. ¹⁵Taⁿ lín í-keng koé-pìⁿ, kiáⁿ Goá só· khoàⁿ choè chēng-tit ê sū; ták-lāng tui chhū-piⁿ soan-pò· tháu-pàng, koh tī ēng Goá ê miá lái chheng ê chhū, tī Goá ê bīn-chēng lip-iok. ¹⁶Chóng-sī lín iū-koh thè-hoé, siat-tók Goá ê miá, ták-lāng hō· só· tháu-pàng tit-tiòh chū-iū ê lô·pók lú-pī tò-túg, bián-kióng in iū-goân

choè lín ê lô·pók lú-pī. ¹⁷Só·í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín bô thiaⁿ-thàn Goá, ták-lâng tùi i ê hiaⁿ-tī, tùi i ê chhù-piⁿ soan-thoân tháu-pàng, khoàⁿ ah, Goá tùi lín soan-thoân tháu-pàng hō· to-kiàm, un-ék, ki-hng, koh hō· lín liú-lòh tī thiⁿ-ē bân-kok tiong; che sī Iâ-hô-hoa kóng-ê. ¹⁸Kìⁿ-nā poē Goá ê iok, bô thàn hit ê iok ê oē, chiū-sī phòà-khui gū-á lâi keng-kè hit tiong-kan ê sī, tī Goá ê bīn-chêng só·lip--ê; ¹⁹chiū-sī Iû-tāi ê kùi-chók, Iâ-lō·sat-léng ê kùi-chók, í-kip thài-kàm, chè-si, keng-lāi chêng peh-siⁿ, kìⁿ-nā tùi phòà-khui ê gū-á ê tiong-kan keng-kè--ê; ²⁰Goá beh chiong in kau tī in ê tùi-ték ê chhiú, kap siàu-siūⁿ in ê siⁿ-miā ê lâng ê chhiú; in ê sin-si beh hō· khong-tiong ê pe-chiáu kap toē-chiūⁿ ê iá-siū choè chiáh-mih. ²¹Koh Goá beh chiong Iû-tāi ông Se-tí-ka kap i ê kùi-chók kau tī in ê tùi-ték ê chhiú, kap siàu-siūⁿ i ê siⁿ-miā ê lâng ê chhiú; iah kau tī Pa-pí-lùn ông kun-peng ê chhiú, chiū-sī lī-khui lín khi--ê. ²²Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh bēng-lēng in, hō· in koh lâi chit ê siāⁿ; in beh kong-kek--i, chhú--i, ēng hé sio--i; Goá iah beh hō· Iû-tāi chiaⁿ ê siāⁿ pha-hng, bô lâng khiā-khi.

35 Tng Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng chē-ūi ê sī, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, ²Lí tiòh khi Lī-kah chók ê chhù, kap in kóng-oē; chhoā in kàu Iâ-hô-hoa ê chhù, jlp chit keng pâng, ēng chiú hō· in lim. ³Goá chiū chiong Hap-pa-sé-nī-ngá ê sun, Ngá-lī-bí-ngá ê kiáⁿ, Ngá-sat-nī-a, kap i ê hiaⁿ-tī, kap i ê chêng-kiáⁿ, í-kip Lī-kah choân-chók ê lâng, chhoā in kàu Iâ-hô-hoa ê chhù, jlp Siōng-tè ê lô·pók I-ki-tāi-lī ê kiáⁿ Hap-lân chêng-kiáⁿ ê pâng; hit keng pâng tī kùi-chók ê pâng ê keh-piah, kùi-chók ê pâng chiū-sī tī Sa-liông ê kiáⁿ pé-mng--ê Má-se-ngá ê pâng

ê téng-bīn. ⁵Goá chiū ēng oáⁿ ēng poe toé-chiú moá-moá, pài tī Lī-kah chók lâng ê bīn-chêng; kā in kóng, Chhiáⁿ lín lim chiú. ⁶In chiū kóng, Goán m̄-lim chiú, in-ūi goán ê sian-chó·, Lī-kah ê kiáⁿ Iok-ná-tát, bat hoan-hù goán kóng, Lín kap lín ê kiáⁿ-sun éng-éng m̄-thang lim chiú. ⁷Iah m̄-thang khí chhù, m̄-thang iā-chéng, m̄-thang chai-chèng phû-tô-hng, m̄-thang ū chiaⁿ-ê; chit-si-lâng tiòh toà tī pò·pīⁿ, hō· lín tng hē-siū tī lín khiā-kha ê toē-hng. ⁸Kìⁿ-nā goán sian-chó· Lī-kah ê kiáⁿ Iok-ná-tát hoan-hù goán ê oē, goán lóng thiaⁿ-thàn; goán kap goán ê bó·, goán ê kiáⁿ, goán ê cha-bó·-kiáⁿ, chit-si-lâng lóng bô lim-chiú. ⁹Iah bô khí-chhù lâi ka-kī khiā-khi, iah bô ū phû-tô-hng, bô ū chhân-hng, bô ū chéng-chí. ¹⁰tók-tók khiā-khi pò·pīⁿ, lóng chun-thàn goán ê sian-chó·, Iok-ná-tát só· bēng-lēng--ê lâi kiáⁿ. ¹¹Tók-tók Pa-pí-lùn ông Nī-pò·kah-nī-sat chiūⁿ-lâi chit ê toē ê sī, goán chiū kóng, Lâi ah, lán tiòh chiūⁿ Iâ-lō·sat-léng, lâi siám-pī Ka-lèk-tí lâng ê peng, kap A-lân ê peng; in-ūi án-ni, goán chiaⁿ khiā-khi Iâ-lō·sat-léng.

¹²Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, ¹³Bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liat ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lí tiòh khi kā Iû-tāi lâng kap Iâ-lō·sat-léng khiā-khi ê peh-siⁿ kóng, Iâ-hô-hoa kóng, Lín m̄-siū kà-si, m̄ thiaⁿ-thàn Goá ê oē mah? ¹⁴Lī-kah ê kiáⁿ Iok-ná-tát só· hoan-hù i ê kiáⁿ-sun m̄-thang lim chiú ê oē, in lóng chun-siú, kàu kin-á-jit iah bô lim; in-ūi in thiaⁿ-thàn sian-chó· ê bēng-lēng; chóng-sī Goá ū tùi lín kóng, chá-chá khí-lâi kóng; nā-sī lín m̄-thiaⁿ Goá. ¹⁵Goá iah chhe Goá ê chêng lô·pók chiaⁿ ê sian-ti chiū-kūn lín, chá-chá khí-lâi chhe in, kóng, Lín tiòh oát-thâu, ták-lâng lī-khui i ê pháiⁿ-lō·, koé-oāⁿ

lín ê só·choè; bô thàn pát-hô ê siōng-tè lâi hók-sāi in, lín chiū thang khiā-khí Goá só· siúⁿ-sù lín kap lín liát-chó· ê toē; chóng-sī lín m̄ àⁿ hī-khang, iáh m̄-thiaⁿ Goá. ¹⁶In-ūi Lī-kah ê kiáⁿ Iok-ná-tát ê kiáⁿ-sun ū chun-siú in ê sian-chó· só· hoan-hù in ê bēng-lēng, tók-tók chit ê peh-siⁿ bô ū thiaⁿ-thàn Goá; ¹⁷só·í Iâ-hô-hoa, bân-kun ê Siōng-tè, Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· Goá só· kóng kong-kek in it-chhè ê chai-ē līm-kàu Iû-tāi lāng kap Iâ-lō·sat-léng it-chhè khiā-khí ê peh-siⁿ; in-ūi Goá tui in kóng, in bô ū thiaⁿ-thàn; Goá kiò--in, in bô in. ¹⁸Iâ-lī-bí tui Lī-kah chók ê lāng kóng, Bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, In-ūi lín thiaⁿ-thàn lín ê sian-chó· Iok-ná-tát ê bēng-lēng, siú i it-chhè ê kài-bēng, kiáⁿ i lóng-chóng só· bēng-lēng lín--ê; ¹⁹só·í bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lī-kah ê kiáⁿ Iok-ná-tát tek-khak éng-oán ū lāng khiā tī Goá ê bīn-chēng.

36 Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng tē sī--nī, ū oē tui Iâ-hô-hoa līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, ²Lí tiòh thèh chit pún chheh, chiong Goá só· tui lí kóng beh kong-kek Í-sek-liát kap Iû-tāi, kap ták-kok, it-chhè ê oē; tui Goá ká lí kóng-oē ê hit-jit, chiū-sī tui Iok-se-a hiah ê jit khí, kàu tī kin-á-jit; lóng siá tī hí lāi-bīn. ³Kiám-chhái Iû-tāi ke beh thiaⁿ Goá só· àn-sng beh kàng hō· in it-chhè ê chai-ē; tì-kàu in beh oát-thâu, ták-lāng lī-khui i ê pháiⁿ-lō; Goá chiū thang siá-bián in ê choē-koà kap choē-ok.

⁴Iâ-lī-bí chiū kiò Nī-lī-a ê kiáⁿ Pa-liók lâi; Pa-liók chiū chiong Iâ-lī-bí só· thoân Iâ-hô-hoa tui i kóng it-chhè ê oē, lóng kì tī chheh. ⁵Iâ-lī-bí hoan-hù Pa-liók kóng, Goá siū chó·gāi, boē-oē jip Iâ-hô-hoa ê chhù. ⁶Lí tiòh khi,

chiong goá só· thoân, lí só· siá tī chheh--nih Iâ-hô-hoa ê oē, tī Iâ-hô-hoa ê chhù, tī kìm-chiáh ê jit thák hō· peh-siⁿ thiaⁿ; iáh thák hō· tui chiaⁿ ê siáⁿ lâi ê Iû-tāi lāng thiaⁿ. ⁷Kiám-chhái in beh tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng khiam-pi kī-tó; in beh hoē-thâu, ták-lāng lī-khui i ê pháiⁿ-lō; in-ūi Iâ-hô-hoa tui chit ê peh-siⁿ só· kóng beh hoat-chhut ê siū-khì, hit ê siū-khì chin toā. ⁸Nī-lī-a ê kiáⁿ Pa-liók chiū chiàu sian-tī Iâ-lī-bí it-chhè só· hoan-hù--ê khi kiáⁿ; tī Iâ-hô-hoa ê chhù, thák chheh-lāi só· kì Iâ-hô-hoa ê oē.

⁹Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-kèng gō--nī, káu gèh, Iâ-lō·sat-léng ê chēng peh-siⁿ, kap hiah-ê tui Iû-tāi siáⁿ lâi kàu Iâ-lō·sat-léng ê chēng peh-siⁿ; soan-pò· kìm-chiáh tī Iâ-hô-hoa ê bīn-chēng. ¹⁰Hit-sí tī Iâ-hô-hoa ê chhù, su-kì Sa-hoan ê kiáⁿ Kì-má-lī-ngá ê pāng, tī téng-īⁿ, kùn Iâ-hô-hoa ê chhù, sin-mng ê mng-kháu, Pa-liók tui hit pún chheh thák Iâ-lī-bí ê oē, hō· chēng peh-siⁿ chhin-hī thiaⁿ. ¹¹Sa-hoan ê sun, Kì-má-lī-ngá ê kiáⁿ, Bí-kai-a thiaⁿ-kìⁿ chheh-lāi Iâ-hô-hoa it-chhè ê oē, i chiū lōh-khì ông-kiong, jip su-kì ê pāng; khoàⁿ ah, chēng kùi-chók lóng chē tī-hia, chiū-sī su-kì Í-lī-sa-má, Sī-má-ngá ê kiáⁿ Tē-lāi-ngá, A-kek-pho ê kiáⁿ Í-lī-ná-tan, Sa-hoan ê kiáⁿ Kì-má-lī-ngá, Hap-ná-nī-ngá ê kiáⁿ Setí-ka, kap lóng-chóng ê kùi-chók. ¹³Tui án-ni Bí-kai-a tui in kóng-khí i só· thiaⁿ-kìⁿ it-chhè ê oē, chiū-sī Pa-liók tui peh-siⁿ thák hit pún chheh ê sī i só· thiaⁿ-kìⁿ ê. ¹⁴In-ūi án-ni chiaⁿ ê kùi-chók chiū chhe Kó·sī ê cheng-sun, Sī-lī-bí-ngá ê sun, Nī-thàm-ngá ê kiáⁿ Iû-tí kàu Pa-liók hia, tui i kóng, Lí chiong só· thák hō· peh-siⁿ thiaⁿ ê chheh chhin-chhiú thèh-lāi. Nī-lī-a ê kiáⁿ Pa-liók chiū chhin-chhiú thèh hit pún chheh lâi in hia. ¹⁵In tui i kóng,

chhiáⁿ chē, thak hō· goán thiaⁿ; Pa-liók chiū thak hō· in thiaⁿ. ¹⁶In thiaⁿ che it-chhè ê oē, chiū tãi-ke kiaⁿ-hiâⁿ saⁿ-khoàⁿ; kâ Pa-liók kóng, Goán koat-toàn beh chiong chiaⁿ ê oē lóng kâ ông kóng. ¹⁷In koh m̄ng Pa-liók kóng, Chhiáⁿ lí kâ goán kóng, lí ēng siáⁿ khoán lâi siá i só· thoân it-chhè ê oē? ¹⁸Pa-liók in kóng, I chhin-chhùi tùi goá kóng chiaⁿ ê oē, goá chiū ēng pit-bak siá tī chheh--nih. ¹⁹Hiah ê kùi-chók tùi Pa-liók kóng, Lí kap Iâ-lī-bí tiòh khi bih--teh, m̄-thang hō· lāng chai lín tī toh-lòh.

²⁰Hiah ê kùi-chók chiong hit pún hē tī su-kì Í-lī-sa-má ê pāng, chiaⁿ jip īⁿ kìn ông, chiong chiaⁿ ê oē lóng kóng-khi hō· ông thiaⁿ. ²¹Ông chhe Iû-tí khi thèh hit-pún lâi, i chiū tùi su-kì Í-lī-sa-má ê pāng thèh--lâi. Iû-tí thak hō· ông thiaⁿ, iah hō· khiā tī ông chó-iū chiaⁿ ê kùi-chók thiaⁿ. ²²Hit-sī sī káu--gêh, ông chē tī kè tang-thiⁿ ê chhù, bīn-thâu-chēng ũ hé-lô· teh tòh. ²³Iû-tí kiàn thak saⁿ-phiⁿ á sī-phiⁿ, ông chiū ēng su-kì ê to kâ i koah-khi--lâi, hiat tī hé-lô·, kàu choân-pún lóng sio tī lô·-tiòng ê hé. ²⁴Ông kap thiaⁿ-kìⁿ chiaⁿ ê oē ê jîn-sîn, in lóng bô kiaⁿ iah bô thiah-līh in ê saⁿ. ²⁵Í-lī-ná-tan kap Tē-lâi-ngá, Kì-má-lī-ngá, kiū ông bóh-tit sio hit-pún; chóng-sī i m̄ thiaⁿ. ²⁶Ông chiū bēng-lēng Hap-bí-lék ê kiáⁿ Iâ-lâh-biát, kap A-su-liát ê kiáⁿ Se-lâi-ngá, kap A-pek-tiáp ê kiáⁿ Sī-lī-bí-ngá; khi liáh su-kì Pa-liók kap sian-ti Iâ-lī-bí; chóng-sī Iâ-hô-hoa kâ in khng-bát.

²⁷Ông chiong hit-pún, chiū-sī Pa-liók só· siá Iâ-lī-bí só· thoân ê oē, sio--khi liáu-āu, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Lí koh thèh chit-pún, chiong Iû-tãi ông Iok-ngá-kèng só· sio chiòng-chēng hit-pún hiah ê oē lóng siá tī hit lâi-bīn. ²⁹Lūn-kàu Iû-tãi ông Iok-ngá-

kèng, lí tiòh kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lí sio hit pún, kóng, Lí siáⁿ-sū tī hit lâi-bīn siá kóng, Pa-pí-lūn ông koat-toàn beh lâi húi-biát chit ê thó·-toē, hō· chit só·-chāi ê lāng kap cheng-siⁿ lóng bô--khi ah? ³⁰Só·-í Iâ-hô-hoa lūn Iû-tãi ông Iok-ngá-kèng kóng, I beh bô lāng thang chē Tãi-pít ê pó-chō, i ê sin-si beh hiat-kák tī goā-bīn, jlt--sī hō· jlt phak, mī--sī hō· sng tàng. ³¹Goá beh in-tūi i kap i ê hō·-è, kap i ê jîn-sîn ê chē-koà, hēng-hoat in; Goá bēh hō· Goá só· kóng it-chhè ê chai-ē līm-kàu in, í-klp Iâ-lō·-sat-léng ê peh-siⁿ, kap Iû-tãi lāng; chóng-sī in m̄ thiaⁿ. ³²Tùi án-ni Iâ-lī-bí koh thèh chit-pún, kau hō· Nī-lī-a ê kiáⁿ su-kì Pa-liók; i chiū chiong Iâ-lī-bí só· thoân ê oē siá tī hit lâi-bīn; chiū-sī Iû-tãi ông Iok-ngá-kèng só· sio--khi hit-pún it-chhè ê oē; lēng-goā koh thiⁿ choē-choē saⁿ-chhin-chhiūⁿ ê oē.

37 Iok-se-a ê kiáⁿ Se-tí-ka ông thoē Iok-ngá-kèng ê kiáⁿ Ko-ni-ngá choē ông; Pa-pí-lūn ông Nī-pò-kah-ni-sat bat siat-líp i choē ông tī Iû-tãi toē. ²chóng-sī i kap i ê jîn-sîn, kap kok-lāi ê peh-siⁿ, lóng m̄-thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē, chiū-sī i thok sian-ti Iâ-lī-bí só· kóng--ê.

³Se-tí-ka ông chhe Sī-lī-bí-ngá ê kiáⁿ Iû-kah, kap chē-si Má-se-ngá ê kiáⁿ Se-hoan-ngá, khi kìn sian-ti Iâ-lī-bí; kóng, Kiū lí thoē goán kī-tó Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè. ⁴Hit-sī Iâ-lī-bí chhut-jip tī peh-siⁿ ê tiòng-kan; in-tūi in iáu-bē kâ i koaiⁿ-lòh kaⁿ. ⁵Hoat-ló ê kun-peng í-keng tùi Ai-klp chhut-lâi, hiah-ê ùi-khùn Iâ-lō·-sat-léng ê Ka-lék-tí lāng thiaⁿ-kìⁿ in ê hong-siaⁿ, chiū thiat-iâⁿ lī-khui Iâ-lō·-sat-léng. ⁶Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu sian-ti Iâ-lī-bí kóng: ⁷Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Iû-tãi ông chhe lín lâi goá chia m̄ng goá, lín tiòh án-ni kâ i kóng, Khoàⁿ ah, Hoat-ló ê kun-

peng hiah ê chhut-lâi beh pang-chān lín--ê, beh tò--khì Ai-kíp pún-kok. ⁸Ka-lék-tí lāng beh koh lâi, kong-kek chit ê siāⁿ, beh chhú--i, iah beh ēng hé sio--i. ⁹Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Lín m̄-thang ka-kī phiàn, kóng, Ka-lék-tí lāng tek-khak beh lī-khui goán, in-ūi in bô beh lī-khui. ¹⁰Lín chiū nā phah-pāi kong-kek lín ê Ka-lék-tí ê choân-kun, in tiong-kan chí chhun siū-siong ê lāng, in ták-lāng iah beh tui i ê pò·pīⁿ-lāi khí-lāi, ēng hé sio chit ê siāⁿ.

¹¹Ka-lék-tí ê kun-peng, in-ūi kiaⁿ Hoat-ló ê kun-peng, chiū thiat-iāⁿ lī-khui Iâ-lō·sat-léng; ¹²hit-sī Iâ-lī-bí chhut Iâ-lō·sat-léng, beh khi Piān-ngá-bín ê toē; ài tit-tiōh i ê hūn-giāh tī peh-siⁿ ê tiong-kan. ¹³I kàu Piān-ngá-bín m̄ng hia, ū kò·m̄ng ê koaⁿ, miā kiò I-lī-ngá, sī Hap-ná-nī-a ê sun, Sī-lī-bí-ngá ê kiáⁿ; i chiū liāh sian-ti Iâ-lī-bí, kóng, Lí sī teh tau-hāng Ka-lék-tí lāng o·h. ¹⁴Iâ-lī-bí kóng, Bô-iaⁿ, goá m̄-sī tau-hāng Ka-lék-tí lāng; I-lī-ngá m̄-thiaⁿ i, chiū liāh Iâ-lī-bí, sàng i kàu kùi-chók hia. ¹⁵Chiah ê kùi-chók siū-khì Iâ-lī-bí, chiū phah i, koaiⁿ i tī kaⁿ--nih, tī su-kì Iok-ná-tan ê chhù, in-ūi in ēng hit-keng choē kaⁿ-lô. ¹⁶Iâ-lī-bí í-keng kàu toē-hām ê hiát-lāi, Iâ-lī-bí toà hia choē-choē jít. ¹⁷Se-tí-ka ông chhe lāng toà i lâi, ông tī i ê kiong-lāi àm-chīⁿ m̄ng i kóng, Ū sím-mih oē tui Iâ-hô-hoa lâi bô? Iâ-lī-bí kóng, Ū; koh kóng, Lí beh kau tī Pa-pí-l; ūn ông ê chhiú. ¹⁸Iâ-lī-bí koh tui Se-tí-ka ông kóng, Goá ū sím-mih tek-choē lí, á-sī tek-choē lí ê jīn-sin kap chit ê peh-siⁿ, chiah hō· lí ká goá koaiⁿ-kaⁿ? ¹⁹Lí chiah ê sian-ti tui lín chhām-gú, kóng, Pa-pí-lun ông tek-khak bô lâi kong-kek lín kap chit ê só·chāi; taⁿ in tī toh-lóh? ²⁰Taⁿ goá ê chú goá ê ông ah, chhiáⁿ lí thiaⁿ goá, chún goá só· kiū, m̄-thang hō· goá tò-túg--khì su-kì Iok-ná-tan

ê chhù, bián-tit goá sí tī-hia. ²¹Se-tí-ka ông chiū bēng-lēng koaiⁿ Iâ-lī-bí tī khu-liū-só· ê īⁿ; ták-jít tui choē-piáⁿ ê koe thēh chit-liáp mī-pau hō· i; tit-kàu siāⁿ-lāi bô mī-pau chiah soah; án-ni Iâ-lī-bí iū-goân toà tī khu-liū-só· ê īⁿ-lāi.

38 Má-thán ê kiáⁿ Sī-hoat-thē-ngá, Pa-si-hō·-jīⁿ ê kiáⁿ Kì-tāi-lī, Sī-lī-bí-ngá ê kiáⁿ Iū-kah, Má-ki-ngá ê kiáⁿ Pa-si-hō·-jīⁿ, thiaⁿ-kìⁿ Iâ-lī-bí tui chēng-lāng só· kóng ê oē, kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Kìⁿ-nā toà tī chit ê siāⁿ-lāi--ê beh tui to-kiām, tui ki-hng, tui un-ék lâi sí; tók-tók chhut-khì kui Ka-lék-tí lāng--ê oē tit-tiōh oah, beh khioh-tiōh i ê siⁿ-miā lâi oah--teh. ³Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Chit ê siāⁿ koat-toàn beh kau tī Pa-pí-lun ông kun-peng ê chhiú; i beh chhú--i. ⁴Tui án-ni, kùi-chók ká ông kóng, Kiū lí hō· chit lāng sí; in-ūi i tui siāⁿ-lāi chhun ê peng-teng, kap chēng peh-siⁿ, kóng chit-hō ê oē, hō· in ê chhiú n̄g; chit ê lāng m̄-sī kiū hō· peh-siⁿ pēng-an, sī hō· in tú-tiōh chai-ē. ⁵Se-tí-ka ông kóng, Khoàⁿ ah, i tī lín ê chhiú-thâu, ông boē-oē kan-siáp lín sím-mih tãi-chì. ⁶In chiū liāh Iâ-lī-bí, hiat i tī Hap-bí-lék ê kiáⁿ Má-ki-ngá ê chíⁿ; hit ê chíⁿ tī khu-liū-só· ê īⁿ-lāi; in ēng soh chiong Iâ-lī-bí tui--lōh-khì; chíⁿ-lāi bô chúi, chí-ū thô·-bê; Iâ-lī-bí chiū hām tī thô·-bê. ⁷Tī ông-kiong-lāi ê thài-kàm, Kó·sit lāng Í-pek-bí-lék, thiaⁿ-kìⁿ in chiong Iâ-lī-bí tui-lōh chíⁿ; hit-sī ông chē tī Piān-ngá-bín m̄ng-kháu. ⁸Í-pek-bí-lék chiū chhut ông-kiong, tui ông kóng, Goá ê chú, goá ê ông ah, chiah ê lāng khoán-thāi sian-ti Iâ-lī-bí--ê, lóng sī pháiⁿ; ū ká i hiat-lōh chíⁿ, i oē gō-sí tī-hia; in-ūi siāⁿ-lāi bô bí-niū. ¹⁰Ông chiū hoan-hù Kó·sit lāng Í-pek-bí-lék kóng, Lí tui chia toà saⁿ-cháp lāng, thàn sian-ti Iâ-lī-bí iáu-bē sí, kiū i chhut chíⁿ. ¹¹Tui án-ni,

Í-pek-bí-lèk chhoā chiah ê lāng saⁿ-kap khi, jip ông-kiong, kàu khò·pāng ê, tui-hia thèh phò·pò· kũ-saⁿ, ēng soh tui-lòh chíⁿ, kàu Iā-lī-bí hia. ¹²Kó·sít lāng Í-pek-bí-lèk ká Iā-lī-bí kóng, Lí ēng chiah ê phò·pò· kap kũ-saⁿ, chū tī koh-ē-khang. hē tī soh-téng; Iā-lī-bí chiū chiàu án-ni kiāⁿ. ¹³Án-ni, in chiū ēng soh puih Iā-lī-bí chhut chíⁿ; Iā-lī-bí iū-goān toà tī khu-liū-só· ê íⁿ.

¹⁴Se-tí-ka ông chhe lāng toà sian-ti Iā-lī-bí jip Iā-hô-hoa ê chhù tē saⁿ ê mng, kàu i hia; ông chiū tui Iā-lī-bí kóng, Goá mng lí chít-hāng-sū, lí lóng m̄-thang ún-bát tī goá. ¹⁵Iā-lī-bí in Se-tí-ka kóng, Goá nā ká lí kóng, lí kiám bô beh thāi-sí goá mah? goá nā chí-tiám lí, lí bô beh thiaⁿ. ¹⁶Se-tí-ka ông àm-chíⁿ tui Iā-lī-bí chiū-choā kóng, Hit-ê chhòng-chō lán ê oáh-miā ê Iā-hô-hoa sī oáh--ê, goá chí I lâi chiū-choā, goá tek-khak bô thāi lí, iáh m̄ chiong lí kau hō· chiah-ê siāu-siūⁿ lí ê sīⁿ-miā ê lāng ê chhiú. ¹⁷Iā-lī-bí tui Se-tí-ka kóng, Iā-hô-hoa bān-kun ê Siōng-tè, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lí nā chhut-khi tâu-hāng Pa-pí-lún ông ê kùi-chók, lí ê sīⁿ-miā chiū oē oáh-teh, chit ê siāⁿ put-ti hō· hé sio; lí kap lí ê choān-ke lóng oē oáh. ¹⁸Lí nā m̄ chhut--khi tâu-hāng Pa-pí-lún ông ê kùi-chók, chiū chit ê siāⁿ beh kau tī Ka-lék-tí lāng ê chhiú; in beh ēng hé sio--i; lí iáh boē thoat-lī in ê chhiú. ¹⁹Se-tí-ka ông tui Iā-lī-bí kóng, Goá kiaⁿ hiah-ê tâu-hāng Ka-lék-tí ê Iū-tāi lāng, kiaⁿ-kìⁿ Ka-lék-tí lāng chiong goá kau tī in ê chhiú, in oē lêng-jiók goá. ²⁰Iā-lī-bí kóng, Boē--lah. Kiū lí thiaⁿ goá tui lí só· kóng Iā-hô-hoa ê oē, án-ni lí chiū tit-tiòh lī-ek, lí ê sīⁿ-miā iā oē oáh--teh. ²¹Lí nā m̄-khéng chhut--khi, Iā-hô-hoa chí-sī goá ê oē chiū-sī che: Khoàⁿ ah, Iū-tāi ông-kiong só· chhun ê

hū-jîn-lāng beh toà kàu Pa-pí-lún ông ê kùi-chók hia, chiah ê hū-jîn-lāng beh kóng, Lí ti-kí ê pēng-iú sái-sō lí, khah-iāⁿ lí; lí ê kha lok--lòh thô·bê, in chiū oát-túg-sin thè--khi. ²³Lāng beh chiong lí chiah ê bó· kap lí chiah ê kiáⁿ, toà kàu Ka-lék-tí lāng hia, lí iáh boē-oē thoat-lī in ê chhiú; beh hō· Pa-pí-lún ông ê chhiú iáh-tiòh; lí iā beh liān-lūi chit ê siāⁿ siū hé sio. ²⁴Se-tí-ka tui Iā-lī-bí kóng, Bòh-tit hō· lāng chai chiah ê oē, lí chiū boē sí. ²⁵Kùi-chók nā thiaⁿ-kìⁿ goá ū kap lí kóng-oē, in chiū lâi chhē lí, mng lí kóng, Lí ká ông kóng sīm-mih, m̄-thang tui goán ún-bát, goán chiū bô hō· lí sí; ông tui lí kóng sīm-mih, iáh lóng tiòh ká goán kóng; lí chiū tiòh ká in kóng, Goá tī ông ê bīn-chēng khún-kiū i bōh-tit hō· goá koh jip Iok-ná-tan ê chhù, lâi sí tī-hia. ²⁷Āu-lâi chēng kùi-chók lâi chhē Iā-lī-bí, mng i; i chiū chiàu ông só· hoan-hù it-chhè ê oē lâi in in. In chiū soah, bô koh kap i kóng-oē; in-ūi sū-chēng bô lō·-chhut. ²⁸Tui án-ni, Iā-lī-bí iū-goān toà tī khu-liū-só· ê íⁿ-lāi; tit-kàu Iā-lō·-sat-léng siū-chhú ê jlt.

39 Iū-tāi ông Se-tí-ka káu-ni chấp-gêh, Pa-pí-lún ông, Nī-pò-kah-nī-sat, chhoā i lóng-chóng ê kun-peng lâi ūi-khùn Iā-lō·-sat-léng. ²Se-tí-ka chấp-it--nī, sī gêh, chhoe káu-jlt, siāⁿ chiū phò·. ³Iā-lō·-sat-léng siū chhú ê sí, Pa-pí-lún ông ê kùi-chók Nī-kah-sa-lī-siat, Sam-kah-nī-pho, thài-kām-thâu Sat-se-kim, phok-sū-tiúⁿ Nī-kah-sat-lī-siat, kap Pa-pí-lún ông kī-ū it-chhè ê kùi-chók, lóng lâi chē tī tiong-mng. ⁴Iū-tāi ông Se-tí-ka kap it-chhè ê chiàn-sū, khoàⁿ-kìⁿ in, chiū cháu; thau-mi tui ông ê hng ê lō·, nng ê siāⁿ-chhiūⁿ tiong-kan ê mng, chhut-siāⁿ, òng Pīⁿ-iūⁿ cháu-khi. ⁵Ka-lék-tí ê kun-peng tui-jip in, tī Iā-lī-ko ê pīⁿ-iūⁿ jip--tiòh Se-tí-ka; iáh--i, chiū toà kàu

Hap-má toē ē Lī-pí-láh, Pa-pí-lún ông Nī-pò-kah-nī-sat hia; i chiū sím-phoà--i. ⁶Pa-pí-lún ông tī Lī-pí-láh thài Se-tí-ka chia ē kiáⁿ, hō i chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ; Pa-pí-lún ông koh thài Iū-tāi it-chhè chun-kui ē lāng. ⁷Iah koh iah Se-tí-ka ē bák-chiu, ēng thih-liān liān--i, beh toà i kàu Pa-pí-lún. ⁸Ka-lék-tí lāng ēng hé sio ông-kiong kap peh-sìⁿ ē chhù; koh thiah-húi Iā-lō-sat-léng ē siāⁿ-chhiūⁿ. ⁹Hit-sī Sī-oē-tiúⁿ Nī-pò-sat-láh-tàn chiong siāⁿ-lāi só· chhun ē peh-sìⁿ, kap tâu-hāng kui-hók i-ê, í-kíp kī-ú só· chhun ē peh-sìⁿ, lóng liáh-khì Pa-pí-lún. ¹⁰Sī-oē-tiúⁿ Nī-pò-sat-láh-tàn chiū chiong peh-sìⁿ-tiong sòng kàu bô poàⁿ-hāng ē lāng lâu tī Iū-tāi toē; tng-sī iah hō in phū-tô-hng kap chhân. ¹¹Pa-pí-lún ông Nī-pò-kah-nī-sat lūn-kàu Iā-lī-bí, chiū hoan-hù Sī-oē-tiúⁿ Nī-pò-sat-láh-tàn, kóng, ¹²Chiong i kau-tài lí, tiòh hó khoán-thāi i, m-thang hāi i; i tui lí kóng sím-mih, lí chiū chiàu án-ni ká i choē. ¹³Sī-oē-tiúⁿ Nī-pò-sat-láh-tàn, thài-kàm-thâu Nī-pò-sa-su-pan, phok-sū-tiúⁿ Nī-pò-sa-lí-siat, kap Pa-pí-lún ông chia ē koaⁿ-tiúⁿ, chhe lāng chhoā Iā-lī-bí chhut khu-liū-só· ē tīⁿ, kau-tài Sa-hoan ē sun, A-hi-kam ē kiáⁿ, Ki-tāi-lī, chhoā i tò-khì in tau; tui án-ni i chiū khiā-khí peh-sìⁿ ē tiong-kan.

¹⁵Iā-lī-bí iáu koaiⁿ tī khu-liū-só· tīⁿ-lāi ē sī, Iā-hô-hoa ē oē līm-kàu i kóng, Lí tiòh khi ká Kó-sit lāng Í-pek-bí-lék kóng, Bān-kun ē Iā-hô-hoa, Í-sek-liát ē Siōng-tè, án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá kóng kàng chai-ē, bô kàng hok-khì ē oē, tek-khak kàu chit ē siāⁿ; kàu hit-jit beh chiāⁿ tī lí ē bīn-chēng. ¹⁷Iā-hô-hoa kóng, Kàu hit-jit Goá beh chín-kiù lí; lí tek-khak put-ti kau-hù tī lí só· kiaⁿ hiah-ê lāng ē chhiú. ¹⁸Goá tiāⁿ-tiòh beh chín-kiù lí, lí put-ti tó tī to-ē; lí beh khioh-tiòh lí ē sīⁿ-miā;

in-ūi lí óa-khò Goá; che sī Iā-hô-hoa kóng--ê.

40 Iā-lō-sat-léng lāng, kap Iū-tāi lāng, siū-liáh khi Pa-pí-lún; kī-tiong Iā-lī-bí iah hō Sī-oē-tiúⁿ liáh--khì, ēng thih-liān pāk-i; āu-lai tui Láh-má pàng i khi; jiān-āu Iā-hô-hoa ē oē līm-kàu Iā-lī-bí. ²Sī-oē-tiúⁿ kiò Iā-lī-bí lai, ká i kóng, Iā-hô-hoa lí ē Siōng-tè bat kóng, beh kàng chit ē chai-ē hō chit ē só· chāi. Taⁿ Iā-hô-hoa hō i kàu, chiàu I só· kóng--ê lai kiáⁿ. In-ūi lín tek-choē Iā-hô-hoa, bô thiaⁿ-thàn I ē oē, só· í chit ē tāi-chi kàu tī lín. ⁴Khoàⁿ ah, goá kin-á-jit tháu-khui lí chhiū--nih ē thih-liān; lí nā khoàⁿ kap goá khi Pa-pí-lún sī hó, chiū thang lai khi, goá beh hó khoán-thāi lí; lí nā khoàⁿ kap goá khi Pa-pí-lún m-hó, chiū bōh-ēng khi. Khoàⁿ ah, choān-toē tī lí ē bīn-chēng, lí khoàⁿ toh-lòh sī hó, sī háp-gī, choē lí thang khi. ⁵I iáu-bē tò-khì, Sī-oē-tiúⁿ koh ká i kóng, Lí thang tò-khì Sa-hoan ē sun, A-hi-kam ē kiáⁿ, Ki-tāi-lī hia; hiān-kim Pa-pí-lún ông siat-líp i koán-hat Iū-tāi chia ē siāⁿ; lí thang kap i khiā-khí tī peh-sìⁿ-tiong, á-sī lí só· khoàⁿ-choē háp-gī ē só· chāi, chiū thang khi. Tui án-ni, Sī-oē-tiúⁿ sàng i bí-niū kap lé-mih, hō i khi. ⁶Iā-lī-bí chiū kàu Bí-su-pa, kìⁿ A-hi-kam ē kiáⁿ Ki-tāi-lī; kap i khiā-khí tī kóng-lāi chhun ē peh-sìⁿ ē tiong-kan.

⁷Tī chhân-iá it-chhè ē kun-tiúⁿ, kap siók in ē lāng, thiaⁿ-kìⁿ Pa-pí-lún ông siat-líp A-hi-kam ē kiáⁿ Ki-tāi-lī koán-hat chit só· chāi; iah chiong bô liáh-khì Pa-pí-lún ē ta-po-lāng, hū-jîn-lāng, gín-á, kap kóng-lāi kék sòng-hiong ē lāng, lóng-chóng kau i; ⁸in chiū lai Bí-su-pa Ki-tāi-lī hia; chiū-sī Nī-thām-ngá ē kiáⁿ Í-sit-má-lī, Ka-lī-a nng ē kiáⁿ Iok-hap-lân kap Iok-ná-tan, Tan-hō-biát ē kiáⁿ Se-lai-ngá, kap Nī-tô-hoat lāng Í-húi ē chēng-kiáⁿ, Má-ka

lâng ê kiáⁿ Iâ-sat-nî-a, kap siók in ê lâng. ⁹Sa-hoan ê sun, A-hi-kam ê kiáⁿ, Ki-tâi-lī tui in kap siók in ê lâng chiū-choā, kóng, Bôh-tit kiaⁿ hók-sāi Ka-lèk-tí lâng; choē lín khiā-khí chia, hók-sāi Pa-pí-lún ông, lín chiū oē tit-tiòh hok-khì. ¹⁰Lūn-kàu goá, goá beh tiàm tī Bí-su-pa, su-hāu hiah ê oē lán lán chia ê Ka-lèk-tí lâng; nā-sī lín chia-ê, lín tiòh chek-chū chiú, hē-thiⁿ ê ké-chí, kap iū, siu tī khi-kū lāi, khiā-khí tī lín só· chiām ê siāⁿ. ¹¹Koh ū tī Mô-ap, kap A-būn chók ê tiong-kan, tī Í-tong, kap liát-kok tiong-kan it-chhè ê Iū-tāi lâng, thiaⁿ-kìⁿ Pa-pí-lún ông ū lâu só· chhun ê Iū-tāi lâng, koh siat-lip Sa-hoan ê sun, A-hi-kam ê kiáⁿ, Ki-tāi-lī koán-hat in; ¹²chiah ê it-chhè ê Iū-tāi lâng tui in hō· lâng koáⁿ-khì ê ták só·-chāi tò--lāi, kàu Iū-tāi toē ê Bí-su-pa, Ki-tāi-lī hia, soà chek-chū choē-choē chiú kap hē-thiⁿ ê ké-chí.

¹³Ka-lī-a ê kiáⁿ, Iok-hap-lân, kap tī chhân-ia it-chhè ê kun-tiúⁿ lāi Bí-su-pa kìⁿ Ki-tāi-lī, tui i kóng, ¹⁴A-būn-chók ê ông, Pa-lī-su, ū chhe Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī lāi beh chhú lí ê sîⁿ-miā, lí chai mah? chóng-sī A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī m̄-sin in. ¹⁵Ka-lī-a ê kiáⁿ, Iok-hap-lân tī Bí-su-pa àm-chīⁿ tui Ki-tāi-lī kóng, Kiū lí chún goá khi, goá beh thāi Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī, tek-khak bô lâng chai; kiám thang hō· i chhú lí ê sîⁿ-miā, tì-kàu kui-oá lí ê Iū-tāi lâng sì-soàⁿ, hō· Iū-tāi só·-chhun ê lâng lóng biát-bô ah? ¹⁶A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī ká Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân kóng, Lí m̄-thang choē chit ê sū; lí só· kóng Í-sít-má-lī ê sū sī bô-iaⁿ.

41 Chhit-géh-kan, Í-lī-sa-má ê sun, Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ, Í-sít-má-lī, i sī ông-chhin, iah sī ông ê tãi-sin, chhoā chấp-lâng lāi Bí-su-pa, kìⁿ A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī; in tī Bí-su-

pa saⁿ-kap chia^h. ²Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī, í-kip kap i lāi ê hit chấp-lâng, khí-lāi, ēng to thāi-sí Sa-hoan ê sun, A-hi-kam ê kiáⁿ, Ki-tāi-lī, chiū-sī Pa-pí-lún só· lip lāi koán-hat chit ê toē--ê. ³Í-sít-má-lī koh thāi-sí tī Bí-su-pa kui-oá Ki-tāi-lī lóng-chóng ê Iū-tāi lâng; í-kip tī-hia só· tú-tiòh Ka-lèk-tí ê kun-peng. ⁴I thāi-sí Ki-tāi-lī liáu-āu, tē-jī-jit iáu bô lâng chai; hit-tiáp ū poeh-cháp lâng tui Sī-kiām, tui Sī-lô, tui Sat-má-lī-a lāi; thì chhui-chhiu, thiah-lih saⁿ, ka-kī koah sin-khu, chhiú thèh lé-mih kap jú-hiuⁿ, beh toà i kàu Iā-hô-hoa ê chhui. ⁶Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ, Í-sít-má-lī, tui Bí-su-pa chhut-lāi ngiā-chih in; ná-kiāⁿ ná-khau; kàu tú-tiòh in, chiū ká in kóng, Lín lāi khi kìⁿ A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī. ⁷In kàu siāⁿ-tiong, Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī, kap tē i ê lâng, chiū thāi-ís in, hiat in tī ta-chiⁿ. ⁸In tiong-kan ū chấp-lâng tui Í-sít-má-lī kóng, Bôh-tit thāi-sí goán; in-ūi goán ū choē-choē sió-béh, toā-béh, iū, bit, khng tī chhân--nih; i chiū thng-chhiú, bô thāi in tī in ê hiaⁿ-tī-tiong. ⁹Í-sít-má-lī thāi chia^h ê lâng, oá-kūn Ki-tāi-lī hia, chiong in ê sin-si hiat tī chí^m--nih; chit ê chíⁿ sī chiông-chng A-sat ông in-ūi kiaⁿ Í-sek-liát ông Pa-sa ê iân-kò· só· khui--ê; Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī chiong só· thāi ê sin-si thūn-moá--i. ¹⁰Í-sít-má-lī liáh Bí-su-pa só· chhun ê peh-siⁿ, chiū-sī ông ê chng cha-bó·-kiáⁿ, í-kip iáu toà tī Bí-su-pa ê peh-siⁿ, chiū-sī sī-oē-tiúⁿ Nî-pò·sat-láh-tàn só· kau-tài A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī--ê. Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī liáh i khi, beh kè--khi A-būn chók hia.

¹¹Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, í-kip kap i tī-teh ê chng kun-tiúⁿ, thiaⁿ-kìⁿ Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī só· kiāⁿ it-chhè ê pháiⁿ, chiū chhoā chng-lâng chìn-chng khi, beh kap Nî-

thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī kau-chiàn; tī Ki-piàn ê toā-chú-piⁿ chhē--tióh-ê. ¹³Í-sít-má-lī só· toà--khì hiah ê peh-sìⁿ khoàⁿ-khì Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, í-kíp kap i lâi ê cheng kun-tiúⁿ, chiū lóng hoaⁿ-hí. ¹⁴Tùi án-ni Í-sít-má-lī tùi Bí-su-pa só· liát-khì ê cheng-peh-sìⁿ lóng oát-túg lâi kui Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân. ¹⁵Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī, kap poeh ê lêng thoat-lī Iok-hap-lân ê chhiú, cháu-khì A-bûn chók hia. ¹⁶Āu-lâi Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, kap tè--i ê cheng kun-tiúⁿ, chiong só· chhun ê peh-sìⁿ, chiū-sī Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī phah-sí A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī í-āu, tùi Bí-su-pa só· toà--khì ê ta-po-lâng, íong-sū, hū-lú, gín-á, thài-kam, koh sī i tùi Ki-piàn toà--lâi-ê. ¹⁷In chiū khí-sin kàu Pek-lī-heng piⁿ-á Kim-hán ê kheh-tiàm theng-hioh, siūⁿ beh khi Ai-kíp. ¹⁸Che sī in-ūi Ka-lék-tí lêng ê iân-kò; in-ūi Nî-thàm-ngá ê kiáⁿ Í-sít-má-lī ū thài-sí A-hi-kam ê kiáⁿ Ki-tāi-lī, chiū-sī Pa-pí-lûn ông só· lîp lâi koán-hat chit ê thó--toē--ê, só·-í in kiaⁿ.

42 Chèng kun-tiúⁿ kap Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, kap Hô-sa-ngá ê kiáⁿ Iâ-sat-nî-a, í-kíp cheng peh-sìⁿ, tùi soè kàu toā, lóng chin-cheng lâi. ²Tùi sian-ti Iâ-lī-bí kóng, Kiú lí chún goán tī lí ê bîn-cheng só· kiú, thoè goán chiah ê chhun ê lêng kî-tó Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè; goán pún-jiân chin-choē, taⁿ só·-chhun ê chin-chió, che sī lí chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ--ê. ³Goán Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè chí-sī goán só· tióh kiáⁿ ê lô·, só· tióh choè ê sū. ⁴Sian-ti Iâ-lī-bí ká in kóng, Goá í-keng thiaⁿ-kìⁿ; hó, goá beh chiàu lín ê oē, kî-tó Iâ-hô-hoa lín ê Siōng-tè; bô-lûn Iâ-hô-hoa in lín sím-mih, goá tek-khak lóng beh ká lín kóng, bô tùi lín khng-bát chit-kù. ⁵Tùi án-ni in ká Iâ-lī-bí kóng, Goán nā bô chiàu Iâ-hô-hoa lí ê Siōng-tè chhe lí lâi

kóng it-chhè ê oē khi kiáⁿ, chiū goán Iâ-hô-hoa tī lí goán ê tiong-kan choè chin-sit tiong-sin ê kan-cheng. ⁶Goán chit-sī chhiáⁿ lí kàu Iâ-hô-hoa goán ê Siōng-tè ê bîn-cheng; I só· kóng--ê, bô lûn sī hó sī pháiⁿ, goán lóng beh thiaⁿ-thàn I ê oē; goán thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa goán ê Siōng-tè ê oē, chiū thang tit-tiòh heng-thong.

⁷Kè chấp-jit, ū Iâ-hô-hoa ê oē lîm-kàu Iâ-lī-bí. ⁸I chiū chiong Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, í-kíp kap i saⁿ-kap tī-teh ê cheng kun-tiúⁿ, kap cheng peh-sìⁿ, tùi soè kàu toā, lóng kiò in lâi; tùi in kóng, Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè, chiū-sī lín chhe goá kàu I ê bîn-cheng lâi hiàn lín só· kiú--ê, ¹⁰I án-ni kóng, Lín nā iû-goán beh tiàm tī chit só·-chāi, Goá chiū beh kiàn-chō lín, bô húi-hoāi lín; beh chai-poē lín, bô puih-chhut lín; in-ūi Goá ū thè-hoé Goá só· kàng hō· lín ê chai-ē. ¹¹Bôh-tit kiaⁿ lín só· kiaⁿ ê Pa-pí-lûn ông; Iâ-hô-hoa kóng, Bôh-tit kiaⁿ--i; in-ūi Goá kap lín tī-teh, beh chin-kiú lín, hō· lín thoat-lī i ê chhiú. ¹²Goá beh lîn-bín lín, hō· in iâh lîn-bín lín; hō· lín tò-lâi pún só·-chāi. ¹³Siat-sú lín kóng, Goán m̄ tiàm chit só·-chāi, án-ni chiū-sī lín m̄ thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa lín ê Siōng-tè ê oē. ¹⁴Nā kóng, M̄--ah, goán beh jip--khì Ai-kíp toē; tī-hia bô khoàⁿ-kìⁿ kau-chiàn, bô thiaⁿ-kìⁿ sàu-kak ê siaⁿ, iâh put-ti bô thang chiáh lâi iau-gō; goán beh toà hia khiā-khì. ¹⁵Taⁿ lín Iû-tāi só· chhun ê peh-sìⁿ ah, tióh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē; bân-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Lín nā keng-jiân ngī-phīⁿ beh khi Ai-kíp, toà hia kià-kha, chiū lín só· kiaⁿ ê to-kiàm beh tī-hia jip-tiòh lín tī Ai-kíp toē; koh lín só· kiaⁿ ê ki-hng, beh tī Ai-kíp toē ká lín tè-tiâu-tiâu; lín beh sí tī-hia. ¹⁷Kìⁿ-nā ngī-phīⁿ beh khi Ai-kíp, kià-kha tī-hia ê lêng, lóng beh án-ni;

in beh tùi to-kiàm, tùi ki-hng, tùi un-ék lâi sí; kî-tiong bô chít-ê lâu--teh, iáh bô chít-ê thoat-lī Goá só· kàng hō· in ê chai-ē. ¹⁸In-ūi bân-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Goá ū cháiⁿ-iūⁿ chiong Goá ê siū-khì kap toā siū-khì piàⁿ tī Iâ-lō·sat-léng khiā-khí ê peh-siⁿ; lín khi Ai-kíp ê sí, Goá iáh beh chiàu án-ni chiong Goá ê toā siū-khì piàⁿ tī lín ê sin-chiūⁿ; hō· lín chiāⁿ-choè thang chiù-chó·, thang gông-ngiáh, thang loé-mē, thang lêng-jiók; lín iáh bô koh khoàⁿ-kìⁿ chít ê só· chái. ¹⁹Lín Iû-tāi só· chhun ê peh-siⁿ ah, Iâ-hô-hoa lūn-kàu lín ū kóng, Bôh-tit khi Ai-kíp; lín tiòh khak-sít chai, goá kin-á-jít ū cheng-bêng khoàn-kài lín lah. ²⁰Lín kiāⁿ chha-biū liân-lūi ka-kī; in-ūi lín chhe goá kàu Iâ-hô-hoa lín ê Siōng-tè hia, kóng, Kiū lí thoè goán kī-tó Iâ-hô-hoa, lán ê Siōng-tè; chiàu Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè it-chhè só· kóng--ê, kā goán kóng; goán beh kiāⁿ--i. ²¹Goá kin-á-jít ū kā lín kóng lah; nā-sī lín ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa ê siaⁿ, kap I chhe goá it-chhè chí-sī lín--ê, lín lóng bô chun-thàn. ²²Taⁿ lín tiòh khak-sít chai, lín tī só· beh khi kià-kha ê toē, beh tùi to-kiàm, tùi ki-hng, tùi un-ék lâi sí.

43 Iâ-lī-bí tùi cheng peh-siⁿ kóng beng-pék Iâ-hô-hoa in ê siōng-tè it-chhè ê oē, chiū-sī Iâ-hô-hoa in ê Siōng-tè chhe--i só· kóng it-chhè ê oē. ²Hô-sa-ngá ê kiáⁿ A-sat-lī-ngá, kap Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, kap it-chhè kiau-ngō· ê lāng, chiū tùi Iâ-lī-bí kóng, Lí kóng bô-iaⁿ oē, Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè pēng-bô chhe lí lâi kóng, Lín m̄-thang khi Ai-kíp, lâi kià-kha tī-hia; ³che sī Nī-lī-a ê kiáⁿ Pa-liók kiau-so lí hāi goán, beh chiong goán kau tī Ka-lék-tí lāng ê chhiú, hō· in thāi-sí goán, á-sī liáh goán kàu Pa-pí-lūn. ⁴Tùi án-ni, Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, kap it-chhè kun-tiúⁿ,

kap cheng peh-siⁿ, m̄ thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa ê oē, lâi tiàm tī Iû-tāi toē. ⁵Ka-lī-a ê kiáⁿ Iok-hap-lân, kap it-chhè ê kun-tiúⁿ, chiū chiong chhun ê Iû-tāi lāng, chiū-sī tùi in siū koáⁿ-khì hiah ê kok tò-lâi, beh kià-kha tī Iû-tāi toē--ê, put-lūn ta-po·lāng, hū-jîn-lāng, gín-á kap ông hiah ê cha-bó·-kiáⁿ, kap sī-oē-tiúⁿ Nī-pò·sat-láh-tàn só· lâu lâi kau-tài Sa-hoan ê sun, A-hi-kam ê kiáⁿ, Kì-tāi-lī ê cheng-lāng, kap sian-tī Iâ-lī-bí, í-kíp Nī-lī-a ê kiáⁿ Pa-liók, lóng toà khi Ai-kíp toē, kàu Tap-pí-lék. ⁷Che sī in-ūi m̄ thiaⁿ-thàn Iâ-hô-hoa ê oē.

⁸Tī Tap-pí-lék, Iâ-hô-hoa ê oē līm-kàu Iâ-lī-bí kóng, Lí tiòh ēng chhiú thêh kúi-tè toā liáp chiòh, tī Iû-tāi lāng ê bīn-cheng, khng tī thiáp-chng ê he-thō·lâi, chiū-sī tī Tap-pí-lék Hoat-ló ê ông-kiong-m̄ng hia; ¹⁰kā in kóng, Bân-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh tiàu Goá ê lô·pók Pa-pí-lūn ông Nī-pò·kah-nī-sat lâi; tī só· khng ê chiòh-thâu-téng, Goá beh an-tī i ê pó·chō, i beh tī hí chiòh-téng tah súi ê pò·pīⁿ. ¹¹I beh lâi kong-kek Ai-kíp toē, eng-kai sí-ê chiū sí, eng-kai liáh-ê chiū siū-liáh, eng-kai hō· to thāi-ê chiū hō· to thāi. ¹²Goá iā beh khi hé tī Ai-kíp hiah ê sîn-bêng ê biō; i beh sio i, liáh in khi; i beh tit-tiòh Ai-kíp toē chhin-chhiūⁿ bók-chiá chhēng i ê saⁿ; tùi hia an-jiàn chhut-khì. ¹³I tek-khak phah-chhùi Ai-kíp toē Pek-sī-bék tiau-khek ê thiāu, ēng hé sio Ai-kíp chiaⁿ ê sîn-bêng ê biō.

44 Ū oē līm-kàu Iâ-lī-bí, lūn-kàu it-chhè khiā-khí tī Ai-kíp toē ê Iû-tāi lāng; chiū-sī khiā-khí tī Bít-toát, Tap-pí-lék, Lô-hut, Pa-thek-lô keng-lāi ê Iû-tāi lāng, kóng, Bân-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng: Goá só· kàng-lóh tī Iâ-lō·sat-léng, kap Iû-tāi chiaⁿ ê siāⁿ it-chhè ê chai-ē, lín lóng khoàⁿ-

kìⁿ; khoàⁿ ah, taⁿ in lóng pha-hng, bô lêng khiā-khí. ³Che sī in-ūi in só· kiāⁿ ê pháiⁿ, in khi sio-hiuⁿ hók-sāi pát ê siōng-tè, chiū-sī in kap lín í-kip lín ê liát-chó· só· m̄-bat--ê; án-ni jiá Goá ê siū-khì. ⁴Chóng-sī Goá bat chhe Goá ê cheng lô·-pók sian-ti chiū-kūn lín; sī chá-chá khí-lâi chhe i, kóng, Chhiat-chhiat goān lín m̄-thang kiāⁿ chit ê khó-òⁿ ê sū, Goá só· oàn-hūn--ê. ⁵Tók-tók in bô thiaⁿ iah bô àⁿ hī-khang, bô oát-túg lī-khui in ê pháiⁿ; iū-goān sio-hiuⁿ tī pát-hō ê siōng-tè. ⁶In-ūi án-ni, Goá ê toā siū-khì kap Goá ê siū-khì piāⁿ-chhut tī Iū-tāi chiaⁿ ê siāⁿ, kap Iā-lō·sat-léng ê koe-chhi, chhin-chhiūⁿ hé tóh--khí-lâi; tì-kàu in pha-hng léng-chēng; chhin-chhiūⁿ kin-á-jit án-ni. ⁷Taⁿ Iā-hô-hoa bān-kun ê Siōng-tè, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Lín siāⁿ-sū kiāⁿ chit ê toā pháiⁿ, hāi lín ka-kī; hō· lín ê ta-po·-lâng, hū-jîn-lâng, gín-á, kap chiaⁿ-ni ê eⁿ-á, lóng tui Iū-tāi tiong ká lín tū-khì, bô lâu chit-ê? Sī in-ūi lín ēng lín ê chhiú só· choè--ê kek Goá ê siū-khì; ⁸tī só· khi kià-kha ê Ai-kip toē, sio-hiuⁿ tī pát-hō ê siōng-tè, tì-kàu lín tú-tiōh châu-biát, tī thiⁿ-ē bān-kok tiong, chiaⁿ-choè thang chiū-chó·, thang lêng-jiók--ê. ⁹Lí ê liát-chó· ê pháiⁿ, Iū-tāi liát-ông ê pháiⁿ, in ê hō·hui ê pháiⁿ, lín ka-kī ê pháiⁿ, lín ê bó· ê pháiⁿ, chiū-sī tī Iū-tāi toē, Iā-lō·sat-léng koe-chhi só· kiāⁿ--ê, lín boē kì-tit mah? ¹⁰In kàu-taⁿ iáu bô ka-kī khiam-pi, bô kiaⁿ-hiāⁿ, bô chun-thàn Goá tī lín ê bīn-chēng, kap lín ê liát-chó· ê bīn-chēng, só· siat Goá ê hoat-tō, Goá ê lút-lē. ¹¹Só·-í bān-kun ê Iā-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh òng lín pìⁿ-bīn, kàng chai-ē tì-kàu châu-biát Iū-tāi ê cheng-lâng. ¹²Iū-tāi só· chhun ê peh-sìⁿ, ngī-phīⁿ khi Ai-kip toē, beh tī-hia kià-kha--ê, Goá beh chhú lāi biát--in; in beh

tó tī Ai-kip toē, in beh tui to-kiām, tui ki-hng, lāi biát-bô, tui soē kàu toā, lóng beh tui to-kiām, tui ki-hng, lāi sí; in beh chiaⁿ-choè thang chiū-chó·, thang gōng-ngiāh, thang loé-mē, thang lêng-jiók--ê. ¹³In-ūi Goá beh ēng to-kiām, ēng ki-hng, ēng un-ék, hēng-hoat khiā-khí Ai-kip toē--ê; chhin-chhiūⁿ Goá í-keng hēng-hoat Iā-lō·sat-léng chit-iūⁿ; ¹⁴hō· hiah-ê khi Ai-kip toē só· chhun ê Iū-tāi lêng, lóng boē-tit thoat-lī, á-sī lâu-teh, thang tò-lāi Iū-tāi toē, chiū-sī in ê sim chin him-bō· tò-lāi khiā-khí ê só·-chāi; in-ūi tit-tiōh thoat-lī--ê ê í-goā, bô chit-ê thang tò-lāi.

¹⁵Hiah-ê toā tī Ai-kip toē Pa-thek-lô ê lêng, kìⁿ-nā chai in ê bó· bat tui pát ê siōng-tè sio-hiuⁿ--ê, kap tī piⁿ--thau teh-khiā ê cheng hū-jîn, chū-chip kui toā-tin, in Iā-lī-bí kóng, Lí hōng Iā-hô-hoa ê miā tui goán só· kóng ê oē, goán m̄ thiaⁿ--lí. ¹⁷Goán koat-toàn beh chiaⁿ goán ê chhui só· kóng it-chhè ê oē, òng Thian-hō· sio-hiuⁿ, koàn-tiān, chiàu goán kap goán ê liát-chó·, goán ê kun-ông, goán ê kù-chók, tī Iū-tāi chiaⁿ ê siāⁿ, kap Iā-lō·sat-léng ê koe-chhi, pēng-sò· só· kiāⁿ--ê chit-iūⁿ; in-ūi hit-sī goán ê sít-bút chhiong-chiok, hóng-siū pēng-an; pēng-bô khoàⁿ-kìⁿ chai-ē. ¹⁸Chóng-sī tui goán theng-chí bô sio-hiuⁿ, bô koàn-tiān tī Thian-hō·, goán hoán-túg khiām-kheh it-chhè; koh tui to-kiām, tui ki-hng lāi biát-bô. ¹⁹Goán tui Thian-hō· sio-hiuⁿ koàn-tiān ê sí, goán choè-piāⁿ lāi hók-sāi i, tui i koàn-tiān, goán tiōng-hu kiám bô hūn mah? ²⁰Iā-lī-bí chiū in hiah ê peh-sìⁿ, chiū-sī tui hiah ê ta-po· hū-jîn ēng chit ê oē in--i ê peh-sìⁿ, kóng, Lín kap lín ê liát-chó·, lín ê kun-ông, lín ê kù-chók, kap kok-lāi ê peh-sìⁿ, tī Iū-tāi chiaⁿ ê siāⁿ, kap Iā-lō·sat-léng koe-chhi só· sio ê huiⁿ, Iā-hô-hoa kiám bô kì-tit--in, sim-lāi kiám bô

siūⁿ mah? ²²Iâ-hô-hoa in-ūi lín só· choē ê pháiⁿ, só· kiâⁿ khó-òⁿ ê sū, boē koh lún--tit; só·-í lín ê toē pha-hng, chiâⁿ-choē thang gông-ngiáh, thang chiū-chó·, bô lêng khiā-khi, chhin-chhiūⁿ kin-á-jit chit-khoán. ²³In-ūi lín sio-hiuⁿ, iáh in-ūi lín tek-choē Iâ-hô-hoa, iáh bô thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē, bô thàn I ê lút-hoat, I ê tiâu-lē, I ê kan-chèng ê oē, só·-í lín tú-tiòh chit ê chai-ē, chhin-chhiūⁿ kin-á-jit chit-khoán.

²⁴Iâ-lī-bí koh tui cheng peh-siⁿ kap cheng hū-jin-lang kóng, Lín tī Ai-kíp toē it-chhè ê Iû-tāi lêng, tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē. ²⁵Bân-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siông-tè án-ni kóng, Lín kap lín ê bó· bat ēng chhui kóng, ēng chhiú chiâⁿ--i, kóng, Goán só· hē ê goān, koat-toàn beh kiâⁿ--i, chiū-sī beh tui Thian-hō· sio-hiuⁿ, iáh beh tui i koàn-tiān; taⁿ choē lí kian-kò· lí ê goān, lāi kiâⁿ lí ê goān. ²⁶Só·-í lín toà Ai-kíp toē it-chhè ê Iû-tāi lêng, tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa ê oē; Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, Goá kí Goá ê toā-miā lāi chiū-choā, tī Ai-kíp choân-toē, Goá ê miā bô koh hō· Iû-tāi chòk chit-lang ê chhui só· chheng-ho·, kóng, Chú Iâ-hô-hoa sī eng-oáh. ²⁷Khoàⁿ ah, Goá beh tì-i tī in, beh kàng chai-ē, bô kàng hok-khi, tī Ai-kíp toē it-chhè ê Iû-tāi lêng beh tui to-kiām, tui ki-hng lāi biát-bô, kàu lóng liáu. ²⁸Thoat-lī to-kiām, beh tui Ai-kíp toē tò-lāi Iû-tāi toē--ê, in ê lêng-giáh chin-chiú; hiah-ê só· chhun ê Iû-tāi lêng khi Ai-kíp toē, beh tī-hia kià-kha-ê, beh chai chī-chui ê oē tit-tiòh èng-giām, sī Goá-ê á-sī in-ê. ²⁹Iâ-hô-hoa kóng, Goá tī chit ê só·-chāi beh hêng-hoat lín, beh ū chit ê tiâu-thâu, hō· lín chai Goá só· kóng kàng chai-ē hō· lín hiah ê oē tek-khak èng-giām. ³⁰Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh chiong Ai-kíp ông Hoat-ló Háp-hut-

láh kau tī i ê tui-ték ê chhiú, kap siâu-siūⁿ i ê siⁿ-miā ê lêng ê chhiú; chhin-chhiūⁿ Goá ū chiong Iû-tāi ông Se-tí-ka kau tī i ê tui-ték, chiū-sī siâu-siūⁿ i ê siⁿ-miā ê Pa-pí-lun ông Nī-pò-kah-nī-sat ê chhiú.

45 Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-keng si--nī, Nī-lī-a ê kiáⁿ, Pa-liók, chiong sian-ti Iâ-lī-bí só· thoân hiah ê oē kì tī chheh--nih; ²hit-sī Iâ-lī-bí tui i kóng, Pa-liók ah, Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siông-tè lūn-kàu lí ū án-ni kóng: ³Lí bat kóng, Goá ū chai-ē ah; Iâ-hô-hoa tī goá thông-khó· ê téng-bīn ke-thiⁿ iu-chhiú; goá thó·-khui kàu ià-siān, boē tit-tiòh pêng-an. ⁴Taⁿ lí tiòh án-ni ká i kóng, Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá só· kiàn-lip--ê, Goá beh thiah-hui, Goá só· chai-chèng--ê, Goá beh puih--khí-lāi; choân-toē lóng án-ni. ⁵Lí ūi ka-kī tô·-bô· toā tui-chi mah? bóh-tit tô·-bô·. Khoàⁿ ah, in-ūi Goá beh hō· chai-ē kàng-lóh tī kìⁿ ū hiat-khi--ê. Chóng-sī lí bô-lūn khi toh-lóh, Goá beh hō· lí khioh--tiòh ka-kī ê siⁿ-miā; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

46 Iâ-hô-hoa ê oē lūn-kàu sian-ti Iâ-lī-bí, lūn-khi liát-kok ê sū. ²Lūn Ai-kíp: sī lūn Ai-kíp ông Hoat-ló-nī-ko ê kun-peng, chat-iāⁿ tī Pek-lát hô-piⁿ ê Ka-ki-bí-si, tng Iû-tāi ông Iok-se-a ê kiáⁿ Iok-ngá-keng si--nī hō· Pa-pí-lun ông Nī-pò-kah-nī-sat só· phah-pāi--ê.

³Lín tiòh pī-pān toā-sió ê tín-pai, khi kau-chiàn. ⁴Lín tiòh thò bé, khiá bé, tì khoe khiā-khi-lāi; boā chhiuⁿ, chheng chiàn-kah. ⁵Goá siáⁿ-sū khoàⁿ-kìⁿ án-ni? in kiaⁿ-hiāⁿ thè-āu; in ê ióng-sū thài-su, kín-kín cháu, bô oát-thâu; si-chiu-úi ū kiaⁿ-hiāⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁶Gâu-cháu-ê cháu-boē-lī, ióng-sū boē-oē thoat-lī; tī pak-hng, Pek-lát hô-piⁿ, in lóng tiòh-tak poáh-tó. ⁷Chit-ê chhin-chhiūⁿ Nī-lô hô tiòng-moá, chhin-chhiūⁿ kang-hô ê

chúi giâ-éng--ê, sī chī-chūi ah? ⁸Ai-kíp chhin-chhiūⁿ Nî-lô hô tiòng-moá, i ê chúi chhin-chhiūⁿ kang-hô giâ-éng; i ê oē kóng, Goá beh chhèng-koàiⁿ, goá beh jia-khàm piàn-toē; goá beh húi-hoài siáⁿ kap kī-tiong khiā-khí ê peh-sìⁿ. ⁹Bé tiòh kín chiūⁿ--lâi; chhia tiòh loā-loā cháu; íong-sū tiòh chhut--lâi; Kó·sit kap Hut ê lāng lóng giâ tīn-pâi; Lō·tek ê lāng gâu khui-keng. ¹⁰In-ūi hit-jit sī Chú, bān-kun ê Iâ-hô-hoa ê jit, pò-siū ê jit, thang tui I ê tui-ték pò-siū; to-kiām beh thun-chiáh kàu-pá, līm huìh kàu-chui; in-ūi Chú, bān-kun ê Iâ-hô-hoa, tī pak-hng Pek-lát hô-piⁿ ū hiàn-chè ê sū. ¹¹Ai-kíp ê peh-sìⁿ ah, tiòh chiūⁿ--khì Ki-liát, lâi chhú jú-hiūⁿ; lí êng choē-choē ioh sī khang-khang; lí boē tit-tiòh i-hó. ¹²Liát-pang thiaⁿ-kìⁿ lí ê lēng-jiók; piàn-toē lóng sī lí ai-khau ê siaⁿ; in-ūi íong-sū kap íong-sū saⁿ-kháp, choè chit-ē poáh-tó.

¹³Iâ-hô-hoa tui sian-ti Iâ-lī-bí sóⁿ kóng ê oē, lūn-kàu Pa-pí-lūn ông Nî-pò·kah-nî-sat beh kàu, lâi kong-kek Ai-kíp toē.

¹⁴Lín tiòh pò-iōng tī Ai-kíp, soan-pòⁿ tī Bít-toát, soan-pòⁿ tī Lô-hut kap Tap-pí-lèk, kóng, Tiòh pài-tui, ka-kī pī-pān, in-ūi to-kiām tī lí ê sī-ūi teh thun-biát. ¹⁵Lí ê toā-lát--ê cháiⁿ-iūⁿ poáh-tó? in khiā boē chai, in-ūi Iâ-hô-hoa koáⁿ in. ¹⁶I hô· choē-choē lāng poáh-tó; tãi-ke tó saⁿ-tháh; in chiū kóng, Khí--lâi, lán tò--lâi khi pún-chók, kàu lán pún só·chāi, lâi siám-pī ap-chè lán ê to-kiām. ¹⁷In tī-hia kiò kóng, Ai-kíp ông Hoat-ló put-kò sī chit ê siaⁿ, i ū phah-súg i ê ki-hoē. ¹⁸Toā kun-ông, I ê miā bān-kun ê Iâ-hô-hoa, kóng, Goá kí Goá ê oáh-miā lâi chiū-choā, i beh lâi chhin-chhiūⁿ soaⁿ-tiong ê Tha-pók, chhin-chhiūⁿ hái-piⁿ ê Ka-bít. ¹⁹Khiā-khí tī Ai-kíp ê peh-sìⁿ ah, lí tiòh pī-pān siū-liáh èng-iōng

ê mih-kiāⁿ, in-ūi Lô-hut beh pha-hng sio-húi, bô lāng khiā-khí. ²⁰Ai-kíp sī súi ê gū-chéng-á, tók-tók tui pak-hng chhut ê húi-biát lâi lah, lâi lah. ²¹Kī-tiong kò·chhiàⁿ ê peng, chhin-chhiūⁿ tiâu-lâi pui ê gū-á, in oát-túg-sin choè chit-ē cháu, khiā-boē-tiâu; in-ūi in tú-tiòh hoān-lān ê jit, siū hēng-hoát ê sī í-keng kàu lah. ²²I ê siaⁿ chhin-chhiūⁿ choā, teh kiāⁿ; tui-ték beh kui-tīn lâi, in beh kiáh pò·thâu lâi kong-kek--i, chhin-chhiūⁿ chhò-chhiū ê lāng chit-iūⁿ. ²³Iâ-hô-hoa kóng, I ê chhiū-nâ sui-jiān chin-bát, in iáh beh chhò i; in-ūi in pí chháu-meh khah choē, boē-oē sèng-tit. ²⁴Ai-kíp ê peh-sìⁿ beh kiān-siāu, beh kau tī pak-hng ê peh-sìⁿ ê chhiú. ²⁵Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, kóng: Khoàⁿ ah, Goá beh hēng-hoát siók tī Lô ê A-bún, kap Hoat-ló, kap Ai-kíp, kap i ê sīn-bēng, kap i ê kun-ông; iáh beh hēng-hoát Hoat-ló, í-kíp oá-khò i ê lāng. ²⁶Goá beh chiong in kau tī siāu-siūⁿ in ê sīⁿ-miā ê lāng ê chhiú, kap Pa-pí-lūn ông Nî-pò·kah-nî-sat ê chhiú, kap i ê jīn-sīn ê chhiú; í-āu Ai-kíp tek-khak koh ū lāng khiā-khí, kap chá-chēng chit-iūⁿ; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

²⁷Goá ê lô·pók Ngá-kok ah, lí bóh-tit kiaⁿ; Í-sek-liát ah, bóh-tit kiaⁿ-hiāⁿ; khoàⁿ ah, Goá beh tui hng-hng ê só·chāi chín-kiù lí; tui siū-liáh--khí ê toē chín-kiù lí ê hô·-è; Ngá-kok beh tò--lâi, tit-tiòh an-chēng, pēng-an, bô lāng hô· i kiaⁿ-hiāⁿ. ²⁶Goá ê lô·pók Ngá-kok ah, bóh-tit kiaⁿ-hiāⁿ, in-ūi Goá kap lí tī-teh; iáh beh chiong Goá só· koáⁿ lí kàu hiah ê kok it-chīn châu-biát; chóng-sī bô it-chīn châu-biát lí; beh chiàu só· háp-gî--ê, chek-pī lí, toān-toān boē-oē bô hēng-hoát lí; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

47 Hoat-ló kong-kek Ka-sat ê tãi-seng, ū

Iâ-hô-hoa lûn Hui-lī-sū lāng ê oē lîm-kàu sian-ti Iâ-lī-bí.

²Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, ū chúí tùi pak-hng chhèng--khí-lâi, chiâⁿ-choè tiòng-moá ê hô, beh tiòng-moá chit ê toē, kap kî-tiong só[·] ū-ê, kap siâⁿ kap kî-tiong só[·] khiā-khí--ê; lāng beh âu-kiò, keng-lâi khiā-khí ê peh-siⁿ beh thi-khàu. ³Ūi-tiòh tùi-tèk íong ê bé, i ê toē khók-khók-háu ê siaⁿ, iā ūi-tiòh i hiah ê chiàn-chhia kín-kín cháu, i ê chhia-lûn hū-hū-háu, chiū chiah-ê choè lāu-pē--ê chhiú nng, bô oát-thâu khoàⁿ i ê kiáⁿ. ⁴In-ūi sī-jit kàu lah, beh húi-biát it-chhè ê Hui-lī-sū lāng, beh tùi Chhui-lô Se-tùn chián-tū só[·] chhun pang-chān in--ê; in-ūi Iâ-hô-hoa beh húi-biát Hui-lī-sū lāng, Ka-hui-thok hái-sū só[·] chhun ê peh-siⁿ. ⁵Ka-sat í-keng bô poàⁿ-ki thâu-mng; A-sit-ki-lûn kui tī bô; soaⁿ-kok só[·] chhun--ê, lí ka-kī koah-bah, beh kàu joā-kú ah? ⁶Iâ-hô-hoa ê to-kiàm ah, lí beh kàu tī-sī chiah soah? tiòh kiu jip lí ê to-siū, an-chēng bô tín-tāng. ⁷Iâ-hô-hoa í-keng bēng-lēng lí kong-kek A-sit-ki-lûn, kong-kek hái-piⁿ ê toē; I í-keng phài lí tiāⁿ-tiòh, lí thái-thó oē theng-chí ah?

48 Lûn Mô-ap. Bān-kun ê Iâ-hô-hoa Í-sek-liát ê Siōng-tè án-ni kóng, Nî-pho ū chai-ē ah, in-ūi siū húi-hoāi; Ki-liát-tēng tú-tiòh kiàn-siàu, siū-chhú; Bí-su-ka tú-tiòh kiàn-siàu, siū pāi-hoāi. ²Mô-ap bô koh siū o-ló, ū lāng tī Hi-sit-pún siat kè-bô beh hāi i; kóng, Lâi lah, lán ká i chián-tū, hō[·] i bô koh chiâⁿ-choè kok. Má-tek-biān ah, lí iáh tiòh chēng-chēng, bôh choè siaⁿ; to-kiàm beh tui-koáⁿ lí. ³Tùi Hô-lô-liām ū âu-kiò ê siaⁿ, ū chhiūⁿ-kiap kap toā ê húi-biát. ⁴Mô-ap tú-tiòh húi-biát, i ê gín-á háu ê siaⁿ hō[·] lāng thiaⁿ-kìⁿ. ⁵In-ūi lāng peh-chiūⁿ Ló[·]-hi ê soaⁿ-phiâⁿ, ná-kiâⁿ ná-khàu; lóh Hô-lô-liām ê soaⁿ-

phiâⁿ, thiaⁿ-kìⁿ húi-biát ai-khàu ê siaⁿ. ⁶Lín tiòh tô-cháu, ka-kī kiū siⁿ-miā; chhin-chhiūⁿ khòng-iá ê tō[·]-siōng. ⁷Lí in-ūi oá-khò ka-kī ê só[·]-choè, kap ka-kī ê chài-pó, iáh beh siū-liáh. Ki-boat kap siók i ê chè-si kùi-chók, iáh beh choè-chit-ē siū chhian-î. ⁸Kiâⁿ húi-biát--ê, beh kàu ták ê siâⁿ; bô chit ê siâⁿ oē bián-tit; soaⁿ-kok beh tì-kàu pāi-lóh, piⁿ-iūⁿ beh siū húi-hoāi, chiàu Iâ-hô-hoa só[·] kóng--ê. ⁹Tiòh ēng sit hō[·] Mô-ap, hō[·] i pe-cháu; i chiah ê siâⁿ beh tì-kàu pha-hng, bô lāng khiā-khí. ¹⁰Chhin-chhin chhái-chhái choè Iâ-hô-hoa ê kang--ê, tiòh siū chiū-chó[·]; kìm-chí i ê to bak-tiòh huih--ê, tiòh siū chiū-chó[·]. ¹¹Mô-ap tùi siàu-liân í-lâi, siōng-siōng hióng-siū pēng-an; chhin-chhiūⁿ chē-chheng ê chiú, bô tui chit ê khi-kū piàⁿ tī pát ê khi-kū; iáh bē bat siū-liáh; in-ūi án-ni i ê goān-bī iáu tī-teh, khi-bī bē piàn. ¹²Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh chhe piàⁿ-chiú--ê khi i hia, ká i piàⁿ-chhut--lâi; piàⁿ-khang i ê khi-kū, phah-phoà i ê chiú-àng. ¹³Mô-ap beh ūi-tiòh Ki-boat lâi kiàn-siàu, chhin-chhiūⁿ Í-sek-liát-ke ūi-tiòh in só[·] oá-khò ê Pek-ték-lī lâi kiàn-siàu chit-iūⁿ. ¹⁴Lí cháiⁿ-iūⁿ kóng, Goán sī íong-sū, sī ū lát thang kau-chiàn ê lāng? ¹⁵Mô-ap piⁿ-choè pha-hng, tui-tèk chiūⁿ-khì, jip i hiah ê siâⁿ; só[·] keng-soán ê siàu-liân lāng lóh-khì tú-tiòh thài-sí; che sī Kun-ông, miā choè bān-kun ê Iâ-hô-hoa, kóng--ê. ¹⁶Mô-ap ê chai-ē kūn lah, i ê hoān-lān kín-kín kàu. ¹⁷Kìⁿ-nā tī i ê chiu-ūi, bat i ê miā--ê, lín lóng tiòh ūi i pi-siong; kóng, Hit ê íong ê thui, súi ê koáiⁿ-á, thái oē chhih kàu án-ni? ¹⁸Toà tī Tí-pún ê peh-siⁿ ah, tiòh tui lí ēng-kng ê ūi lóh-lâi, chē tī ta-sò ê toē; in-ūi húi-biát Mô-ap--ê chiūⁿ-lâi kong-kek lí, húi-hoāi lí hiah ê oē-só[·]. ¹⁹Toà tī A-lô-jíⁿ--ê ah, tiòh khiā tī lô[·]-piⁿ

koan-khoàⁿ, m̃ng tô-cháu ê ta-po·-lâng, kap thoat-lī ê hū-jîn-lâng, kóng, Sī sím-mih tãi-chì ah? ²⁰Mô·-ap in-ūi húi-hoài lâi kiàn-siàu, lín tiòh thi-khàu âu-kiò; tiòh tī A-lùn pò-kò, kóng, Mô·-ap pìⁿ-choè pha-hng. ²¹Hêng-hoat í-keng kàu tī pìⁿ-iūⁿ ê toē, tī Hô-lùn, tī Ngá-cháp, tī Bí-hoat-ap; tī Tí-pún, tī Nî-pho, tī Pek-te-pí-láh-thài-im; tī Ki-liát-têng, tī Pek-ka-boát, tī Pek-bí-un; tī Ka-liók, tī Pho-su-láh, kap Mô·-ap toē hng-kūn só· ū ê siàⁿ. ²⁵Mô·-ap ê kak chhò-tng lah, i ê chhiú-kut at-chih lah; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²⁶Lín tiòh hō· Mô·-ap chiú-chui; in-ūi i chū-ko, poē-gék Iâ-hô-hoa; i beh tī i só· thò· ê tiong-kan kō-lái kō-khì; koh beh hō· lâng thí-chhiò. ²⁷Í-sek-liát kiám m̃-bat hō· lí thí-chhiò mah? i kiám sī tī chhát ê tiong-kan hō· lâng chhâ-chhut mah? in-ūi lí ták-pái kóng-khí i ê sí, chiū iô-thâu poāⁿ-hī. ²⁸Khiā-khí tī Mô·-ap--ê ah, lín tiòh lī-khui chiaⁿ ê siàⁿ, khiā-khí tī chiòh-poāⁿ; chhin-chhiūⁿ ka-chui choh-siū tī khang-kháu ê pìⁿ. ²⁹Goán ū thiaⁿ-kìⁿ Mô·-ap ê kiau-ngō·, i ê kiau-ngō· kàu-kék; i ê chū-ko, i ê kiau-ngō·, i ê bú-bān, chūn-sim ka-kī liáh choè-toā. ³⁰Iâ-hô-hoa kóng, Goá chai i ê siū-khì, kap i khang-khang ê khoa-kháu, só· kiàⁿ sī khang-khang. ³¹In-ūi án-ni, goá beh ūi-tiòh Mô·-ap thi-khàu, goá beh ūi-tiòh Mô·-ap choân-toē âu-kiò; in beh ūi-tiòh Kiat-jíⁿ-hap-liát-siat ê lâng thó·-khui. ³²Se-pí-má ê phū-tô-chhiū ah, goá ūi-tiòh lí thi-khàu, pí Ngá-siā lâng ê thi-khàu kah siong-tiōng; lí ê ki thoàⁿ-kè hái, tít-tít chhun kàu Ngá-siā ê hái; hit ê kiàⁿ húi-biát--ê í-keng lîm-kàu lí beh siu-sêng ê ké-chí, kap lí ê phū-tô. ³³Pui ê chhân kap Mô·-ap toē, i ê hoaⁿ-hí khoài-lók lóng bô--khì. Goá hō· chiú-khut ê chiú bô--khì; bô lâng táh chiú, chhut hoaⁿ-hí ê siaⁿ,

hit ê siaⁿ m̃-sī hoaⁿ-hí ê siaⁿ. ³⁴In-ūi Hi-sít-pún ai-siong ê siaⁿ thàng-kàu Í-lī-a-lī, tít-tít kàu Ngá-cháp, koh tui Sô-jíⁿ kàu Hô-lô-liām, tít-kàu I-ki-láh Si-lī-si-a, in-ūi Lêng-lîm ê chui tek-khak ko·-tâ. ³⁵Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh tī Mô·-ap toē, hō· hit ê hiàn-chè tī soaⁿ-thâu-toāⁿ--ê kap hit ê sio-hiūⁿ tī i hiah ê sîn-bêng--ê, lóng soah. ³⁶In-ūi án-ni, goá ê sim ūi-tiòh Mô·-ap chhin-chhiūⁿ phín-siau teh tân; goá ê sim ūi-tiòh Kiat-jíⁿ-hap-liát-siat lâng chhin-chhiūⁿ phín-siau teh tân; in-ūi in só· chek-chū ê chài-bút lóng bô--khì. ³⁷Thâu-khak ták-ê kng-khō-khō, chhui-chhiu ták-ê chián té-té, chhiú-kut ták-ê koah-siong, io hâ môa-pò. ³⁸Tī Mô·-ap ták-keng ê chhù-téng, kap i hiah ê koe-chhi, ták só·-chài ū thi-khàu; in-ūi Goá kong-phoà Mô·-ap, chhin-chhiūⁿ kòng-phoà m̃-tèng-ì ê khì-kū. Che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³⁹I húi-hoài kàu án-ni! in thi-khàu kàu án-ni! Mô·-ap kiàn-siàu oát-tò-túg kàu án-ni! chhin-chhiūⁿ án-ni, Mô·-ap beh hō· sì-ūi ê lâng thí-chhiò gông-ngiáh. ⁴⁰In-ūi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, i beh chhin-chhiūⁿ eng-chiáu pe--lái, thí-khui i ê sít tī Mô·-ap. ⁴¹Ka-liók hō· lâng chhú--khì, hiah ê oē-só· hō· lâng chiàm--khì; kàu hit-jit, Mô·-ap chiaⁿ ê ióng-sū ê sim chhin-chhiūⁿ beh siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lâng ê sim. ⁴²Mô·-ap beh tú-tiòh húi-biát, bô koh chiaⁿ-choè kok; in-ūi in chū-ko, poē-gék Iâ-hô-hoa. ⁴³Iâ-hô-hoa kóng, Mô·-ap khiā-khí ê peh-sìⁿ ah, kiaⁿ-hiàⁿ, hām-khiⁿ, oáh-tau, lóng kàu tī lí. ⁴⁴Cháu-pī kiaⁿ-hiàⁿ-ê, beh poáh-lòh hām-khiⁿ; tui hām-khiⁿ peh-khí-lái ê, beh hō· oáh-tau tauh-tiòh; in-ūi Goá beh hō· hêng-hoat ê nî lîm-kàu Mô·-ap; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁴⁵Hiah ê tô-cháu--ê khui-lát chm̃, khiā tī Hi-sít-pún ìm-nég-ē; chóng-sī hé tui Hi-sít-pún chhut, hé-iām tui

Se-hông hoat, it-chīn sio Mô·-ap ê pian-kài, kap chok-loān ê lāng thau-khak ê téng-bīn.
⁴⁶Mô·-ap ah, lí ũ chai-ē; Ki-boat ê peh-siⁿ biāt-bô lah, lí ê cheng-kiáⁿ hō· lāng liāh--khì, lí ê cheng cha-bó·-kiáⁿ choè siū-liāh--ê. ⁴⁷Iâ-hô-hoa kóng, Chóng-sī kàu jīt-āu, Goá beh hō· Mô·-ap siū-liāh ê lāng tò-túg. Lūn Mô·-ap siū sím-phoàⁿ ê oē, kàu chia ũi-chí.

49 Lūn A-būn. Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Í-sek-liát bô kiáⁿ mah? bô hō·-sū mah? Má-lék-kham cháiⁿ-iūⁿ tit-tiòh Ka-tek ê toē choè giáp, i ê peh-siⁿ cháiⁿ-iūⁿ khiā-khí i tiong-kan hiah ê siáⁿ? ²Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jīt-chí beh kàu, Goá beh hō· kau-chiàn ê siaⁿ thiaⁿ tī A-būn chók ê Láh-pa, i beh chiāⁿ-choè pha-hng ê thō·-tui; i chiah ê siāⁿ beh hō· hé sio; cheng chiām Í-sek-liát--ê, taⁿ beh hō· Í-sek-liát chiām tò-túg; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³Hi-sit-pún ah, lí tiòh ai-khàu, in-ūi Gāi ê siāⁿ piⁿ-choè pha-hng; Láh-pa ê peh-siⁿ ah, tiòh âu-kiò, ēng moā-pò· hā-io; tiòh thī-khàu, kiáⁿ-lâi kiáⁿ-khì tī lī-pa-tiong; in-ūi Má-lék-kham kap i ê chè-si kùi-chók beh choè chit-ē hō· lāng liāh-khì. ⁴Poē-gék ê peh-siⁿ ah, lín siáⁿ-sū in-ūi hiah ê soaⁿ-kok, chiū-sī chú lūn-ték ê soaⁿ-kok, lâi khoa-kháu ah? lí oá-khò chái-pó, kóng, Chī-chūi oē lâi kàu goán chia. ⁵Chú bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hō· kiaⁿ-hiāⁿ tui sī-ūi līm-kàu lín; lín beh siū koáⁿ-chhut, ták-lāng tit-tít khì; cháu bô lō·--ê, bô lāng thang chū-chíp. ⁶Chóng-sī āu-lâi Goá beh hō· A-būn chók siū-liāh ê lāng tò-túg; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

⁷Lūn Í-tong. Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Tī Thē-bān bô koh ũ tì-hūi mah? Chhang-miā ê lāng bô koh ũ kè-ék mah? in ê tì-hūi bô-khì mah? ⁸Tí-tàn ê peh-siⁿ ah, thē-

-khì ah, tô-cháu ah, bīn khì bát ah; in-ūi Goá hēng-hoát Í-sò ê sī, beh hō· i ê chai-ē kàu tī i. ⁹Bán phū-tô--ê nā kàu lí hia bán, kiám bô iáu lâu kúi-liáp-á mah? chhát nā mī-sī lâi, kiám mī-sī sng-tng kàu moá-i nā-tiāⁿ? ¹⁰Chóng-sī Goá hō· Í-sò kng-liu-liu, lō·-hiān i khng-bát ê só·-chāi, tì-kàu bô tè thang bīn; i ê hō·-è, i ê hiaⁿ-tī, i ê chhū-piⁿ lóng sit-pāi; i iāh kui tī bô. ¹¹Tiòh chiong lí bô-pē ê kiáⁿ pàng-hē-teh, Goá beh pó-choān in oáh; lí chiah ê koáⁿ-hū, iāh tiòh oá-khò goá. ¹²In-ūi Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, pún mī ēng-kai lim hit ê poe-ê, tek-khak beh lim-i, bōh-kiòh lí, lí kiám oē it-chīn bián hēng-hoát mah? lí tek-khak boē bián-tit hēng-hoát, lí tek-khak tiòh lim-i. ¹³Iâ-hô-hoa kóng, Goá kí ka-kī lâi chiū-choā, Pho-su-láh beh chiāⁿ-choè thang gōng-ngiáh, thang lēng-jiók, thang chiū-chó·, koh hong-hoè; i lóng-chóng ê siāⁿ beh éng-oán piⁿ-choè pha-hng. ¹⁴Goá tui Iâ-hô-hoa hia thiaⁿ-kìⁿ siau-sit, iāh ũ sù-chiá hōng-chhe khì liát-kok, kóng, Lín tiòh chū-chíp lâi kong-kek i, tiòh khí-lâi kau-chiàn. ¹⁵In-ūi Goá hō· lí tī liát-kok-tiong choè bī-soè, hō· lāng khoàⁿ-khin. ¹⁶Khiā-khí chiòh-tōng-lâi, pé-siú soaⁿ-téng--ê ah, lí ê ui-hong, lí sim-lâi ê kiau-ngō· ka-kī phiàn; lí sui-jiān chhin-chhiūⁿ eng-chiáu, choi lí ê siū tī koāiⁿ ê só·-chāi, Goá beh tui hia kā lí chhú-lòh-lâi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹⁷Í-tong beh chiāⁿ-choè thang gōng-ngiáh--ê, kìⁿ-nā tui hia kè--ê, tek-khak beh kī-koài, in-ūi i só· tú-tiòh it-chhè ê chai-ē, lâi thí-chhiò i. ¹⁸Iâ-hô-hoa kóng, Tek-khak bô lāng khiā-khí tī-hia, iāh bô lāng kià-kha tī-hia; sī beh chhin-chhiūⁿ Só·-to-má, Gô-mô·-láh, kap hū-kūn ê siāⁿ tó-hoāi chit-iūⁿ. ¹⁹Khoàⁿ ah, i beh chhin-chhiūⁿ sai, tui Iok-tàn hō-piⁿ ê chhiū-nā khí--lâi, kong-kek kian-kò· khiā-khí ê só·-

chāi; bák-nih-kú Goá beh hō· in tô-cháu, lī-khui chit ê só·-chāi. Chī-chūi siū keng-soán, Goá chiū phài i tī-lí chit ê toē; chī-chūi oē pí--tit Goá? chī-chūi oē ká Goá tēng chit ê kī ah? ū sím-mih bók-chiá oē khiā tī Goá ê bīn-chēng ah? ²⁰Só·-í lín tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa só· kè-ék kong-kek Í-tong ê kè-chhek; í-kip I só· chū-tiāⁿ kong-kek Thê-bān khiā-khí ê peh-siⁿ ê chí-ì; in tiāⁿ-tiòh beh chiong hiah ê iūⁿ-kūn ê soē--ê thoa--khì; I iáh beh hō· in khiā-khí ê só·-chāi hong-hoē. ²¹In-ūi in tó-hoāi ê siaⁿ, toē chiū tít-tāng; in âu-kiò ê siaⁿ, thiaⁿ kàu Áng-hái. ²²Khoàⁿ ah, i beh khiā-lâi, chhin-chhiūⁿ eng-chiáu pe--lâi, thí-khui i ê sít tī Pho-su-láh; kàu hit-jít, Í-tong chiaⁿ ê íong-sū ê sim chhin-chhiūⁿ beh siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lâng ê sim.

²³Lūn Tāi-má-sek. Hap-má kap A-jm̄-poát kiàn-siàu, in-ūi in thiaⁿ-kìⁿ pháiⁿ siau-sit, chiū sít-táⁿ; hái-bīn ū iu-chhiū, boē pēng-chēng. ²⁴Tāi-má-sek soe-jíok, oát-túg-sin beh tô-cháu, ngiáuh-ngiáuh-chhoah, chiong i liáh-tiâu-tiâu; thòng-khó· iu-chhiū chiong i khiú-tiâu-tiâu, chhin-chhiūⁿ beh siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lâng chit-iūⁿ. ²⁵Thang o-ló ê siāⁿ, chiū-sī Goá só· hoaⁿ-hí ê siāⁿ, cháiⁿ-iūⁿ siū pàng-sak kàu án-ni? ²⁶I ê siàu-liân lāng beh tī i ê koe-chhi tó--lòh-khì; tng hit-jít i it-chhè ê pēng-tēng beh biát-bô; che sī bān-kun ê Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²⁷Goá iáh beh hō· hé tóh tī Tāi-má-sek ê siāⁿ-chhiūⁿ, sio-biát Piān-hap-tát ê kiong-tiān.

²⁸Lūn Ki-tát kap Hā-só chiaⁿ ê kok, chiū-sī Pá-pí-lūn ông Nî-pò·-kah-nî-sat só· phah--ê, Iâ-hô-hoa án-ni kóng: Lí khiā-lâi, chiūⁿ--khì Ki-tát, châu-biát tang-hng ê lāng. ²⁹In ê pò·-pīⁿ kap iūⁿ-kūn, lāng beh chhiúⁿ--khì; chiong tiūⁿ-pak kap it-chhè ê khi-kū, kap lók-tô,

chhiúⁿ choē ka-kī ê; lāng tui in hoah kóng, Sī-úi lóng ū kiaⁿ-hiāⁿ. ³⁰Iâ-hô-hoa kóng, Hā-só khiā-khí ê peh-siⁿ ah, tiòh tô-cháu, cháu-khì-hng, bih-khì-bát; in-ūi Pa-pí-lūn ông Nî-pò·-kah-nî-sat siat-kè beh hāi lín, tiāⁿ-tiòh ì-sù beh kong-kek lín. ³¹Iâ-hô-hoa kóng, Khiā--lâi, chiūⁿ--khì kong-kek an-jian khiā-khí bô khoà-lū ê chók, in bô mng-hō·, bô mng-chhoàⁿ, sī ka-kī khiā-khí--ê. ³²In ê lók-tô beh hō· lāng chhiúⁿ--khì; in choē-choē cheng-siⁿ beh hō· lāng kiap--khì; kìⁿ-nā thì pìn-piⁿ--ê, beh koáⁿ-soàⁿ in tī sī-hng; hō· chai-ē tui sī-úi kàu tī in; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³³Hā-só beh chiāⁿ-choē iá-káu tiām ê só·-chāi, éng-oán chhiⁿ-chhin, bô lāng tī-hia khiā-khí, iáh bô lāng tī-hia kià-kha.

³⁴Iū-tāi ông Se-tí-ka khi-thâu chē-úi ê sí, Iâ-hô-hoa lūn Í-lân ê oē līm-kàu sian-ti Iâ-lī-bí kóng, ³⁵Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh at-chhi Í-lân lāng ê keng, chiū-sī in siōng-téng ê khui-lát. ³⁶Goá beh hō· sī-bīn ê hong tui thiⁿ ê sī-bīn chhe--lâi, līm-kàu Í-lân lāng, chiong in koáⁿ-soàⁿ tī sī-hng; Í-lân siū koáⁿ-soàⁿ ê lāng bô chit-kok bô kàu. ³⁷Iâ-hô-hoa kóng, Goá beh hō· Í-lân lāng tī tui-ték ê bīn-chēng kap siàu-siūⁿ in ê siⁿ-miā ê lāng ê bīn-chēng lāi kiaⁿ-hiāⁿ; Goá iā beh hō· chai-ē, chiū-sī Goá ê toā siū-khì, līm-kàu in; koh beh hō· to-kiām tui-jip in, kàu it-chhin biát in. ³⁸Goá beh siat-líp Goá ê pó-chō tī Í-lân, tui-hia tū-khì kun-ông kap kùi-chók; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³⁹Chóng-sī kàu jít-āu, Goá beh hō· Í-lân siū-liáh ê lāng tò--lâi; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê.

50 Iâ-hô-hoa thok sian-ti Iâ-lī-bí lūn Pá-pí-lūn, lūn Ka-lék-tí lāng ê toē, só· kóng ê oē.

²Lín tiòh thoân-pò· tī liát-pang-tiong hō· in

thiaⁿ-kìⁿ, tiòh khiā toā-kí; tiòh hō· in thiaⁿ-kìⁿ, m̄-thang ún-moā; kóng, Pa-pí-lún siū kong-phoà, Pí-lék kiàn-siàu, Bí-lô-tát phah-pháiⁿ, i ê pút lóng kiàn-siàu, i ê ngó·-siōng lóng phah-pháiⁿ. ³In-ūi ū chít-kok tui pak-hng khí-lâi kong-kek i, beh hō· i ê toē pha-hng, bô lêng khiā-khí; lêng kap cheng-siⁿ lóng cháu--khì. ⁴Iâ-hô-hoa kóng, Hit-jit hit-sí Í-sek-liát lêng beh lâi, in beh kap Iû-tâi lêng saⁿ-kap lâi, in beh kiâⁿ-lō·, ná-kiâⁿ ná-háu, lâi chhē in ê Siōng-tè Iâ-hô-hoa. ⁵In m̄ng Sek-an ê sū, bīn òng-hia, kóng, Lâi--lah, lín tiòh kiát éng-oán bô boē-kì-tit ê iok, lâi kap Iâ-hô-hoa liân-háp.

⁶Goá ê peh-siⁿ choē bê-lō· ê iūⁿ; in ê bók-chiá hō· in kiâⁿ chha-lō·; hō· in oat--khì soaⁿ-nih; in tui toā-soaⁿ kiâⁿ kàu sió-soaⁿ, boē-kì-tit in an-hioh ê só·-chāi. ⁷Kìⁿ-nā tú-tiòh in-ê beh thun-chiá in; in chiaⁿ ê tui-ték kóng, Goán bô choē, in-ūi in tek-choē Iâ-hô-hoa, chiū-sī kong-gī khiā-khí ê só·-chāi, iā sī in ê liát-chó· só· òng-bāng ê Iâ-hô-hoa. ⁸Lín tiòh tui Pa-pí-lún tiòng tô-cháu, tui Ka-lék-tí lêng ê toē chhut--khì; tiòh chhin-chhiūⁿ kang ê soaⁿ-iūⁿ tī iūⁿ-kūn ê thâu-chêng. ⁹Goá beh kek-tōng choē-choē toā-kok tui pak-hng saⁿ-kap lâi kong-kek Pa-pí-lún; in beh pài-tīn kong-kek i; i beh tui-hia siū kong-phoà; in ê chìⁿ beh chhin-chhiūⁿ gâu siā ê ióng-sū ê chìⁿ, lóng bô khang-khang tò-túg-lâi. ¹⁰Ka-lék-tí beh hō· lêng chhiúⁿ--khì; kìⁿ-nā chhiúⁿ-i-ê lóng beh moá-ì; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ¹¹Chhiúⁿ Goá ê giáp--ê ah, in-ūi lín hoaⁿ-hí khoài-lók; in-ūi lín thiàu-lâi thiàu-khì chhin-chhiūⁿ táh gō·-kak ê gū-bú, iā teh háu chhin-chhiūⁿ ióng ê bé; lín ê lău-bú beh kiàn-siàu kàu-kék, siⁿ--lí-ê tek-khak lău-khùi; khoàⁿ ah, i beh liát tī chiaⁿ ê kok ê lō·-bé,

chiâⁿ-choē không-iá, choē ta-sò ê toē, choē soa-bô. ¹³In-ūi Iâ-hô-hoa ê toā siū-khì, tek-khak bô lêng khiā-khí, beh choân-jian pha-hng; kìⁿ-nā keng-kè Pa-pí-lún--ê beh gông-ngiáh, iā in-ūi i só· tú-tiòh chiaⁿ ê chai-ê lâi thí-chhiò i. ¹⁴Khui-keng ê lêng ah, lín tiòh tī Pa-pí-lún sî-ūi pài-tīn; tiòh siā-chiⁿ kong-kek i, bôh-tit pò-sioh lín ê chìⁿ; in-ūi i ū tek-choē Iâ-hô-hoa. ¹⁵Lín tiòh tī i ê sî-ūi hoah-hiám; i í-keng tâu-hâng; i ê iâⁿ-chē tó-hoāi lah, siāⁿ-chhiūⁿ thiaⁿ-húi lah; in-ūi che sī Iâ-hô-hoa pò-siū ê sū, lín tiòh òng i pò-siū; i cháiⁿ-iūⁿ khoán-thāi lêng, iā tiòh án-ni khoán-thāi i. ¹⁶Lín tiòh tui Pa-pí-lún chián-tú iā-chéng-ê kap siu-koah ê sī kiáh liâm-á ê; in-ūi kiaⁿ ap-chê ê to-kiám ták-lêng beh tò--khì pún-chók, ták-lêng beh cháu kàu pún só·-chāi.

¹⁷Í-sek-liát sī sî-soaⁿ ê iūⁿ, sī hō· sai koáⁿ-cháu--ê; tãi-seng sī A-sút ông thun i, lō·-bé chit ê Pa-pí-lún ông, Nî-pò-kah-nî-sat, at-chih i ê kut-thâu. ¹⁸Só·-í bân-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh hêng-hoát Pa-pí-lún ông kap i ê toē, chhin-chhiūⁿ Goá bat hêng-hoát A-sút ông chit-iūⁿ. ¹⁹Goá beh koh chhoā Í-sek-liát tò-lâi i ê chháu-tiūⁿ, i beh tī Ka-bít kap Pa-san chiaⁿ chháu; koh tī Í-hoat-liân soaⁿ kap Ki-liát toē, i ê sim tit-tiòh pá-chiok. ²⁰Iâ-hô-hoa kóng, Hit-jit hit-sí beh chhâ Í-sek-liát ê choē-koà, iā lóng-chóng bô; beh chhē Iû-tâi ê choē-ok, iā chhē-bô; in-ūi goá só· lău-teh ê peh-siⁿ Goá beh sià-bián in.

²¹Iâ-hô-hoa kóng, Tiòh chiūⁿ-khì kong-kek Bí-lăh-tâi-ong ê toē kap Pí-kat khiā-khí ê peh-siⁿ; tiòh tui-jip it-chīn thâi in, chiàu Goá it-chhê só· hoan-hù lí-ê khì kiâⁿ. ²²Kéng-lâi ū kau-chián ê siaⁿ kap toā húi-biát. ²³Phah choân-toē ê toā ki thui cháiⁿ-iūⁿ phah-chih

húi-hoài ah! Pa-pí-lûn tī liát-kok tiong cháiⁿ-iūⁿ pha-hng ah! ²⁴Pa-pí-lûn ah, Goá ūi lí siat oáh-tauh, lí hō· i tauh-tiòh iā m̄-chai; lí hō· lāng chhē-tiòh, liáh-tiòh, in-ūi lí kap Iâ-hô-hoa choè tui-ték. ²⁵Iâ-hô-hoa í-keng khui I ê kun-chong-kék, kiáh-chhut I toā siū-khì ê khi-hâi; in-ūi Chú, bân-kun ê Iâ-hô-hoa, ū tãi-chì tī Ka-lék-tí lāng ê toē. ²⁶Lín tiòh tui kék-hng ê piⁿ-kài lāi kong-kek i; khui i ê chhek-chhng; hiat i chiāⁿ thô·tui, it-chhīn biát i, bô lâu poàⁿ-hāng. ²⁷Tiòh thâi i it-chhē ê gū-káng; hō· in lōh--khì siū-thâi; in ū chai-ē ah! in-ūi pān in ê jlt, hit ê kī í-keng kàu. ²⁸Ū tui Pa-pí-lûn toē tô-cháu chhut-lâi-ê ê siaⁿ, tī Sek-an pò-kò Iâ-hô-hoa lán ê Siōng-tè pò-siū, chiū-sī I ūi-tiòh I ê tiān lāi pò-siū. ²⁹Tiòh chio-chíp siā-chìⁿ ê peng, chiū-sī it-chhē khui-keng--ê, lāi kong-kek Pa-pí-lûn; tī i ê sî-ūi chat-iāⁿ lāi phah i; m̄-thang hō· i cháu chit-ê; chiàu i só· choè--ê pò-èng i; i cháiⁿ-iūⁿ khoán-thâi lāng, tiòh chiàu án-ni khoán-thâi i; in-ūi i kiau-ngō· poē-gék Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Seng--ê. ³⁰In-ūi án-ni i ê siāu-liân lāng beh tī i ê koe-chhī tó--lōh-khì, tng hit-jlt i it-chhē ê peng-teng beh biát-bô; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ³¹Chú, bân-kun ê Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, kiau-ngō--ê ah, goá choè lí ê tui-ték; in-ūi Goá pān lí ê jlt, hit ê kī í-keng kàu. ³²Kiau-ngō--ê tiòh-tak poáh-tó, bô lāng hū i khì--lâi; Goá beh hō· hé tī i hiah ê siāⁿ tóh--khì-lâi, chiong i sî-ūi só·-ū-ê it-chhīn sio-lio-khì.

³³Bân-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Í-sek-liát lāng kap Iū-tāi lāng piⁿ-piⁿ siū ap-chè; hoān-nā liáh-in--ê, lóng kâ i kò-tiâu-tiâu, m̄-khéng pàng i khì. ³⁴Kiù-siók in--ê ū toā khui-lát; I ê miā sī bân-kun ê Iâ-hô-hoa, I beh sin in ê oan, hō· choân-toē tit-tiòh pêng-an, iáh hō· Pa-pí-lûn khiā-khí ê peh-siⁿ ngiāuh-

ngiāuh-chhoah. ³⁵Iâ-hô-hoa kóng, Ū to-kiām lîm-kàu Ka-lék-tí lāng, kap Pa-pí-lûn khiā-khí ê peh-siⁿ, kap in ê kùi-chók, kap in ê phok-sū. ³⁶Ū to-kiām lîm-kàu khoa-kháu ê lāng, in chiū chiāⁿ-choè gōng; ū to-kiām lîm-kàu i ê ióng-sū, in chiū kiaⁿ-hiāⁿ. ³⁷Ū to-kiām lîm-kàu i ê bé, i ê chhia, kap kî-tiong ê cháp-sek lāng; in beh chhin-chhiūⁿ hū-jîn-lāng chit-iūⁿ; ū to-kiām lîm-kàu i ê pó-mih, chiū siū chhiúⁿ-toát. ³⁸Ū khòng-hān lîm-kàu i lóng-chóng ê chú, chiū beh ta-la-khì; in-ūi che sī tiau-khek ngó-siōng ê toē, lāng in-ūi sîn-pút lāi tian-kōng. ³⁹Só·-í khòng-iá ê cháu-siū kap chhâi-lōng beh tiām tī-hia; to-kiām iáh beh tiām tī hit tiong-kan; éng-éng bô jîn-ian, tãi-tãi bô lāng khiā. ⁴⁰Iâ-hô-hoa kóng, Tek-khak bô lāng khiā-khí tī-hia, iáh bô lāng kiā-kha tī in tiong-kan; beh chhin-chhiūⁿ Goá Siōng-tè chhia-tó Só·-to-má, Gô-mô·-láh, kap hū-kūn ê siāⁿ chit-iūⁿ. ⁴¹Khoàⁿ ah, ū peh-siⁿ tui pak-hng lāi; iáh ū toā-kok kap choē-choē kun-ông siū kek-tōng, tui toē-kék lāi. ⁴²In kiáh keng kap chhiuⁿ, chân-jím bô lîn-bín; in ê siaⁿ chhin-chhiūⁿ hái-éng hoā-hoā-háu; in khiā-bé pài-tui, chhin-chhiūⁿ chiū-tīn ê lāng; Pa-pí-lûn ê siāⁿ ah, in beh kong-kek lí. ⁴³Pa-pí-lûn ông thiaⁿ-kìⁿ in ê hong-siaⁿ, chhiū chiū nng--lōh-khì; thòng-khó· kâ i khîⁿ-tiâu, thàng-thiāⁿ chhin-chhiūⁿ beh siⁿ-kiáⁿ ê hū-jîn-lāng. ⁴⁴Khoàⁿ ah, i beh chhin-chhiūⁿ sai tui Iok-tàn hô-piⁿ ê chhiū-nâ khì--lâi, kong-kek kian-kò· khiā-khí ê só·-châi; bák-nit-kú, Goá beh hō· in tô-cháu, lī-khui chit ê só·-châi; chī-chui siū keng-soán, Goá chiū phài i tī-lí chit ê toē; chī-chui oē pí--tit Goá? chī-chui oē kâ Goá tēng chit ê kī ah? ū sím-mih bók-chiá oē khiā tī Goá ê bîn-chēng ah? ⁴⁵Só·-í lín tiòh thiaⁿ Iâ-hô-hoa só· kè-ék kong-kek Pa-pí-

lùn ê kè-chhek; í-kip I só· chù-tiāⁿ kong-kek Ka-lèk-tí ê chí-ì. In tiāⁿ-tiòh beh chiong hiah ê iūⁿ-kūn ê soè--ê thoa--khì. I iā beh hō· in khiā-khí ê só·chāi hong-hoè. ⁴⁶In-ūi Pa-pí-lùn tó-hoài ê siaⁿ, toē chiū tìn-tāng; in âu-kiò ê siaⁿ thiaⁿ tī liát-pang tiong.

51 Iā-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh khí húi-biát ê hong, kong-kek Pa-pí-lùn, kap tiām tī Líp-ka-bí ê lāng. ²Goá beh chhe goā-pang lāng lāi kàu Pa-pí-lùn, lāi poà--in; hō· in ê toē khang-hu; tī i tú-tiòh hoān-lān ê jīt, in beh chiu-ūi kong-kek i. ³Khui-keng--ê tiòh òng khui-keng--ê lāi khui-keng, òng chhēng-kah theng-sin--ê lāi khui-keng; bōh-tit sioh i ê siàu-liân lāng, tiòh it-chīn biát i ê choân-kun. ⁴Siū-thāi--ê beh tó tī Ka-lèk-tí lāng ê toē; siū-chhi--ê beh tó tī i ê koe-lō. ⁵Sui-bóng Í-sek-liát kap Iū-tāi, in ê toē-hng moá-moá tek-choē Í-sek-liát ê Seng--ê, iáu-kú in bô hō· bān-kun ê Iā-hô-hoa i ê Siōng-tè khi-sak in. ⁶Lín tiòh tui Pa-pí-lùn tiong chhau-chhut, ták-lāng kiū ka-kī ê sīⁿ-miā; bōh-tit tī in ê choē-tiong lāi biát-bô; in-ūi che sī Iā-hô-hoa pò-siū ê kí, I beh hō· in tú-tiòh eng-kai siū ê pò-èng. ⁷Pa-pí-lùn pēng-sò· sī Iā-hô-hoa chhiú-lāi ê kim poe, hō· choân-toē ê lāng chùi; liát-pang bat lim i ê chiú, só·-í liát-pang hoat-kōng. ⁸Pa-pí-lùn hut-jiān chia-tó, húi-hoài; tiòh ūi i thī-khau, thēh jú-hiūⁿ lāi chí i ê thàng-thiāⁿ, kiám-chhái iáu oē-i-tit. ⁹Lán siūⁿ beh i-tī Pa-pí-lùn, nā-sī i bô tit-tiòh; lán tiòh lī-khui i, ták-lāng tò-lāi khi pún-kok; in-ūi i ê choē-àn tú-thiⁿ, thau kàu kiong-chhong. ¹⁰Iā-hô-hoa í-keng hián-bēng lán ê kong-gī; lāi ah, lán thang tī Sek-an pò-kò lán ê Siōng-tè Iā-hô-hoa ê só·choè. ¹¹Lín tiòh boā-kng lín ê chīⁿ, giā-tiâu lín ê tìn-pai, Iā-hô-hoa tiāⁿ-tiòh ì-sù kong-kek Pa-pí-lùn, lāi húi-biát--i; só·-

í kek-tōng Má-tāi kun-ōng ê sim; in-ūi che sī Iā-hô-hoa pò-siū, chiū-sī I ūi-tiòh I ê tiān lāi pò-siū. ¹²Tiòh khiā toā-kī kong-kek Pa-pí-lùn ê siāⁿ-chhiūⁿ; tiòh kian-kò· liâu-bāng ê tãi, phài siú-bāng-ê, siat bāi-hók; in-ūi Iā-hô-hoa só· kóng lūn Pa-pí-lùn khiā-khí ê peh-siⁿ, I ū kè-ék i, iāh ū chiāⁿ--i. ¹³Khiā-khí tī choē-choē chúi ê téng-bīn, toā hoat-chāi--ê ah, lí ê kiát-kiók kàu lah, tham-sim ê liōng moá lah. ¹⁴Bān-kun ê Iā-hô-hoa kí ka-kī chiū-choā kóng, Goá beh hō· lāng chhiong-moá lín tiong-kan, chhin-chhiūⁿ chháu-meh chit-iūⁿ, in beh hoah-hiām kong-kek lí.

¹⁵Iā-hô-hoa ēng lēng-lèk chhòng-chō toē, ēng tì-hūi kiàn-líp sè-kài; ēng chhang-miā tiān-khui chiaⁿ ê thiⁿ. ¹⁶I chit-ē chhut-siaⁿ, khong-tiong chiū ū choē-choē chúi kek-tōng; I hō· hūn-bū tui toē-kèk chhèng--khí-lāi; I ūi-tiòh hō·, chhòng-chō sih-nà; I hō· hong tui I ê hú-khò· chhut-lāi. ¹⁷Ták-lāng lóng gū-chhún bô tì-sek; ták ê gūn-chhiūⁿ lóng ūi-tiòh i tiau-khek ê ngó·siōng lāi kiàn-siàu; in-ūi i só· chù ê ngó·siōng sī ké--ê, iā bô oah-khì tī i ê lāi-bīn. ¹⁸Lóng sī khang-khang--ê; sī bê-hék lāng ê só·choè; kàu pān-lí in ê sī, tek-khak siū tui-biát. ¹⁹Ngá-kok ê hūn-giāh bô chhin-chhiūⁿ chiaⁿ-ê; in-ūi I sī chhòng-chō bān-mih ê Chú; Í-sek-liát iā sī I sán-giáp ê chi-phài; bān-kun ê Iā-hô-hoa sī I ê miā.

²⁰Lí sī Goá ê pò·thau, kau-chiàn ê ke-si; Goá beh ēng lí phah-chhùi liát-pang, ēng lí húi-biát liát-kok; ²¹ēng lí phah-chhùi bé kap khiā-bé--ê; ēng lí phah-chhùi chiàn-chhia, kap chē tī hí téng-bīn--ê; ēng lí phah-chhùi ta-po· lāng kap hū-jîn-lāng; ēng lí phah-chhùi lāu-lāng kap gín-á; ²³ēng lí phah-chhùi siàu-liân lāng kap chāi-sek-lú; ēng lí phah-chhùi bók-chiá kap i ê iūⁿ-kūn; ēng lí phah-chhùi cho-

chhân lāng, kap i ê chít-tùi gû; ēng lí phah-chhùi chong-tok kap koaⁿ-oân. ²⁴Iâ-hô-hoa kóng, Chá Pa-pí-lûn kap Ka-lék-tí khiā-khí ê peh-siⁿ, tī Sek-an só[·] kiâⁿ it-chhè ê pháiⁿ, Goá beh pò-èng in, hō[·] lín chhin-bák khoàⁿ-kìⁿ.

²⁵Iâ-hô-hoa kóng, Lí chit ê kiâⁿ húi-biát ê soaⁿ ah, khoàⁿ ah, Goá tui-ték lí; lí húi-biát choân-toē, Goá beh chhun Goá ê chhiú tī lí ê téng-bīn, tui soaⁿ-giâm chhia lí lōh--khì; hō[·] lí chiâⁿ-choè sio-húi ê soaⁿ. ²⁶Lāng tek-khak bô tui lí hia chhú chit tè chiōh choè chhù-kak, iah bô chit tè chiōh choè toē-ki; lí beh éng-oán pha-hng; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ²⁷Tiōh tī keng-lāi khiā toā-kí, tī ták-kok-tiong pūn sàu-kak; tiau-tī pī-pān liát-kok lâi kong-kek i; chio-chíp A-lāh-lát, Bí-nī, A-sít-ki-ná chiah ê kok lâi kong-kek i; koh phải kun-tiúⁿ lâi kong-kek i; hō[·] bé-peng chiūⁿ-lâi chhin-chhiūⁿ chho[·]-mng ê chháu-meh. ²⁸Tiau-tī pī-pān liát-kok kap Má-tāi ê liát-ông, i ê chong-tok, i ê koaⁿ-oân, kap i só[·] koán choân-toē ê lāng, lâi kong-kek i. ²⁹Toē tín-tāng koh chhiⁿ-chhám; in-ūi Iâ-hô-hoa kong-kek Pa-pí-lûn ê chí-ì í-keng tiāⁿ-tiōh; beh hō[·] Pa-pí-lûn ê toē pha-hng, bô lāng khiā-khí. ³⁰Pa-pí-lûn ê ióng-sū m̄-ài kau-chiàn, toà tī iāⁿ-poāⁿ-lāi; i ê lát í-keng bô, chiâⁿ-choè chhin-chhiūⁿ hū-jîn-lāng, in ê chhù-théh siū-sio, in ê mng-kong phah-chih. ³¹Cháu-būn-su--ê cháu-khì tú-tiōh cháu būn-su--ê; pò siau-sit--ê tú-tiōh pò siau-sit--ê; pò-kò Pa-pí-lûn ông chai, i ê siāⁿ sī-bīn hō[·] lāng chhú-khì; ³²lō[·] thau hō[·] lāng chiām-khì, lô[·]-tek siū hé sio, kau-chiàn ê lāng iah kiaⁿ-hiāⁿ.

³³Bān-kun ê Iâ-hô-hoa, Í-sek-liát ê Siōng-tè, án-ni kóng: Pa-pí-lûn chhin-chhiūⁿ chhek-tiāⁿ, í-keng ták kàu pīⁿ-pīⁿ; koh bô joā-kú, siu-sêng ê sī chiū kàu. ³⁴Pa-pí-lûn ông Nī-pò-

kah-nī-sat thun-chiāh goá, teh-chhùi goá; hō[·] goá chiāⁿ-choè khang ê khì-kū; i chhin-chhiūⁿ toā-hi thun goá; ēng goá ê pó-mih chhiong-moá i ê pak-tó[·], koh chiong goá thờ[·]-chhut. ³⁵Sek-an khiā-khí ê peh-siⁿ beh kóng, Pa-pí-lûn ēng pō-giok khoán-thāi goá, kap goá ê sin-thé; goán chit ê choē kui tī i. Iâ-lō[·]-sat-léng lāng beh kóng, Goán lâu goán ê huìh ê choē kui tī Ka-lék-tí khiā-khí ê peh-siⁿ. ³⁶Só[·]-í Iâ-hô-hoa án-ni kóng, Khoàⁿ ah, Goá beh thoè lí sin-oan, iah beh thoè lí pò-siū; Goá beh hō[·] i ê hái ta--khì, hō[·] i ê chúi-choāⁿ bô chúi. ³⁷Pa-pí-lûn beh chiāⁿ-choè thô[·]-tui, choè iá-káu toà ê só[·]-chāi; choè thang gông-ngiāh, thang thí-chhiò--ê, iah bô lāng khiā-khì. ³⁸In beh chhin-chhiūⁿ ióng ê sai h̄m-h̄m-háu, chhin-chhiūⁿ soè-chiah sai háu-kiò. ³⁹Tng in jiát ê sī, Goá beh ūi in pān chiú-toh, hō[·] i chiú-chui, hō[·] i khoài-lók, tng khùn, éng bô cheng-sin; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁴⁰Goá beh toà in lōh--khì, chhin-chhiūⁿ iūⁿ-á, chhin-chhiūⁿ kang ê mī-iūⁿ, kang ê soaⁿ-iūⁿ, kàu siū-thāi ê toē. ⁴¹Sī-sa-khek cháiⁿ-iūⁿ siū kong-phoà! thiⁿ-ē só[·] o-ló--ê, cháiⁿ-iūⁿ siū pà-chiām! Pa-pí-lûn tī liát-kok-tiong, cháiⁿ-iūⁿ pīⁿ-choè pha-hng! ⁴²Hái-chúi tiòng--khí-lāi, im-kè Pa-pí-lûn; i hō[·] choē-choē éng khām-bát. ⁴³I ê siāⁿ pīⁿ-choè pha-hng, ta-sò ê toē, soa-bô[·], bô lāng khiā-khí, bô lāng keng-kè ê só[·]-chāi. ⁴⁴Goá beh hêng-hoát Pí-lék tī Pa-pí-lûn, Goá beh ó[·]-chhut i ê chhùi só[·] thun ê; bān peh-siⁿ bô koh kui-oá i; Pa-pí-lûn ê siāⁿ-chhiūⁿ iah tó-hoài.

⁴⁵Goá ê peh-siⁿ ah, lín tiōh tui i ê tiong-kan chhut-khì; ták-lāng kiù ka-kī, siám-pī Iâ-hô-hoa ê toā siū-khì. ⁴⁶Lín ê sim m̄ thang sit-táⁿ, iah m̄-thang in-ūi keng-lāi só[·] thiaⁿ-kìⁿ ê hong-siaⁿ lâi kiaⁿ-hiāⁿ; in-ūi kin-nī ū hong-

siaⁿ thoân-lâi, mî--sî iáh ũ hong-siaⁿ; kêng-lâi ũ kiông-pō ê sū, koaⁿ-tiúⁿ kong-kek koaⁿ-tiúⁿ.
⁴⁷Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá beh pān Pa-pí-lún tiau-khek ê ngó·siōng, hō· in choân-toē kiàn-siàu; i hiah ê siū-thâi ê lāng beh tó tī in tiong-kan. ⁴⁸Hit-sî thiⁿ-toē kap kî-tiong só· ũ--ê, beh in-ũi Pa-pí-lún sit-pāi lâi hoaⁿ-hí; in-ũi kiâⁿ húi-biát--ê beh tùi pak-hng lâi kàu i hia; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁴⁹Pa-pí-lún àn-cháiⁿ-iūⁿ hō· Í-sek-liát siū-thâi ê lāng tó--lòh-khì, chhin-chhiūⁿ án-ni, i choân-toē siū-thâi ê lāng iáh beh tī Pa-pí-lún tó--lòh-khì. ⁵⁰Siám-pī to-kiàm--ê tiòh kín cháu, m̄-thang khiā--teh; tiòh tī hng-hng ê só·chāi kì-liām Iâ-hô-hoa, sim-lāi tui-siūⁿ Iâ-lō·sat-léng. ⁵¹Goán in-ũi thiaⁿ loé-mē lāu-khùi, moá-bīn kiàn-siàu; in-ũi īⁿ-pang lāng jíp Iâ-hô-hoa ê chhiū hiah ê sèng ê só·chāi. ⁵²Só·í Iâ-hô-hoa kóng, Khoàⁿ ah, jít-chí beh kàu, Goá pān Pa-pí-lún tiau-khek ê ngó·siōng; thong-kok siū-siong ê lāng beh hiⁿ-hiⁿ-chhan. ⁵³Pa-pí-lún sui-jian chiūⁿ kàu thiⁿ, sui-jian hō· i kian-kò· koâiⁿ ê só·chāi koh-khah kian-kò·; iáu-kú ũ kiâⁿ húi-biát--ê beh tùi Goá chia kàu i hia; che sī Iâ-hô-hoa kóng--ê. ⁵⁴Tùi Pa-pí-lún ũ ai-khau ê siâⁿ, tùi Ka-lék-tí lāng ê toē ũ toā húi-biát ê siaⁿ. ⁵⁵In-ũi Iâ-hô-hoa húi-biát Pa-pí-lún, hō· in tiong-kan ê toā-siaⁿ soah--khì, in ê éng hoā-hoā-háu, chhin-chhiūⁿ choē-choē ê chú; i hiáng ê siaⁿ iáh hoat-chhut. ⁵⁶In-ũi húi-biát--ê lâi kong-kek Pa-pí-lún; i ê íóng-sū siū-liáh, in ê keng tú-tiòh at-chih; in-ũi Iâ-hô-hoa sī kiâⁿ pò-èng ê Siōng-tè, I koat-toàn beh pò-siū. ⁵⁷Kun-ông, miâ choē bān-kun ê Iâ-hô-hoa--ê, kóng, Goá beh hō· i ê kùi-chók, phok-sū, chóng-tok, koaⁿ-oân, í-kíp íóng-sū, lóng chiú-chùi, éng-éng khùn, bô cheng-sín. ⁵⁸Bān-kun ê Iâ-hô-hoa án-ni kóng: Pa-pí-lún khoah-toā

ê siâⁿ-chhiūⁿ beh it-chīn tó-hoāi; i koâiⁿ-toā ê siâⁿ-mng beh hō· hé sio-lio--khì; cheng peh-siⁿ só· tiòh-boā--ê beh kui tī kang-khang; liát-kok só· tiòh-boā--ê kui tī hé; in lóng beh ià-siān.

⁵⁹Iū-tāi ông Se-tí-ka chē-ũi ê tē-sì-ni chiūⁿ-khì Pa-pí-lún ê sī, Má-se-ngá ê sun, Nî-lī-a ê kiáⁿ Se-lai-ngá, kap ông saⁿ-kap khi. ⁶⁰Se-lai-ngá sī ông ê loē-sī) sian-ti Iâ-lī-bí ũ oē hoan-hù i. Iâ-lī-bí chiong it-chhè beh līm-kau Pa-pí-lún ê chai-ē, chiū-sī lūn-kau Pa-pí-lún só· siá it-chhè ê oē, lâi kì-chiūⁿ-chheh. ⁶¹Iâ-lī-bí tùi Se-lai-ngá kóng, Lí kàu Pa-pí-lún ê sī, iáu-kín tiòh thak chit ê chheh--nih ê oē. ⁶²Koh tiòh kóng, Iâ-hô-hoa ah, Lí lūn-kau chit só·chāi bat kóng beh biát--i, sīm-chì bô lāng khiā-khí, lian cheng-siⁿ iáh bô, tek-khak éng-oán pha-hng. ⁶³Lí chit ê chheh thak-liáu, chiū tiòh pāk tī chit tè chiòh-thâu, hiat-lòh tī Pek-lat hô tiong, kóng, Pa-pí-lún ũ-tiòh Iâ-hô-hoa só· beh kàng hō· i ê chai-ē tek-khak chhin-chhiūⁿ án-ni tím--lòh-khì, boē koh khí-lâi; in lóng beh ià-siān.

Iâ-lī-bí ê oē, kàu chia ũi-chí.

52 Se-tí-ka chē-ũi ê sī, jī-cháp-it hē; tī Iâ-lō·sat-léng choē ông cháp-it nî. I ê lāu-bú miâ Hap-bō·tha; sī Líp-ná lāng Iâ-lī-bí ê cha-bó·kiáⁿ. ²I kiâⁿ Iâ-hô-hoa só· khoàⁿ-choē pháiⁿ ê sū; chiàu Iok-ngá-keng it-chhè só· kiâⁿ--ê. ³Iâ-lō·sat-léng kap Iū-tāi tú-tiòh chiah ê sū, sī in-ũi Iâ-hô-hoa hoat-chhut siū-khì; beh tùi I ê bīn-cheng koáⁿ-chhut in; hit-sī Se-tí-ka poē-poān Pa-pí-lún ông. ⁴Tng Se-tí-ka chē-ũi tē-káu nî, Cháp-géh chhoe-cháp, Pa-pí-lún ông Nî-pò·kah-nî-sat choā i choân-kun lâi kong-kek Iâ-lō·sat-léng, tī siâⁿ ê tui-bīn chat-iâⁿ, koh tī sī-ũi choh thô·tui kong-kek siâⁿ. ⁵Tùi án-ni siâⁿ siū ũi-khùn,

tít-kàu Se-tí-ka chấp-it nî. ⁶Sì-gêh chhoe-káu jít, siâⁿ-lăi ki-hng chin siong-tiông, tì-kàu hit só·chăi ê peh-siⁿ lóng bô niû. ⁷Siâⁿ siû kong-phoà, it-chhè ê peng-teng thau-mî tui oá-kun ông ê hng, nng ê siâⁿ-chhiuⁿ tiông ê mng, hit tiâu lō· cháu chhut siâⁿ. Ka-lêk-tí lêng tú-tú tī sî-ûi kong-kek siâⁿ, in chiū tui A-lăh-pa ê lō· tô-cháu. ⁸Ka-lêk-tí ê kun-peng tui-jip ông, tī Iă-lī-ko ê pīⁿ-iūⁿ tui--tiôh Se-tí-ka; i ê choân-kun lóng lī-khui i sî-soàⁿ. ⁹In liăh-tiôh ông, toà kàu Hap-má toē ê Lī-pí-lăh, Pa-pí-lun ông hia; Pa-pí-lun ông chiū sım-phoàⁿ i. ¹⁰Pa-pí-lun ông tī Se-tí-ka ê bák-chiu-cheng, thâi-sí i hiah ê kiáⁿ, koh tī Lī-pí-lăh thâi Iû-tăi it-chhè ê kúi-chók. ¹¹Koh iah Se-tí-ka nng-lúi bák-chiu, Pa-pí-lun ông eng thih-liân liân--i, toà kàu Pa-pí-lun, koaiⁿ i tī kaⁿ--nih, tít-kàu i sí ê jít.

¹²Pa-pí-lun ông Nî-pò·kah-nî-sat ông chấp-káu nî, gō·gêh chhoe-cháp jít, kun-súi Pa-pí-lun ông ê sī-oē-tiúⁿ Nî-pò·sat-lăh-tàn jlp Iă-lō·sat-lêng. ¹³Eng hé sio Iă-hô-hoa ê tiân, kap ông-kiong; koh eng hé sio Iă-lō·sat-lêng it-chhè ê chhù, chiū-sī hù-kúi-ke ê chhù. ¹⁴Kun-tè sī-oē-tiúⁿ Ka-lêk-tí ê choân-kun chiū thiah-húi Iă-lō·sat-lêng sî-ûi ê siâⁿ-chhiuⁿ. ¹⁵Hít-sí sī-oē-tiúⁿ Nî-pò·sat-lăh-tàn chiong bin-kan sòng-hiong--ê, kap lâu tī siâⁿ-lăi só· chhun ê peh-siⁿ, kap hiah ê tau-hang Pa-pí-lun ông--ê, í-kip cheng-lang-tiong só· chhun--ê, lóng liăh-khì. ¹⁶Tók-tók sī-oē-tiúⁿ Nî-pò·sat-lăh-tàn lâu hit ê toē-hng tē-it sòng-hiong--ê, hō· in tī-lí phû-tô-hng, kap cheng-choh. ¹⁷Iă-hô-hoa tiân-lăi ê tang-thiâu, kap Iă-hô-hoa tiân-lăi ê phûn-chō, í-kip tang-hái, Ka-lêk-tí lêng lóng phah-phoà, chiong hiah ê tang ũn kàu Pa-pí-lun. ¹⁸Koh toà-khì tiáⁿ, thuh-á, chián-to, poâⁿ, oáⁿ, kap só· eng it-chhè ê

tang-khì. ¹⁹Poe, hé-lô·, poâⁿ, tiáⁿ, teng-tâi, oáⁿ, au, it-chhè kim-khì ê kim, gûn-khì ê gûn, sī-oē-tiúⁿ lóng toà-khì. ²⁰Koh toà Sô·lô-bun ũi Iă-hô-hoa ê tiân só· chhông nng ki thiâu, chít ê tang-hái kap chō·ê chấp-jī chiah tang-gû, chiah ê khì-kū ê tang boē-oē chhìn i ê khin-tang. ²¹Chít-ki thiâu koaiⁿ chấp-poeh tiú, íⁿ-khoân chấp-jī tiú, kâu sî-cháiⁿ, tiông-khang-khak. ²²Thiâu ê téng-bīn ũ tang ê thiâu-táu, koaiⁿ gō· tiú; thiâu-táu ê chiu-ûi ũ bāng-á kap siăh-liú, lóng sī tang choē--ê; tē-jī ki thiâu siang chít-khoán, iăh ũ siăh-liú. ²³Sī-bīn ũ káu-cháp-lăk liáp ê siăh-liú; tī bāng-á ê chiu-ûi kiông ũ chít-pah liáp siăh-liú. ²⁴Sī-oē-tiúⁿ liăh chē-si-thau Se-lăi-ngá, kap tē-jī-kip ê chē-si Se-hoan-a, kap saⁿ ê kò·mng--ê; koh tui siâⁿ-lăi liăh chít ê khoán-peng ê koaⁿ, kap tī siâⁿ-lăi só· tú-tiôh siông-siông kìⁿ ông ê bīn--ê chhit-lang, kap kun-tiúⁿ ê su-kì, tiám-sng peh-siⁿ--ê, í-kip siâⁿ-tiông só· tú-tiôh ê kok-bin lăk-cháp lêng. ²⁶Sī-oē-tiúⁿ Nî-pò·sat-lăh-tàn chiong chiah ê lêng toà kàu Lī-pí-lăh, Pá-pí-lun ông hia. ²⁷Pa-pí-lun ông phah--in, tī Hap-má toē ê Lī-pí-lăh thâi-sí in; án-ni Iû-tăi peh-siⁿ siū-liăh, lī-khui pún-toē. ²⁸Nî-pò·kah-nî-sat só· liăh ê jīn-sò·, kì tī ē-toé; tī tē chhit nî, liăh Iû-tăi lêng saⁿ-cheng liân-jī-cháp-saⁿ lêng. ²⁹Nî-pò·kah-nî-sat chấp-poeh nî, tui Iă-lō·sat-lêng liăh-khì poeh-pah saⁿ-cháp-jī lêng. ³⁰Nî-pò·kah-nî-sat jī-cháp-saⁿ-nî, sī-oē-tiúⁿ Nî-pò·sat-lăh-tàn liăh--khì Iû-tăi lêng chhit-pah sî-cháp-gō· miá; kiông ũ sî-chheng lăk-pah lêng.

³¹Iû-tăi ông Iok-ngá-kun siū-liăh liáu-āu, tē saⁿ-cháp-chhit--nî, Pa-pí-lun ông Í-bī-bí-lô-tát goân--nî, chấp-jī-gêh jī-gō· jít, kú-khí Iû-tăi ông Iok-ngá-kun, pàng i chhut-kaⁿ. ³²Iăh eng hó-oē an-ûi i, hō· i ê ũi khah-koaiⁿ kī-û

chia̍h ê ông ê ūi, chiū-sī kap i tâng tī Pa-pí-lûn--ê. ³³Thêng--khì i kaⁿ-lāi só· chhēng ê saⁿ, chít-sì-lâng kap Pa-pí-lûn ông saⁿ-kap chia̍h. ³⁴Pa-pí-lûn ông siúⁿ-sù i só· khiàm-ēng ê sít-bút, jít-jít hō· i chít-hūn; kui-sì-lâng sī án-ni, tít-kàu i sí ê jít.